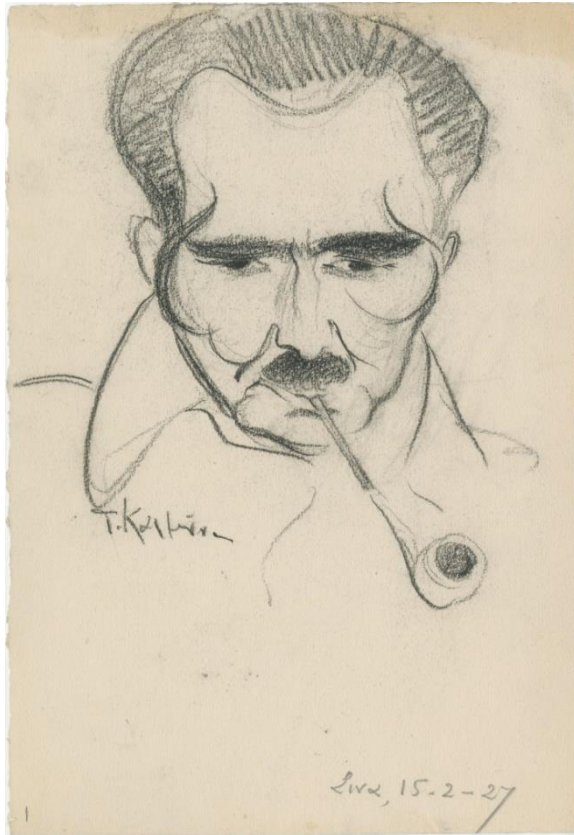

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
2016-2017

ΑΘΗΝΑ 2016

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2016-2017

ΑΘΗΝΑ 2016

Το 2017 συμπληρώνονται 60 χρόνια από το θάνατο του Νίκου Καζαντζάκη και το υπουργείο Πολιτισμού κήρυξε και επίσημα τη χρονιά ως «Έτος Νίκου Καζαντζάκη»

Εικόνα εξωφύλλου: **Νίκος Καζαντζάκης**

Σκίτσο του Τάκη Καλμούχου, Αρχείο Μουσείου Νίκου Καζαντζάκη

© Μουσείο Νίκου Καζαντζάκη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΗΜΕΙΩΣΗ	7
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ	8
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ	8
ΔΙΟΙΚΗΣΗ.....	8
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ	8
ΤΟΜΕΙΣ.....	9
ΤΟΜΕΑΣ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ	9
ΤΟΜΕΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ.....	9
ΤΟΜΕΑΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ.....	9
ΤΟΜΕΑΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ.....	9
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ	10
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ	10
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ-ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ (ΜΝΕΦ).....	11
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ	11
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ	11
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ	12
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΑΚΑΔ. ΕΤΟΥΣ	
2016-2017	13
Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ και Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 2016-2017.....	14
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2016-2017.....	15
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ - ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2016-2017.....	20
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ 2016-2017	24
ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2016-2017	30
Μαθήματα Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας 2016-2017	30
Μαθήματα Λατινικής Φιλολογίας 2016-2017.....	43
Μαθήματα Νεοελληνικής Φιλολογίας 2016-2017	48
Μαθήματα Βυζαντινής Φιλολογίας 2016-2017.....	59
Μαθήματα Λαογραφίας 2015-2016.....	63
Μαθήματα Γλωσσολογίας 2016-2017.....	68
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΣΕ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	78
Αναβάθμιση εξοπλισμού Τμήματος Φιλολογίας	79
ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	81
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	81
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	82
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ.....	82
ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	83
ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΓΝΩΣΙΑΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ»	83

ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ - ΔΙΙΔΡΥΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «Τεχνολογισσία»	84
ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΑ	85
ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ	85
ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ.....	85
ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ.....	86
ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ.....	86
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ	88
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ	88
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΦΩΝΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ	89
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	89
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ	90
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑΣ.....	90
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑΣ	91
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΟ.....	91
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	92
Εγγραφή στο σύστημα διαχείρισης Γραμματειών του ΕΚΠΑ	92
«Εύδοξος»: Η ηλεκτρονική υπηρεσία διαχείρισης συγγραμμάτων	92
Ηλεκτρονική Υπηρεσία Απόκτησης Δελτίου Ειδικού Εισιτηρίου (Πάσο)	93
Η-Τάξη (e-class)	93
Δικτυακή περιοχή των Γραμματειών του ΕΚΠΑ.....	93
Δικτυακοί τόποι του ΕΚΠΑ χρήσιμοι για τους φοιτητές του Τμήματος Φιλολογίας	93
ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ	94
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS	94
ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ	94
ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ	95
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΛΕΣΧΗ	95
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ	96
Χρήσιμες πληροφορίες για το κτήριο της Φιλοσοφικής Σχολής.....	97
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ.....	98
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2016-2017	103
Πρόσβαση στη Φιλοσοφική Σχολή.....	105
Συγκοινωνίες	105
Μονάδα Προσβασιμότητας Φοιτητών με Αναπηρία (ΦμεΑ)	106

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Ο «Οδηγός Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας Ακαδημαϊκού Έτους 2016-2017» έχει συνταχθεί κατά το πρότυπο που έχει καθιερώσει τα τελευταία χρόνια το Τμήμα: πρόκειται για ένα σύντομο πρακτικό οδηγό που απευθύνεται κυρίως στους/στις φοιτητές/ήτριές μας. Παρουσιάζει με συνοπτικό τρόπο το Νέο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (με έναρξη εφαρμογής το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011), παρέχει τις αναγκαίες επεξηγήσεις και αναφέρεται επιγραμματικά στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος (το Μονομηματικό, το Διατμηματικό και το Διεπιστημονικό-Διδρυματικό). Περιγράφει τη διοικητική δομή και τις υποδομές που στηρίζουν το εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο του Τμήματος. Τέλος, περιλαμβάνει χρήσιμες πληροφορίες που ενδιαφέρουν τους/τις φοιτητές/ήτριες, κυρίως τους/τις πρωτοετείς, και μπορούν, ενδεχομένως, να βελτιώσουν την ποιότητα της φοιτητικής ζωής τους. Ο δικτυακός τόπος του Τμήματος Φιλολογίας (<http://www.phil.uoa.gr>), συμπληρώνει αυτόν τον οδηγό και αναλύει πολλά σημεία του.

***Υποδεχόμαστε με χαρά τους πρωτοετείς και
ευχόμαστε σε όλους τους φοιτητές
και όλες τις φοιτήτριές μας
να έχουν υγεία, πρόοδο και υψηλούς στόχους
σε όλα τα χρόνια των σπουδών τους
«Καλή Ακαδημαϊκή Χροιά
2016-2017».***

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Κοσμήτωρ: Ελένη Καραμαλέγκου, Καθηγήτρια Λατινικής Φιλολογίας

ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

- **Διεύθυνση ταχυδρομικής επικοινωνίας**
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Φιλοσοφική Σχολή
Τμήμα Φιλολογίας
Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου
157 03 Αθήνα

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

- ❖ **Πρόεδρος**
Αμφιλόχιος Παπαθωμάς, Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας -
Παπυρολογίας,
Τηλ. 210 7277 304 και 210 7277 320
e-mail: papath@phil.uoa.gr

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Αίθουσα 305, 3ος όροφος
Τηλ. 210 7277 311, 386, 968
Fax: 210 7277 654
e-mail: pbointa@phil.uoa.gr

Η Γραμματεία δέχεται κάθε Δευτέρα, Τετάρτη και Παρασκευή από τις 11.00΄ ως τις 14.00΄.

- ❖ **Γραμματέας**
Μελαχροινή Καλλινίκου, τηλ.210 7277 960
e-mail: mkallinikou@phil.uoa.gr

Διοικητικοί υπάλληλοι

Παναγιώτα Μποϊντά 210 7277 386
Ροδάνθη Ξεζωνάκη 210 7277 952
Θεοδώρα Παπαδοπούλου 210 7277 968
Θεόδωρος Πλιάτσικας 210 7277 311

Ηλιάνα Φώτου 210 7277 738

Επιμελήτρια

Μαρία Μητσοπούλου

ΤΟΜΕΙΣ

ΤΟΜΕΑΣ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Αίθουσα 745, 7ος όροφος

Τηλ. 210 7277 788 Fax: 210 7248 979 (κεντρικό της Φιλοσοφικής Σχολής)

❖ **Διευθυντής**

Νικόλαος Γεωργαντζόγλου, Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας,
ngeorg@phil.uoa.gr

ΤΟΜΕΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ

Αίθουσα 704, 7ος όροφος

Τηλ./Fax: 210 7277 735

❖ **Διευθύντρια**

Θεοδώρα Αντωνοπούλου, Καθηγήτρια Βυζαντινής Φιλολογίας,
anton@phil.uoa.gr

ΕΔΙΠ

Γεώργιος Πιτσινέλης, gpitsin@phil.uoa.gr

ΤΟΜΕΑΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Αίθουσα 605, 6ος όροφος

Τηλ.: 210 7277 621

Fax: 210 7277 622, e-mail: tonephil@phil.uoa.gr

❖ **Διευθύντρια**

Χριστίνα Ντουνιά, Καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας,
cdounia@phil.uoa.gr

Γραμματεία

Γεράσιμος Μαγουλάς (ΕΤΕΠ), geramag@phil.uoa.gr

Κυριακή Παπαδοπούλου (ΕΤΕΠ), krapado@phil.uoa.gr

ΤΟΜΕΑΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

Αίθουσα 608, 6ος όροφος

Τηλ.: 210 7277 836

Fax: 210 7277 855, e-mail: doling@phil.uoa.gr

Ιστοσελίδα: <http://www.uoa.gr/linguistics>

❖ **Διευθύντρια**

Σπυριδούλα Βαρλοκώστα, Καθηγήτρια Ψυχολογολογίας

svarlokosta@phil.uoa.gr

Γραμματέας

Μαρία Δημοπούλου – Πήλιουρα (ΕΤΕΠ), mardim@phil.uoa.gr

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ

Το Τμήμα Φιλολογίας εφαρμόζει από το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011 το **Νέο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών**. Ο σχεδιασμός του έγινε με σύγχρονες επιστημονικές και παιδαγωγικές μεθόδους. Έχουν εισαχθεί νέα γνωστικά αντικείμενα και όσα διατηρήθηκαν από το παλαιό πρόγραμμα προσαρμόστηκαν στις απαιτήσεις του νέου προγράμματος. Δόθηκε έμφαση στην ορθή κατανομή των γνωστικών αντικειμένων και στη σωστή κλιμάκωση των μαθημάτων στα οκτώ εξάμηνα σπουδών. Όλα τα μαθήματα του Προγράμματος αυτού είναι τρίωρα. Για τη λήψη του Πτυχίου απαιτείται η επιτυχής εξέταση σε 60 τρίωρα μαθήματα (180 ώρες διδασκαλίας) και η συγκέντρωση τουλάχιστον 240 Ευρωπαϊκών Πιστωτικών Μονάδων – ECTS¹. Τα μαθήματα αυτά κατανέμονται σε οκτώ εξάμηνα ως εξής: Καθένα από τα τέσσερα πρώτα εξάμηνα περιλαμβάνει επτά μαθήματα (4 X 7 = 28 μαθήματα) και καθένα από τα τέσσερα τελευταία εξάμηνα οκτώ μαθήματα (4 X 8 = 32 μαθήματα). Οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να πραγματοποιήσουν τις σπουδές ενός εξαμήνου σε Πανεπιστήμιο του εξωτερικού με το Πρόγραμμα ERASMUS. Οι Κατευθύνσεις Σπουδών είναι τρεις και αντιστοιχούν σε τρεις ειδικότητες της επιστήμης της Φιλολογίας: α) Κλασικής Φιλολογίας, β) Μεσαιωνικής και Νεοελληνικής Φιλολογίας (ΜΝΕΦ) και γ) Γλωσσολογίας. Το πτυχίο Φιλολογίας είναι ενιαίο με αναγραφή της ειδικότητας του πτυχιούχου, ανάλογα με την Κατεύθυνση Σπουδών που έχει επιλέξει (η επιλογή γίνεται στο Γ' εξάμηνο σπουδών). Το πρώτο και το δεύτερο εξάμηνο των σπουδών είναι κοινά και για τις τρεις Κατευθύνσεις.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Στην Κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας προσφέρονται τα εξής τρίωρα μαθήματα: 27 Κλασικής Φιλολογίας (μέχρι 19 μαθήματα Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας [16

---

¹ **ECTS** ονομάζεται το Ευρωπαϊκό σύστημα πιστωτικών μονάδων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που αποδίδει μια αριθμητική τιμή σε κάθε μάθημα. Η αριθμητική τιμή είναι αντίστοιχη με το φόρτο εργασίας του φοιτητή για την ολοκλήρωση του μαθήματος.

Το ECTS (European Credit Transfer System) αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος ERASMUS με σκοπό να διευκολύνει τις διαδικασίες ακαδημαϊκής αναγνώρισης των σπουδών στο εξωτερικό αποτιμώντας και/ή μεταφέροντας την εργασία του συμμετέχοντος φοιτητή μεταξύ των συνεργαζόμενων ιδρυμάτων μέσω της μεταφοράς πιστωτικών μονάδων.

Υποχρεωτικά, 1 Υποχρεωτικό Επιλογής και 2 Επιλογής] και μέχρι 9 Λατινικής Φιλολογίας [8 Υποχρεωτικά και 1 Επιλογής]), μέχρι 25 μαθήματα από άλλα αντικείμενα του Τμήματος Φιλολογίας (Βυζαντινή Φιλολογία, Νεοελληνική Φιλολογία, Γλωσσολογία, Λαογραφία, από τα οποία τα 22 Υποχρεωτικά και Υποχρεωτικά Επιλογής και τα 3 Επιλογής), μέχρι 12 από τα Τμήματα Ιστορίας και Αρχαιολογίας και Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας (εκ των οποίων 8 Υποχρεωτικά, 2 Υποχρεωτικά επιλογής και 2 Επιλογής), και επίσης 1 σεμινάριο Κλασικής Φιλολογίας. Αρκετά από τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών παρέχουν τη δυνατότητα εσωτερικών επιλογών μεταξύ διαφορετικών αντικειμένων του ίδιου μαθήματος.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ-ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ (ΜΝΕΦ)

Στην Κατεύθυνση ΜΝΕΦ προσφέρονται τα εξής τρίωρα μαθήματα: 16 Νεοελληνικής Φιλολογίας (14 Υποχρεωτικά και 2 Επιλογής), 9 Βυζαντινής Φιλολογίας (7 Υποχρεωτικά και 2 Επιλογής), 28 από άλλα αντικείμενα του Τμήματος Φιλολογίας (Αρχαία Ελληνική Φιλολογία, Λατινική Φιλολογία, Γλωσσολογία, Λαογραφία, από τα οποία τα 22 Υποχρεωτικά, τα 6 Επιλογής) και 12 από τα Τμήματα Ιστορίας και Αρχαιολογίας και Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας (τα 10 Υποχρεωτικά, τα 2 Επιλογής), και 1 σεμινάριο Νεοελληνικής Φιλολογίας. Αρκετά από τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών παρέχουν τη δυνατότητα εσωτερικών επιλογών μεταξύ διαφορετικών επί μέρους αντικειμένων του ίδιου ευρύτερου γνωστικού αντικειμένου.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

Στην Κατεύθυνση Γλωσσολογίας προσφέρονται τα εξής τρίωρα μαθήματα: 18 μαθήματα Γλωσσολογίας (16 Υποχρεωτικά και 2 Επιλογής), 40 από άλλα αντικείμενα του Τμήματος Φιλολογίας (Αρχαία Ελληνική Φιλολογία, Λατινική Φιλολογία, Νεοελληνική Φιλολογία, Βυζαντινή Φιλολογία, Λαογραφία από τα οποία τα 29 υποχρεωτικά και τα 11 επιλογής), 11 από τα Τμήματα Ιστορίας και Αρχαιολογίας και Παιδαγωγικής - Φιλοσοφίας - Ψυχολογίας (τα 5 Υποχρεωτικά, τα 6 Επιλογής) και 2 Ελεύθερης Επιλογής. Αρκετά από τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών παρέχουν τη δυνατότητα εσωτερικών επιλογών μεταξύ διαφορετικών επί μέρους αντικειμένων του ίδιου ευρύτερου γνωστικού αντικειμένου.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ

Το πτυχίο του Τμήματος Φιλολογίας παρέχει στους πτυχιούχους του πιστοποιημένες τη διδακτική και την παιδαγωγική επάρκεια, οι οποίες τους επιτρέπουν μεταξύ άλλων

- 1) να γίνονται δεκτοί στον διαγωνισμό μέσω ΑΣΕΠ για την κατάρτιση πίνακα κατάταξης εκπαιδευτικών κατά κλάδο και ειδικότητα, με σκοπό τον διορισμό ή την πρόσληψή τους στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σύμφωνα με τον νόμο 3848/2010, άρθρο 2, παράγραφος 3, περίπτωση β΄, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις διατάξεις του νόμου 4186/2013, άρθρο 36, παράγραφος 22, περίπτωση β΄ και ε΄, και
- 2) να προσλαμβάνονται στην ιδιωτική εκπαίδευση, σύμφωνα με τον νόμο 3848/2010, άρθρο 8.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Το Τμήμα Φιλολογίας έχει αξιολογηθεί από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.

Η Εξωτερική Αξιολόγηση του Τμήματος έλαβε χώρα από 17– 22/11/2013 η διαδικασία ολοκληρώθηκε και η Έκθεση αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της Α.Δι.Π.² http://www.adip.gr/eks/UniAthens_Philology_2013_EL.pdf

---

² Η ανεξάρτητη διοικητική αρχή που φέρει την επωνυμία «Αρχή Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση» (Α.Δι.Π.) ιδρύθηκε με το Νόμο 3374/2005 και έχει ως αποστολή την υποστήριξη των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης στην πραγματοποίηση των διαδικασιών που στοχεύουν στη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας του παρεχόμενου έργου τους, την εγγύηση της διαφάνειας των διαδικασιών, την προαγωγή της έρευνας σε συναφή ζητήματα και την ενημέρωση της Πολιτείας και των ιδρυμάτων για τις σύγχρονες διεθνείς εξελίξεις και τάσεις στον τομέα αυτόν.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΑΚΑΔ. ΕΤΟΥΣ 2016-2017

Καθώς το **Νέο Πρόγραμμα Σπουδών**, αποκλειστικά με τρία μαθήματα, άρχισε να εφαρμόζεται από το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011 για όλους τους /τις φοιτητές/ριες, παλαιότερους/ες και νεοεισερχόμενους/ες του Τμήματος Φιλολογίας, δημιουργήθηκε ένα **Ενδεικτικό Μεταβατικό Πρόγραμμα** τριών ετών, το οποίο ολοκληρώθηκε την ακαδημαϊκή χρονιά 2012-2013.

Στον παρόντα Οδηγό Σπουδών παραθέτουμε το **Νέο Πρόγραμμα Σπουδών** το οποίο εφαρμόζεται από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014.

Οι επί πτυχίω, φοιτητές/ριες σύμφωνα με ομόφωνη απόφαση του Τμήματος, για τη **λήψη του πτυχίου** απαραίτητο θα είναι να έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον **180 ώρες διδασκαλίας** και να έχουν εξεταστεί επιτυχώς σε **40 τουλάχιστον μαθήματα** (πεντάωρα ή / και τρίαωρα). Οι φοιτητές/ριες μπορούν να συμπληρώσουν τον απαιτούμενο για τη λήψη του πτυχίου αριθμό μαθημάτων με επιλογή από τον κατάλογο των προσφερόμενων και εκάστοτε διδασκόμενων γνωστικών αντικειμένων **στο πρόγραμμα της Κατεύθυνσής τους**. Για τη λήψη του πτυχίου, όμως, απαραίτητο είναι να συμπεριλαμβάνονται σε αυτά τα μαθήματα **ορισμένος αριθμός συγκεκριμένων μαθημάτων** του Τμήματος καθώς και μαθημάτων Ιστορίας, Αρχαιολογίας, Φιλοσοφίας, Ψυχολογίας και Παιδαγωγικών.

✓ Για τις προϋποθέσεις λήψης του πτυχίου
συμβουλευτείτε την παρουσίαση στον δικτυακό τόπο
του Τμήματος Φιλολογίας
[http://www.phil.uoa.gr/proptyxiakes-
spydes/proaragma-spydon.html](http://www.phil.uoa.gr/proptyxiakes-spydes/proaragma-spydon.html)

Βραχυγραφίες

ΑΕΦ =	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	ΛΦ =	Λατινική Φιλολογία
ΑΡΧ=	Αρχαιολογία	ΝΦ =	Νεοελληνική Φιλολογία
ΒΦ =	Βυζαντινή Φιλολογία	ΠΑΙΔ =	Παιδαγωγικά
ΓΛ =	Γλωσσολογία	ΦΛΣ =	Φιλοσοφία
ΙΣΤ =	Ιστορία	ΨΥΧ =	Ψυχολογία
ΛΑΟ =	Λαογραφία		

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ και Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 2016-2017

(κοινά για όλες τις Κατευθύνσεις)

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΦΦΑ01	Θεματογραφία - Γλωσσικές ασκήσεις <i>Ν. Γεωργαντζόγλου (Α-Ι), (Κ-Μ)</i> <i>Δ. Καραδήμας (Ν-Ω)</i>	4.5
ΑΕΦ	ΦΦΑ02	Ηρόδοτος [Εισαγωγή στην ιστοριογραφία. Ερμηνεία κειμένων] <i>Ρ. Χατζηλάμπρου (Α-Λ)</i> <i>Ρ. Χατζηλάμπρου (Μ-Ω)</i>	4.0
ΛΦ	ΦΦΛ01	Εισαγωγή στη λατινική γλώσσα και Γραμματεία <i>Σ. Παπαϊωάννου (Α-Λ)</i> <i>Α. Μιχαλόπουλος (Μ-Ω)</i>	4.5
ΒΦ	ΦΦΒ01	Εισαγωγή στη Βυζαντινή Φιλολογία <i>Ι. Πολέμης (Α-Λ)</i> <i>Α. Παναγιώτου (Μ-Ω)</i> <i>Γ. Πιτσινέλης – ΕΔΙΠ Πρακτική άσκηση (Α-Ω)</i>	4.5
ΛΑΟ	ΦΦΛ01	Εισαγωγή στη Λαογραφία <i>Μ. Καπλάνογλου – Β. Χρυσανθοπούλου (συνδιδασκαλία)</i>	4.5
ΝΦ	ΦΦΝ01	Εισαγωγή στην επιστήμη της Νεοελληνικής Φιλολογίας <i>Δ. Αγγελάτος (Α-Λ) και (Μ-Ω)</i>	4.0
ΓΛ	ΦΦΓ01	Εισαγωγή στη Γλωσσολογία (κλάδοι, βασικές έννοιες) <i>Σ. Μπέλλα (Α-Λ)</i> <i>Δ. Γούτσος (Μ-Ω)</i>	4.0

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΦΦΑ05*	Εισαγωγή στην Κλασική Φιλολογία – Παπυρολογία – Παλαιογραφία – Κριτική κειμένου <i>Α. Παπαθωμάς</i>	4.0
ΑΕΦ	ΦΦΑ04	Σοφοκλής [Εισαγωγή στη δραματική ποίηση και στην τραγωδία. Ερμηνεία κειμένων. Μετρική] <i>Μ. Γίωση (Α-Λ) Β. Βερτουδάκης (Μ-Ω)</i>	4.5
ΛΦ	ΦΦΛ02	Λατινική Φιλολογία -Μεταφραστική θεωρία και πράξη <i>Δ. Μπενέτος</i>	4.0
ΒΦ	ΦΦΒ02	Εκλογή Βυζαντινών κειμένων <i>Α. Αντωνοπούλου (Α-Λ) Ι. Πολέμης (Μ-Ω) Γ. Πιτσινέλης – ΕΔΙΠ Πρακτική άσκηση (Α-Ω)</i>	4.0
ΝΦ	ΦΦΝ02	Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Ι (αρχές - 1821) <i>Α. Χρυσογέλου-Κατσή (Α-Λ) Γ. Ξούριας (Μ-Ω)</i>	4.5
ΝΦ	ΦΦΝ03	Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας ΙΙ (1821 – 20 ^{ος} αι.) <i>Μ. Ρώτα (Α-Λ) Θ. Αγάθος (Μ-Ω)</i>	4.5
ΓΛ	ΦΦΓ02	Ιστορική Γλωσσολογία: Εισαγωγή στην Ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία, Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας <i>;Ν. Παντελίδης</i>	4.5

*Οι φοιτητές παλαιότερων εξαμήνων των κατευθύνσεων ΜΝΕΦ και Γλωσσολογίας που ήδη έχουν περάσει το παλαιότερο μάθημα του 2^{ου} εξαμήνου «Αττικοί ρήτορες» (ΦΦΑ03) δεν θα μπορούν να επιλέξουν το ΦΦΑ05 «Εισαγωγή στην Κλασική Φιλολογία – Παπυρολογία – Παλαιογραφία – Κριτική κειμένου».

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2016-2017

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΚΦΑ05	Αρχαϊκή επική ποίηση πλην Ομήρου [Εισαγωγή στην αρχαϊκή επική ποίηση. Γλώσσα και μέτρο. Ερμηνεία κειμένων] <i>Γ. Κάρλα</i>	4.5
ΑΕΦ	ΚΦΑ06	Αρχαϊκή λυρική ποίηση [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Ε. Μακρυγιάννη</i>	4.5
ΛΦ	ΚΦΛ03	Λατινική Φιλολογία – Έπος <i>Ε. Καραμαλέγκου</i>	4.5
ΒΦ	ΚΦΒ03	Βυζαντινή Ιστοριογραφία Α΄ <i>Μ. Λουκάκη</i>	4.5
ΝΦ	ΚΦΝ04	Νεοελλ. Λογοτεχνία 12 ^{ου} - 17 ^{ου} αι. Ι <i>Τ. Λεντάρη</i>	4.0
	ή ΚΦΝ06	Νεοελληνική Λογοτεχνία 18 ^{ου} αι. <i>Δε διδάσκεται το 2016-2017</i>	
ΓΛ	ΚΦΓ28	Δομή της Νέας Ελληνικής: Φωνολογία - Μορφολογία - Σημασιολογία - Λεξιλόγιο <i>Γ. Μαρκόπουλος</i>	4.0
ΙΣΤ	ΚΙΙ01	Αρχαία Ιστορία Α΄ <i>Σ. Ψωμά</i>	4.0

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΚΦΑ07	Όμηρος [Εισαγωγή στα Ομηρικά έπη. Ερμηνεία χωρίων της <i>Ιλιάδος</i>] <i>Ε. Μακρυγιάννη</i>	4.5
ΑΕΦ	ΚΦΑ08	Πλάτων [Εισαγωγή στην προ Πλάτωνος ελληνική φιλοσοφία. Ερμηνεία κειμένων] <i>Δ. Καραδήμας</i>	4.5
ΛΦ	ΚΦΛ04	Λατινική Φιλολογία– Ρητορεία <i>Σ. Γεωργακοπούλου</i>	4.5
ΛΑΟ	ΚΦΛ02	Έντεχνος λαϊκός λόγος: Παραδοσιακές και σύγχρονες μορφές <i>Μ. Καπλάνογλου</i>	4.0
	ή ΚΦΛ04	Κοινωνική Λαογραφία <i>Β. Χρυσανθοπούλου</i>	
ΝΦ	ΚΦΝ05	Νεοελληνική Λογοτεχνία 12 ^{ου} - 17 ^{ου} αι. ΙΙ <i>Δε διδάσκεται το 2016-2017</i>	4.0
	ή ΚΦΝ17	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20 ^{ου} αι. V	

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
		<i>Ε. Γαραντούδης</i>	
ΓΛ	ΚΦΓ27	<i>Δομή της Νέας Ελληνικής. Σύνταξη Β. Σπυρόπουλος</i>	4.5
ΑΡΧΑΙΟ	ΚΙΑ02	<i>Προϊστορική Αρχαιολογία Α. Χασιακού</i>	4.0
ή ΠΑΙΔ	ή ΚΠΑ01	<i>ή Παιδαγωγική Γ. Πασιάς</i>	
ή ΦΛΣ	ή ΚΦΣ84	<i>ή Εισαγωγή στη Φιλοσοφία Π. Πανταζάκος (Μ-Ω)</i>	

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΚΦΑ09	<i>Ευριπίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] Μ. Γιόση</i>	4.0
ΑΕΦ	ΦΦΑ03	<i>Αττικοί ρήτορες Β. Λεντάκης</i>	4.0
ΛΦ	ΚΦΛ05	<i>Λατινική Φιλολογία - Λυρική ποίηση Α. Μιχαλόπουλος</i>	4.0
ΝΦ	ΚΦΝ08	<i>Συγκριτική Φιλολογία Λ. Ιωακειμίδου</i>	4.0
	ή ΚΦΝ09	<i>ή Θεωρία Λογοτεχνίας Α. Τζούμα</i>	
ΑΡΧΑΙΟ	ΚΙΑ01	<i>Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία Π. Βαλαβάνης - Ε. Πέππα</i>	3.0
ΙΣΤ	ΚΙΙ02	<i>Αρχαία Ιστορία Β' (Ελληνιστική και Ρωμαϊκή) Σ. Ανεζήρη</i>	4.0
ΠΑΙΔ	ΚΠΑ85	<i>Παιδαγωγικά: Αναλυτικά Προγράμματα Δ. Φωτεινός</i>	4.0
ΨΥΧ.	ΚΨΧ03	<i>Εξελεγκτική Ψυχολογία Σ. Τάνταρος</i>	3.0

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΚΦΑ11	<i>Σεμινάριο Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας [Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας - Θέματα εξειδίκευσης στα διδασκόμενα αντικείμενα ή νέα αντικείμενα] Β. Βερτουδάκης Μ. Γιόση Ε. Ζαμάρου Γ. Α. Καρβούνη Α. Κουμιώτου Ι. Κωνσταντάκος Α. Μπάζου Α. Φραντζή (Φροντιστηριακό)</i>	4.0
ΑΕΦ	ΚΦΑ12	<i>Κωμωδία [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων του Αριστοφάνη]</i>	4.0

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
		<i>Ι. Κωνσταντάκος</i>	
ΑΕΦ	ΚΦΑ13 ή ΚΦΑ14	Μεταγενέστερη γραμματεία <i>Δ. Καραδήμας</i> ή Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Θρησκεία και Μυθολογία <i>Σ. Παπαϊωάννου</i>	4.0
ΛΦ	ΚΦΛ07	Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία <i>Δ. Μπενέτος</i>	4.0
ΒΦ	ΚΦΒ07 ή ΚΦΒ06 ή ΚΨΧ09 ή ΚΨΧ22	Υμνογραφία <i>Α. Παναγιώτου</i> ή Κείμενα Βίου και Πολιτισμού των Βυζαντινών <i>Α. Παναγιώτου</i> ή Σχολική Ψυχολογία: Σύνδεση θεωρίας και πράξης <i>Χρ. Χατζηχρήστου</i> ή Εξελεγκτική ψυχοπαθολογία <i>Μ. Λουμάκου</i>	4.0
ΨΥΧ.			
ΝΦ	ΚΦΝ10	Νεοελληνική Λογοτεχνία 19 ^{ου} αι. ΙΙ <i>Α. Χρυσογέλου-Κατσή</i>	4.0
ΑΡΧΑΙΟ	ΚΙΑ14 ή ΚΙΙ03 ή ΚΠΔ72	Βυζαντινή Αρχαιολογία <i>Β'</i> <i>Γ. Πάλλης</i> ή Βυζαντινή Ιστορία <i>Σ. Μεργιαλή-Σαχά</i> ή Παιδαγωγικά: Παιδαγωγική Ψυχολογία <i>Μ. Φουντοπούλου</i>	4.0
ΙΣΤ			
ΠΑΙΔ			
ΦΛΣ	ΚΦΣ85	Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία <i>Ε. Μαραγγιανού (Α-Λ) Γ. Καλογεράκος(Μ-Ω)</i>	2.0

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΚΦΑ15	Ελληνιστική ποίηση [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Χ. Φάκας</i>	4.0
ΑΕΦ	ΚΦΑ16	Θουκυδίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Α. Παπαθωμάς</i>	4.0
ΛΦ	ΚΦΛ06	Λατινική Φιλολογία –Ελεγεία <i>Σ. Γεωργακοπούλου</i>	4.0
ΙΣΤ	ΚΙΙ04	Νεώτερη Ελληνική Ιστορία <i>Σπ. Πλουμίδης</i>	4.0
ή ΛΦ	ή ΚΦΛ10	ή Σεμινάριο Λατινικής Φιλολογίας	

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
		Σ. Γεωργακοπούλου, Α. Μιχαλόπουλος, Δ. Μπενέτος, Σ. Παπαϊωάννου Α. Φραντζή (Φροντιστηριακό)	
ΝΦ	ΚΦΝ12 ή ΚΦΝ13	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20 ^{ου} αι I Χ. Ντουινιά ή Νεοελληνική Λογοτεχνία 20 ^{ου} αι II Θ. Αγάθος	3.0
ΒΦ	ΚΦΒ08	Βυζαντινή Ρητορική – Επιστολογραφία Κ. Παϊδας	3.0
ΓΛ	ΚΦΓ08	Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής (Φωνολογία - Μορφολογία) Ν. Παντελίδης	4.0
ΠΑΙΔ	ΚΠΔ71	Παιδαγωγικά: Ειδική Διδακτική των Αρχαίων Ελληνικών Μ. Φουντοπούλου	4.0

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΚΦΑ17	Αισχύλος [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] Ν. Γεωργαντζόγλου	4.0
ΑΕΦ	ΚΦΑ19	Αριστοτέλης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] Β. Λεντάκης	4.0
ΑΕΦ	ΚΦΑ20	Ομήρου Οδύσσεια [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] Ε. Ζαμάρου	4.0
ή ΛΑΟ	ή ΚΦΛ06	ή Λαογραφία και ιστορία των παραμυθιών Μ. Καπλάνογλου	
ΛΦ	ΚΦΛ08	Λατινική Φιλολογία: Δράμα – Κωμωδία Σ. Παπαϊωάννου	4.0
ΓΛ	ΚΦΓ20	Κοινωνιογλωσσολογία Μ. Κακριδή	3.0
ΝΦ	ΚΦΝ15 ή ΚΦΝ16	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20 ^{ου} αι. III Αικ. Χανή ή Νεοελληνική Λογοτεχνία 20 ^{ου} αι. IV Θ. Αγάθος	3.0
	Ε.Ε *	Ελεύθερη Επιλογή *	4.0
ΠΑΙΔ	ΚΠΔ74	Παιδαγωγικά: Θεωρία και Πράξη της Διδακταλίας: Διδακτική Άσκηση Ευ. Φρυδάκη	4.0

* Οι φοιτητές επιλέγουν είτε το Σεμινάριο ΑΕΦ (το αντικείμενο το σεμιναρίου ανανεώνεται κάθε χρόνο) είτε ένα μάθημα Ελεύθερης Επιλογής από έναν κατάλογο μαθημάτων τα οποία προέρχονται τόσο από το Τμήμα Φιλολογίας όσο και από άλλα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής (ο κατάλογος αυτός επίσης ανανεώνεται σε ετήσια βάση).

Κατάλογος μαθημάτων Ε.Ε. για το εαρινό εξάμηνο 2016-2017

Τμήμα Θεατρικών Σπουδών

68Θ202 Το θέατρο της αρχαιότητας Β', Αικ. Διαμαντάκου

68Θ206 Το θέατρο της αρχαιότητας Δ', Αικ. Διαμαντάκου

68Θ210 Το θέατρο της αρχαιότητας ΣΤ', Π. Μαυρομούστακος

Τμήμα Ιστορίας- Αρχαιολογίας

ΚΙΑ02 Προϊστορική - Πρωτοϊστορική Αρχαιολογία, Α. Γραμμένου - Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη

ΚΙΑ14 Βυζαντινή Αρχαιολογία, Γ. Πάλλης

ΚΙΙ03 Βυζαντινή Ιστορία, Α. Κόλια-Δερμιτζάκη

ΚΙΙ04 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι., Σπ. Πλουμίδης

Τμήμα ΦΠΨ

ΚΠΔ01 Παιδαγωγική, Γ. Πασιάς

ΚΦΣ84 Εισαγωγή στη Φιλοσοφία

ΚΨΧ09 Σχολική Ψυχολογία: Σύνδεση θεωρίας και πράξης, Χρ. Χατζηχρήστου

ΚΨΧ22 Εξελικτική ψυχοπαθολογία, Μ. Λουμάκου

ΚΠΔ72 Παιδαγωγικά: Παιδαγωγική Ψυχολογία, Μ. Φουντοπούλου

ΚΠΔ231 Διδακτική της Ιστορίας, Θ. Κάββουρα

*Για τις περιγραφές των μαθημάτων συμβουλευτείτε τους ιστοτόπους και τους Οδηγούς Σπουδών των Τμημάτων

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ - ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2016-2017

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΜΦΑ05	Αρχαϊκή επική ποίηση πλην Ομήρου [Εισαγωγή στην αρχαϊκή επική ποίηση. Γλώσσα και μέτρο. Ερμηνεία κειμένων] <i>Α. Καρβούνη</i>	4.0
ΑΕΦ	ΜΦΑ06	Αρχαϊκή λυρική ποίηση [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Ε. Μακρυγιάννη</i>	4.0
ΛΦ ή ΙΣΤ	ΜΦΛ03 ή ΜΙΙ01	Λατινική Φιλολογία-Έπος <i>Ε. Καραμαλέγκου</i> ή Αρχαία Ιστορία Α΄ <i>Σ. Ψωμά</i>	4.0
ΒΦ	ΜΦΒ03	Βυζαντινή Ιστοριογραφία Α΄ <i>Α. Παναγιώτου</i>	4,5
ΝΦ	ΜΦΝ04	Νεοελληνική Λογοτεχνία 12 ^{ου} - 17 ^{ου} αι. Ι <i>Τ. Λεντάρη</i>	4,5
ΝΦ	ΜΦΝ06	Νεοελληνική Λογοτεχνία 18 ^{ου} αι. <i>Γ. Ξούριας</i>	4,5
ΓΛ	ΜΦΓ28	Δομή της Νέας Ελληνικής: Φωνολογία - Μορφολογία - Σημασιολογία - Λεξιλόγιο <i>Γ. Μαρκόπουλος</i>	4,5

Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΜΦΑ07	Όμηρος. [Εισαγωγή στα ομηρικά έπη. Ερμηνεία χωρίων της Ιλιάδος] <i>Ε. Μακρυγιάννη</i>	4,5
ΛΦ	ΜΦΛ04	Λατινική Φιλολογία – Ρητορεία <i>Μ. Γκαράνη</i>	4.0
ΒΦ ή ΛΑΟ	ΜΦΒ05 ή ΜΦΛ03 ή ΜΦΛ04	Παλαιογραφία <i>Κ. Παϊδάς</i> ή Συγκριτική Λαογραφία <i>Μ. Καπλάνογλου</i> ή Κοινωνική Λαογραφία <i>Β. Χρυσανθοπούλου</i>	4,5
ΝΦ	ΜΦΝ05	Νεοελληνική Λογοτεχνία 12 ^{ου} - 17 ^{ου} αι. ΙΙ <i>Γ. Ξούριας</i>	4,5
ΝΦ	ΜΦΝ07	Νεοελληνική Λογοτεχνία 19 ^{ου} αι. Ι <i>Δ. Αγγελάτος</i>	4, 5

Κατεύθυνση Μεσαιωνικής και Νεοελληνικής Φιλολογίας 2016-2017

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΓΛ	ΜΦΓ27	Δομή της Νέας Ελληνικής: Σύνταξη Β. Σπυρόπουλος	4.0
ΑΡΧΑΙΟ	ΜΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α. Χασιακού	4.0
ή ΠΑΙΔ	ή ΜΠΔ01	ή Παιδαγωγική Γ. Πασιάς	
ή ΦΛΣ	ή ΜΦΣ84	ή Εισαγωγή στη Φιλοσοφία Π. Πανταζάκος (Μ-Ω)	

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΜΦΑ09	Ευριπίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] Ι. Κωνσταντάκος	4.0
ΒΦ	ΜΦΒ06	Κείμενα Βίου και Πολιτισμού των Βυζαντινών Τ. Κόλιας	4.0
ΛΑΟ	ΜΦΛ05	Νεωτερική Λαογραφία Μ. Αλεξιάδης	4.0
ΝΦ	ΜΦΝ08	Συγκριτική Φιλολογία Ζ. Σιαφλέκης	4.0
ΝΦ	ΜΦΝ09	Θεωρία Λογοτεχνίας Π. Καρπούζου	4.0
ΑΡΧΑΙΟ	ΜΙΑ01	Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία Π. Βαλαβάνης - Ε. Κεφαλίδου	3.0
ή ΙΣΤ	ή ΜΙΙ02	ή Αρχαία Ιστορία Β' (Ελληνιστική και Ρωμαϊκή) Σ. Ανεζήρη	
ΠΑΙΔ	ΜΠΔ85	Παιδαγωγικά: Αναλυτικά Προγράμματα Δ. Φωτεινός	4.0
ΨΥΧ	ΜΨΧ03	Εξελικτική Ψυχολογία Σ. Τάνταρος	3.0

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΜΦΑ12	Κωμωδία [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων του Αριστοφάνη] Χ. Φάκας	4.0
ΛΦ	ΜΦΛ07	Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία Δ. Μπενέτος	4.0
ΒΦ	ΜΦΒ07	Υμνογραφία Ι. Πολέμης	4.0

Κατεύθυνση Μεσαιωνικής και Νεοελληνικής Φιλολογίας 2016-2017

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΝΦ	ΜΦΝ10	Νεοελληνική Λογοτεχ. 19 ^{ου} αι. ΙΙ <i>Α. Χρυσογέλου - Κατσή</i>	4.0
ή ΠΑΙΔ	ή ΜΠΔ72	ή Παιδαγωγικά: Παιδαγωγική Ψυχολογία <i>Μ. Φουντοπούλου</i>	
ή ΨΥΧ	ή ΜΨΧ09	ή Σχολική Ψυχολογία: Σύνδεση θεωρίας και πράξης <i>Χρ. Χατζηχρήστου</i>	
	ή ΜΨΧ22	ή Εξελεγκτική ψυχοπαθολογία <i>Μ. Λουμάκου</i>	
ΝΦ	ΜΦΝ11	Νεοελληνική Λογοτεχνία 19 ^{ου} αι. ΙΙΙ <i>Ε. Γαραντούδης</i>	4.0
ΑΡΧΑΙΟ	ΜΙΑ14	Βυζαντινή Αρχαιολογία Β' <i>Γ. Πάλλης</i>	3.0
ΙΣΤ	ΜΙΙ03	Βυζαντινή Ιστορία <i>Κ. Νικολάου</i>	4.0
ΦΛΣ	ΜΦΣ86	Μεσαιωνική Φιλοσοφία <i>Γ. Στείρης</i>	3.0

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΜΦΑ16	Θουκυδίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Β. Λεντάκης</i>	3.0
ΛΦ	ΜΦΛ06	Λατινική Φιλολογία - Ελεγεία <i>Σ. Γεωργακοπούλου</i>	4.0
ή ΝΦ	ή ΜΦΝ20	ή Νεοελληνική Λογοτεχνία 1880-1930	
ΝΦ	ΜΦΝ17	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20 ^{ου} αι V <i>Α. Χανή</i>	4.0
ΒΦ	ΜΦΒ08	Βυζαντινή Ρητορική – Επιστολογραφία <i>Μ. Λουκάκη</i>	4.0
ΓΛ	ΜΦΓ17	Κειμενογλωσσολογία - Ανάλυση Λόγου <i>Δ. Γούτσος</i>	4.0
ΙΣΤ	ΜΙΙ04	Νεώτερη Ελληνική Ιστορία <i>Σπ. Πλουμίδης</i>	3.0
ΠΑΙΔ	ΜΠΔ71	Παιδαγωγικά: Ειδική Διδακτική της Λογοτεχνίας <i>Ευ. Φρυδάκη</i>	4.0
ΝΦ	ΜΦΝ12	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. Ι <i>Χ. Ντουνιά</i>	4.0

Κατεύθυνση Μεσαιωνικής και Νεοελληνικής Φιλολογίας 2016-2017

Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΜΦΑ08	Πλάτων [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Α. Μπάζου</i>	3.0
	ή ΜΦΑ17	Αισχύλος [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Ν. Γεωργαντζόγλου</i>	
	ή ΜΦΑ19	Αριστοτέλης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Β. Λεντάκης</i>	
ΒΦ	ΜΦΒ04	Σεμινάριο Βυζαντινής Φιλολογίας - (Επιλογή ενός θέματος)	4.0
	ή ΜΦΒ04	Φιλολογία στο Βυζάντιο <i>Δ. Καλαμάκης</i>	
	ή ΜΦΒ010	Θεολογική Φιλοσοφική Γραμματεία <i>Κ. Παΐδας</i>	
	ή ΜΦΒ12	Κοσμική Ποίηση <i>Μ. Λουκάκη</i>	
ΒΦ	ΜΦΒ11	Βυζαντινή Ιστοριογραφία Β΄ <i>Δ. Καλαμάκης</i>	4.0
ή ΛΑΟ	ή ΜΦΛ06	Λαογραφία και ιστορία των παραμυθιών <i>Μ. Καπλάνογλου</i>	
ΝΦ	ΜΦΝ14	Σεμινάριο Νεοελληνικής Φιλολογίας - (Επιλογή ενός θέματος) <i>Θ. Αγάθος, Ε. Γαραντούδης Λ. Ιωακείμиду, Π. Καρπούζου Μ. Ρώτα, Ζ. Σιαφλέκης Α. Τζούμα</i>	4.0
ΝΦ	ΜΦΝ15	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20 ^{ου} αι III <i>Χ. Ντουινιά</i>	4.0
	ή ΜΦΝ13	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20 ^{ου} αι II <i>Δε διδάσκεται το 2016-2017</i>	
ΝΦ	ΜΦΝ16	Νεοελληνική Φιλολογία 20 ^{ου} αι. IV <i>Θ. Αγάθος</i>	4.0
	ή ΜΦΝ18	Νεοελληνική Φιλολογία 20 ^{ου} αι. VI <i>Μ. Ρώτα</i>	
ΓΛ	ΜΦΓ20	Κοινωνιογλωσσολογία <i>Μ. Κακριδή</i>	3.0
ΠΑΙΔ	ΜΠΔ74	Παιδαγωγικά: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας: Διδακτική Άσκηση <i>Μ. Φουντοπούλου</i>	4.0

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ 2016-2017

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΓΦΑ05	Αρχαϊκή επική ποίηση πλην Ομήρου [Εισαγωγή στην αρχαϊκή επική ποίηση. Γλώσσα και μέτρο. Ερμηνεία κειμένων] <i>A. Καρβούνη</i>	4.0
ΑΕΦ	ΓΦΑ06	Αρχαϊκή λυρική ποίηση [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>E. Μακρυγιάννη</i>	4.0
ΛΦ	ΓΦΛ03	Λατινική Φιλολογία- Έπος <i>E. Καραμαλέγκου</i>	4.0
ή ΙΣΤ	ή ΓΠΙ01	ή Αρχαία Ιστορία Α΄ <i>Σ. Ψωμά</i>	
ΒΦ	ΓΦΒ03	Βυζαντινή Ιστοριογραφία Α΄ <i>A. Παναγιώτου</i>	4.5
ΝΦ	ΓΦΝ04 ή ΓΦΝ06	Νεοελληνική Λογοτεχνία 12 ^{ου} - 17 ^{ου} αι. I <i>Τ. Λεντάρη</i> ή Νεοελ. Λογοτεχνία 18 ^{ου} αι. II <i>Δε διδάσκεται το 2016-2017</i>	4.5
ΓΛ	ΓΦΓ03	Φωνητική - Φωνολογία (με έμφαση στη δομή της Νέας Ελληνικής) <i>Σ. Βαρλοκώστα</i>	4.5
ΓΛ	ΓΦΓ04	Μορφολογία (με έμφαση στη δομή της Νέας Ελληνικής) <i>Γ. Μαρκόπουλος</i>	4,5

Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΓΦΑ07	Όμηρος [Εισαγωγή στα ομηρικά έπη. Ερμηνεία χωρίων της Ιλιάδος] <i>E. Μακρυγιάννη</i>	4,5
ΛΦ	ΓΦΛ04	Λατινική Φιλολογία- Ρητορεία <i>M. Γκαράνη</i>	4.0
ΝΦ	ΓΦΝ05 ή ΓΦΝ17	Νεοελληνική Λογοτεχνία 12 ^{ου} - 17 ^{ου} αι. II <i>Δε διδάσκεται το 2016-2017</i> ή Νεοελληνική Λογοτεχνία 20 ^{ου} αι. V <i>E. Γαραντούδης</i>	4.0
ΓΛ	ΓΦΓ05	Σύνταξη Α΄ (με έμφαση στη δομή της Νέας Ελληνικής) <i>B. Σπυρόπουλος</i>	4,5

Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΓΛ	ΓΦΓ06	Σημασιολογία <i>A. Μόζερ</i>	4,5
ΓΛ	ΓΦΓ07	Πραγματολογία <i>Σ. Μπέλλα</i>	4,5
ΛΑΟ	ΓΦΛ02	Έντεχνος λαϊκός λόγος: Παραδοσιακές και σύγχρονες μορφές <i>M. Καπλάνογλου</i>	4.0
ή ΠΑΙΔ	ή ΓΦΛ04	ή Κοινωνική Λαογραφία <i>B. Χρυσανθοπούλου</i>	
ή ΦΛΣ	ή ΓΠ	ή Παιδαγωγική <i>Γ. Πασιάς</i>	
	ή ΓΦΣ84	ή Εισαγωγή στη Φιλοσοφία <i>Π. Πανταζάκος (Μ-Ω)</i>	

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΓΦΑ09	Ευριπίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>I. Κωνσταντάκος</i>	4
ΛΦ	ΓΦΛ05	Λατινική Φιλολογία - Λυρική ποίηση <i>A. Μιχαλόπουλος</i>	4
ΒΦ	ΓΦΒ07	Υμνογραφία <i>Δ. Καλαμάκης</i>	3
ή ΑΡΧΑΙΟ	ή ΓΙΑ01	ή Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία <i>Π. Βαλαβάνης - Ε. Πέππε</i>	
ή ΙΣΤ	ή ΓΙΙ02	ή Αρχαία Ιστορία Β΄ (Ελληνιστική και Ρωμαϊκή) <i>Σ. Ανεζήρη</i>	
ΓΛ	ΓΦΓ08	Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής (Φωνολογία - Μορφολογία) <i>N. Παντελίδης</i>	4
ΓΛ	ΓΦΓ09	Ψυχογλωσσολογία – Νευρογλωσσολογία <i>Σ. Βαρλοκώστα</i>	4
ΓΛ	ΓΦΓ10	Στοιχεία επιστημονικής γραφής <i>M. Κακριδή (Α-Κ)</i> <i>Σ. Κουτσουλέλου (Λ-Ω)</i>	4
ΠΑΙΔ	ΓΠΔ85	Παιδαγωγικά: Αναλυτικά Προγράμματα <i>Δ. Φωτεινός</i>	4
ΨΥΧ	ΓΨΧ03	Εξελικτική Ψυχολογία <i>Σ. Τάνταρος</i>	3

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΓΦΑ11 ή ΓΦΑ13	Σεμινάριο Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας [Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας - Θέματα εξειδίκευσης στα διδασκόμενα αντικείμενα ή νέα αντικείμενα] <i>B. Βερτουδάκης</i> <i>A. Μπάζου</i> <i>M. Γίωση</i> <i>A. Καρβούνη</i> <i>E. Ζαμάρου</i> <i>A. Κουμιώτου I</i> <i>A. Κουμιώτου II</i> <i>I. Κωνσταντάκος</i> ή Μεταγενέστερη γραμματεία <i>A.-N. Καρβούνη</i>	4.0
ΑΕΦ	ΓΦΑ12	Κωμωδία [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων του Αριστοφάνη] <i>Χ. Φάκας</i>	4.0
ή ΠΑΙΔ	ή ΓΠΔ72	ή Παιδαγωγικά: Παιδαγωγική Ψυχολογία <i>M. Φουντοπούλου</i>	
ή ΨΥΧ	ή ΓΨΧ09	ή Σχολική Ψυχολογία: Σύνδεση θεωρίας και πράξης <i>Χρ. Χατζηχρήστου</i>	
	ή ΓΨΧ22	ή Εξελικτική ψυχοπαθολογία <i>M. Λουμάκου</i>	
ΛΦ	ΓΦΛ07	Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία <i>Δ. Μπενέτος</i>	4.0
ΝΦ	ΓΦΝ09	Θεωρία Λογοτεχνίας <i>Π. Καρπούζου</i>	4.0
ΝΦ	ΓΦΝ08	Συγκριτική Φιλολογία <i>Z. Σιαφλέκης</i>	4.0
ή ΓΛ	ή ΓΦΓ15	ή Γνωστική Γλωσσολογία <i>E. Παναρέτου</i>	
ή ΙΣΤ	ή ΓΠΙ03	ή Βυζαντινή Ιστορία <i>Κ. Νικολάου</i>	
ή ΓΛ	ή ΓΦΓ19	ή Γλωσσική Μεταβολή	
ΓΛ	ΓΦΓ11	Σύνταξη Β' <i>B. Σπυρόπουλος</i>	4.0

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΓΛ	ΓΦΓ13	Γλωσσική Κατάκτηση <i>Σ. Βαρλοκώστα</i>	4.0
ΦΛΣ	ΓΦΣ85 ή ΓΦΣ86	Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία <i>Ε. Μαραγγιανού (Α-Λ), Γ. Καλογεράκος (Μ-Ω)</i> ή Μεσαιωνική Φιλοσοφία <i>Γ. Στείρης</i>	2.0

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΓΦΑ16	Θουκυδίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Β. Λεντάκης</i>	4.0
ΛΦ	ΓΦΛ06	Λατινική Φιλολογία- Ελεγεία <i>Σ. Γεωργακοπούλου</i>	4.0
ή ΓΛ	ή ΓΦΓ18	ή Κατάκτηση - διδασκαλία δεύτερης γλώσσας <i>Μ. Ιακώβου</i>	
ή ΙΣΤ	ή ΓΙΙ04	ή Νεότερη Ελληνική Ιστορία <i>Σπ. Πλουμίδης</i>	
ΒΦ	ΓΦΒ08	Βυζαντινή Ρητορική - Επιστολογραφία <i>Μ. Λουκάκη</i>	3.0
ΝΦ	ΓΦΝ07	Νεοελληνική Λογοτεχνία 19 ^{ου} αι. Ι <i>Αικ. Χανή</i>	4.0
ΓΛ	ΓΦΓ17	Κειμενογλωσσολογία -Ανάλυση λόγου, <i>Δ. Γούτσος</i>	4.0
ΓΛ	ΓΦΓ24	Ιστορία Γλωσσολογίας <i>Σ. Κουτσουλέλου</i>	4.0
ΠΑΙΔ	ΓΠΔ71	Παιδαγωγικά: Ειδική Διδακτική της Γλώσσας <i>Αθ. Μιχάλης</i>	4.0
	Ε.Ε*	Ελεύθερη Επιλογή	3.0

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΓΦΑ19	Αριστοτέλης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Β. Λεντάκης</i>	4.0
ΑΕΦ	ΓΦΑ17 ή ΓΦΑ20	Αισχύλος [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Ν. Γεωργαντζόγλου</i> ή Ομήρου Οδύσσεια [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Ε. Ζαμάρου</i>	4.0

Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΛΦ	ΓΦΛ08	Λατινική Φιλολογία- Δράμα - Κωμωδία <i>Σ. Παπαϊωάννου</i>	3.0
ή ΒΦ	ή ΓΦΒ11	ή Βυζαντινή Ιστοριογραφία Β΄ <i>Δ. Καλαμάκης</i>	
ΝΦ	ΓΦΝ15	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20 ^{ου} αι. ΙΙΙ <i>Α. Χανή</i>	4.0
ή ΛΑΟ	ή ΓΦΛ06	ή Λαογραφία και Ιστορία των παραμυθιών <i>Μ. Καπλάνογλου</i>	
ΓΛ	ΓΦΓ20	Κοινωνιογλωσσολογία <i>Μ. Κακριδή</i>	4.0
ΓΛ	ΓΦΓ21 ή ΓΦΓ23	Πτυχιακή εργασία ή Υφογλωσσολογία <i>Ε. Παναρέτου</i>	4.0
ΠΑΙΔ	ΓΠΔ74	Παιδαγωγικά: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας: Διδακτική Άσκηση <i>Ευ. Φρυδάκη</i>	4.0
	Ε.Ε.*	Ελεύθερη Επιλογή	3.0

*Οι φοιτητές του Ζ΄ και Η΄ εξαμήνου Γλωσσολογικού μπορούν να παρακολουθήσουν στα πλαίσια της ελεύθερης επιλογής (Ε.Ε.):

Α) μαθήματα Γλωσσολογίας, τα οποία δεν επέλεξαν σε προηγούμενο εξάμηνο (π.χ. Γνωσιακή ή Υπολογιστική Γλωσσολογία)

Β) οποιοδήποτε μάθημα προσφέρεται από το Τμήμα Φιλολογίας ή άλλο τμήμα της Φιλοσοφικής Σχολής. Ειδικότερα:

ΤΜΗΜΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

ΨΧ22: Εξελικτική Ψυχοπαθολογία

ΨΧ32: Γνωστική Ψυχολογία Ι

ΨΧ05: Γνωστική Ψυχολογία ΙΙ

ΨΧ35: Γνωστική Ανάπτυξη

ΨΧ62: Στατιστική στις επιστήμες της συμπεριφοράς Ι

ΨΧ65: Στατιστική στις επιστήμες της συμπεριφοράς ΙΙ

ΨΧ66: Πειραματική ψυχολογία

ΨΧ37: Νευροψυχολογία Ι

ΨΧ106: Νευροψυχολογία ΙΙ

ΤΜΗΜΑ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

66ΙΤΑ078: Διαλεκτολογία: «Ελληνοϊταλικά ιδιώματα της νότιας Ιταλίας»

66ΙΤΑ062: Εισαγωγή στην Ανάλυση Γλωσσικών Δεδομένων

Γ) τα παρακάτω μαθήματα από άλλες σχολές του ΕΚΠΑ

ΝΟΜΙΚΗ

1. Ελληνική Πολιτική και Συνταγματική Ιστορία

2. Ιστορία Πολιτικών και Συνταγματικών Θεσμών

3. Γενική Πολιτειολογία
4. Ιστορία Πολιτικών Ιδεών
5. Εγκληματολογία
6. Ανακριτική
7. Ποινικό Δίκαιο Ανηλίκων
8. Ποινική Καταστολή Σωφρονιστική

ΜΙΘΕ

1. **K008**: Φιλοσοφία κοινωνικών επιστημών
2. **K010**: Φιλοσοφία της Γλώσσας
3. **K011**: Φιλοσοφία του Νου
4. **K012**: Θεωρία Δικαίου και Θεσμών
5. **K023**: Εισαγωγή στις Νευροεπιστήμες
6. **K024**: Γνωσιακή Επιστήμη
7. **K033**: Εισαγωγή στις Κοινωνικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες
8. **K035**: Στατιστική
9. **Φ103**: Φιλοσοφία του Δικαίου
10. **Φ01**: Τεχνητή Νοημοσύνη
11. **ΙΦ02**: Ψυχολογία της Νόησης

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (ΕΚΠΑ)

1. **42502**: Κοινωνιολογία
2. **42620**: Επικοινωνία και εξουσία
3. **42659**: Επιστημολογία
4. **42939**: Κριτική θεωρία

ΤΜΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ (ΤΕΑΠΗ)

1. **133**: Κριτική παιδαγωγική και εκπαιδευτική πράξη
2. **216**: Θεωρίες γνωστικής ανάπτυξης
3. **301**: Εισαγωγή στην κοινωνιολογία
4. **306**: Εισαγωγή στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης
5. **313**: Θεωρίες φύλων
6. **401**: Μεθοδολογία της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες I
7. **407**: Μεθοδολογία της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες II
8. **403**: Μεθοδολογία των επιστημών του ανθρώπου: Στατιστική
9. **506**: Εισαγωγή στη χρήση των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση
10. **709**: Γλώσσα, κοινωνία και νόηση
11. **710**: Γραπτός λόγος, κοινωνία και νόηση
12. **714**: Διγλωσσία και εκπαίδευση
13. **719**: Γλώσσα και σκέψη

Μαθήματα Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας 2016-2017

Α΄ Εξάμηνο - Χειμερινό

ΦΦΑ01 Θεματογραφία - Γλωσσικές ασκήσεις

Ν. Γεωργαντζόγλου (Α - Ι), (Κ - Μ)

Διδασκαλία της Γλώσσας (αρχαίας και σύγχρονης), ορθή χρήση της, σύνοψη της Γραμματικής με ερμηνεία ιδιαζόντων γραμματικών φαινομένων, όρων, συντάξεων. Ετυμολογία, "φιλοσοφία" των υποθετικών λόγων, Αρνητικά (απλά - σύνθετα). Υπαγόρευση, για ορθογράφηση του αρχαίου κειμένου, με συζήτηση ως προς το γιατί κάτι γράφεται ή δεν γράφεται έτσι, ερμηνεία τού κειμένου και κανόνες για ακριβή μετάφραση. Στυλ γραφής του συγγραφέα, τοποθέτηση και σύνδεση λέξεων μεταξύ των, σχήματα λόγου. Σημασία χρόνων και εγκλίσεων, ιδιαιτερότητες της αύξησης σε ρήματα, και διάκριση αυτών σε απλά / σύνθετα / παρασύνθετα (Χρυσούν Δίδαγμα του Scaliger). Για την εξέταση του μαθήματος και εφαρμογή των διδαχθέντων, δίδονται προς μελέτην εκλεκτές περικοπές από τον Θουκυδίδη.

Δ. Καραδήμας (Ν - Ω)

Στόχο του μαθήματος αποτελεί η εξοικείωση των φοιτητών με την αττική διάλεκτο μέσω της μελέτης επιλεγμένων αποσπασμάτων του αττικού πεζού λόγου (κυρίως ιστοριογραφικών και ρητορικών κειμένων) και μέσω της αναλυτικής συζήτησης θεμάτων που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον από μορφολογική ή συντακτική άποψη. Επιδιώκεται τόσο η ενεργοποίηση των προϋπαρχουσών γνώσεων των φοιτητών όσο και η συμπλήρωσή τους στα επίπεδα της μορφολογίας, της σύνταξης και του λεξιλογίου. Έμφαση θα δοθεί όχι μόνον στην κατανόηση του κειμένου, αλλά και στη διαδικασία και τις τεχνικές της μετάφρασης με στόχο την καλλιέργεια μεταφραστικής ευαισθησίας στους φοιτητές.

ΦΦΑ02 Ηρόδοτος [Εισαγωγή στην ιστοριογραφία. Ερμηνεία κειμένων]

Ρ. Χατζηλάμπρου (Α-Λ και Μ-Ω)

Στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές με τη γλώσσα, τις βασικές θεματικές και τα σημαντικότερα μεθοδολογικά προβλήματα που θέτει το έργο του Ηροδότου μέσω της μελέτης του πρώτου βιβλίου των Ιστοριών λόγω της προγραμματικής του λειτουργίας για το σύνολο του ηροδότειου έργου. Η ώρα

των μαθημάτων θα αξιοποιείται κυρίως για τη μελέτη επιλεγμένων χωρίων του πρώτου βιβλίου, αλλά και την πραγμάτευση βασικών θεμάτων της έρευνας του έργου του Ηροδότου, όπως οι προκάτοχοι του Ηροδότου, ο Ηρόδοτος ως ιστορικός, ο τρόπος σύνθεσης της ιστορίας του, οι βασικές αντιλήψεις του για το θείο, αιτιότητα και ετερότητα στο έργο του Ηροδότου κ.ά.

Β' Εξάμηνο - Εαρινό

ΦΦΑ04 Σοφοκλής [Εισαγωγή στη δραματική ποίηση και στην τραγωδία. Ερμηνεία κειμένων. Μετρική]

Μ. Γίωση (Α-Λ)

Εισαγωγή στην αρχαία ελληνική τραγωδία και ειδικότερα στο έργο του Σοφοκλή. Ερμηνευτική ανάλυση της τραγωδίας του Σοφοκλή *Τραχίνιαι*.

Β. Βερτουδάκης (Μ-Ω)

Εισαγωγή στη δραματική ποίηση και την εποχή της – Σοφοκλής: ο δημιουργός και το έργο του – ερμηνεία κειμένου: Σοφοκλή, *Οιδίππου Τύραννος*, φιλολογική και λογοτεχνική ανάλυση, μέτρο – αισθητικές και φιλοσοφικές διαστάσεις της τραγωδίας.

ΦΦΑ05 Εισαγωγή στην Κλασική Φιλολογία – Παπυρολογία – Παλαιογραφία – Κριτική κειμένου

Α. Παπαθωμάς

Στο πλαίσιο των παραδόσεων θα προσφερθεί αρχικά εισαγωγή στο γνωστικό αντικείμενο, τις αρχές και τις επιστημονικές μεθόδους της Κλασικής Φιλολογίας. Ακολούθως θα προσφερθεί αντίστοιχη εισαγωγή που θα αφορά στο γνωστικό αντικείμενο της ελληνικής και της λατινικής Παπυρολογίας. Αντικείμενο της παπυρολογίας είναι η μελέτη των χιλιάδων ελληνικών και λατινικών λογοτεχνικών παπύρων και παπυρικών εγγράφων που σώθηκαν σε διάφορες περιοχές της Μεσογείου (κυρίως στην Αίγυπτο αλλά και σε άλλες περιοχές όπως την Παλαιστίνη, Ιορδανία, Συρία, Ελλάδα, Μ. Ασία, Ιταλία κτλ.) και χρονολογούνται στο χρονικό διάστημα μεταξύ του 4^{ου} αι. π.Χ. και του ύστερου 8^{ου} αι. μ.Χ. Οι φοιτητές θα έρθουν για πρώτη φορά σε επαφή με παπύρους και όστρακα και θα ασκηθούν στην ανάγνωση βασικών τύπων γραφής. Επιπροσθέτως, θα δοθεί έμφαση στην ερμηνεία των παπυρικών κειμένων στα φιλολογικά και ιστορικά τους συμφραζόμενα. Ακολούθως, θα προσφερθεί σύντομη εισαγωγή στην ελληνική παλαιογραφία και στην ανάγνωση χειρόγραφων κωδικών της

βυζαντινής περιόδου. Τέλος, θα γίνει αναφορά στις βασικές αρχές της κριτικής του κειμένου.

Γ΄ Εξάμηνο- Χειμερινό

ΚΦΑ05 Αρχαϊκή επική ποίηση πλην Ομήρου [Εισαγωγή στην αρχαϊκή επική ποίηση. Γλώσσα και μέτρο. Ερμηνεία κειμένων]

Γ. Κάρλα

Στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στη θεματική, τη γλώσσα, την κριτική του κειμένου και το μέτρο της αρχαϊκής επικής ποίησης (πλην των ομηρικών επών). Το μάθημα εστιάζει στα έργα του Ησιόδου, στους Ομηρικούς Ύμνους και στον Επικό Κύκλο με τη μελέτη επιλεγμένων αποσπασμάτων από τη Θεογονία, τα Έργα και Ήμέραι, τον ομηρικό ύμνο Εἰς Ἄφροδίτην, και τα Κύπρια. Τα αποσπάσματα αυτά αφορούν σε κομβικές στιγμές της ελληνικής μυθολογίας και λογοτεχνίας, όπως η συνάντηση του Ησιόδου με τις Μούσες, η ανατροπή του Ουρανού από τον Κρόνο, το εγχείρημα του Προμηθέα με τη φωτιά, ο πίθος της Πανδώρας, ο έρωτας της Αφροδίτης για τον θνητό Αγχίση, το σχέδιο του Δία για την αρχή του Τρωικού πολέμου, κ.ά.

ΜΦΑ05 - ΓΦΑ05 Αρχαϊκή επική ποίηση πλην Ομήρου [Εισαγωγή στην αρχαϊκή επική ποίηση. Γλώσσα και μέτρο. Ερμηνεία κειμένων]

Αικ. Καρβούνη

Στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στη θεματική, τη γλώσσα και το μέτρο της αρχαϊκής επικής ποίησης (πλην των ομηρικών επών). Το μάθημα εστιάζει στα έργα του Ησιόδου, στους Ομηρικούς Ύμνους και στον Επικό Κύκλο με τη μελέτη επιλεγμένων αποσπασμάτων από τη Θεογονία, τα Έργα και Ήμέραι, τον ομηρικό ύμνο Εἰς Ἄφροδίτην, και τα Κύπρια. Τα αποσπάσματα αυτά αφορούν σε κομβικές στιγμές της ελληνικής μυθολογίας και λογοτεχνίας, όπως, για παράδειγμα, ο Ησιόδος και οι Μούσες, η ανατροπή του Ουρανού από τον Κρόνο, ο Προμηθέας και η φωτιά, ο πίθος της Πανδώρας, ο έρωτας της Αφροδίτης και του Αγχίση, η αρχή του Τρωικού πολέμου.

ΚΦΑ06 - ΜΦΑ06 - ΓΦΑ06 Αρχαϊκή λυρική ποίηση [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]

Ε. Μακρυγιάννη

Εισαγωγή στην αρχαϊκή λυρική ποίηση (χαρακτηριστικά της αρχαϊκής εποχής, ορολογία, μουσικά όργανα, είδη της λυρικής ποίησης, συνθήκες παρουσίασης/εκτέλεσης), εισαγωγή στη μετρική (αναλυτικά το δακτυλικό εξάμετρο, ελεγειακό δίστιχο, ιαμβικό τρίμετρο μαζί με τον χωλίαμβο/σκάζοντα

ιάμβο και τον ισχιορρωγικό, τροχαϊκό τετράμετρο καταληκτικό και τα συναφή μέτρα των επωδών). Οι σημαντικότεροι αρχαϊκοί λυρικοί ποιητές και το έργο τους. Σχολιασμός, ερμηνεία, μετάφραση επιλεγμένων αποσπασμάτων από σχεδόν όλο το εύρος της σωζόμενης αρχαϊκής λυρικής ποίησης: α') από το έργο ελεγειακών και ιαμβογράφων ποιητών (Αρχίλοχος, Καλλίνος, Σημωνίδης, Τυρταίος, Μίμνερος, Σόλων, Θέογνις και Θεογνίδεια, Ξενοφάνης, Ιππώναξ, Ανάνιος) β') από το έργο ποιητών της μελικής (μονωδικής και χορικής) ποίησης (Αλκμάν, Αλκαίος, Σαπφώ, Ίβυκος, Σιμωνίδης ο Κείος, Πίνδαρος, Ανακρέων).

Δ' Εξάμηνο - Εαρινό

ΚΦΑ07 - ΓΦΑ07 – ΜΦΑ07 Όμηρος [Εισαγωγή στα ομηρικά έπη. Ερμηνεία χωρίων της Ιλιάδος]

Ε. Μακρυγιάννη

Εισαγωγή στα Ομηρικά Έπη – χαρακτηριστικά της Ομηρικής ποίησης, προφορικότητα και γραφή, Ομηρικό Ζήτημα, Ομηρική γλώσσα, λογότυποι, δακτυλικό εξάμετρο. Δομή της Ιλιάδος. Η θέση της στον Τρωικό μύθο. Το θέμα της μήνις του Αχιλλέως και το ηρωικό κλέος. Ανάλυση και ερμηνεία εκτενών χωρίων κυρίως από τις ραψωδίες Α, Β, Γ, Δ, Ζ, Ι, Π, Τ, Χ, Ω.

ΚΦΑ08 Πλάτων [Εισαγωγή στην προ Πλάτωνος ελληνική φιλοσοφία.

Ερμηνεία κειμένων]

Δ. Καραδήμας

Στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στη μελέτη του έργου και της φιλοσοφικής σκέψης του Πλάτωνα. Μετά τη γενική εισαγωγή (βίος και έργο του φιλοσόφου, η εποχή του, οι επιδράσεις που δέχτηκε, η θέση του στην ιστορία της φιλοσοφίας, κλπ.), το μάθημα επικεντρώνεται στη μελέτη και ανάλυση (φιλολογική και φιλοσοφική) του *Φαίδρου*. Ο διάλογος αυτός επελέγη όχι μόνον για την απaráμιλλη λογοτεχνική του αξία, αλλά και για την ποικιλία των φιλοσοφικών προβλημάτων που εξετάζει (έρωτας, ρητορική, ψυχή, ανάμνηση, διαλεκτική, θεωρία των Ιδεών, κλπ.). Τα θέματα που μας απασχολούν περισσότερο, ωστόσο, είναι αυτά του έρωτα και της ρητορικής – τα δύο βασικά θέματα του διαλόγου.

Ε' Εξάμηνο- Χειμερινό

ΦΦΑ03 Αττικοί ρήτορες [Εισαγωγή στη Ρητορική. Γραμματική και σύνταξη Αττικής διαλέκτου. Ερμηνεία κειμένων]

Β. Λεντάκης

Θα αναλυθούν δύο δικανικοί λόγοι: α) Λυσίας, *Υπέρ του Ερατοσθένους φόνου*· β) Δημοσθένης, *Κατά Κόνωνος αικείας*. Η ανάλυση θα εστιαστεί, κατά κύριο λόγο, στις τεχνικές της πειθούς (π.χ. *διήγησις*, *ηθοποιία*, διέγερση των συναισθημάτων, χρήση του αποδεικτικού υλικού), καθώς και σε ζητήματα ιστορίας του δικαίου. Θα συζητηθεί επίσης η σημασία των λόγων ως πηγής για την κοινωνική ιστορία της Αθήνας κατά την κλασική περίοδο.

ΚΦΑ09 Ευριπίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]

Μ. Γιόση

Εισαγωγή στο έργο του Ευριπίδη. Αναλυτικός ερμηνευτικός σχολιασμός της τραγωδίας του Ευριπίδη *Βάκχαι*.

ΜΦΑ09 - ΓΦΑ09 Ευριπίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]

Ι. Κωνσταντάκος

Εισαγωγή στο θέατρο του Ευριπίδη. Η εξέλιξη της ευριπίδειας δραματουργίας. Ο Ευριπίδης και ο Πελοποννησιακός πόλεμος. Δραματουργικοί πειραματισμοί (τραγικωμωδίες, ανανεωτική χρήση των μύθων, μορφικοί νεωτερισμοί). Ο Ευριπίδης και η σοφιστική. Ο Ευριπίδης και η θρησκεία.

Εισαγωγή στις *Βάκχες* του Ευριπίδη. Η διονυσιακή λατρεία στην αρχαιότητα (έκσταση, μαιναδισμός, διονυσιακές εορτές και μυστήρια) και η εισαγωγή της στην Ελλάδα. Ο κύκλος των μύθων για τον Διόνυσο και τους εχθρούς του. Ιστορικό πλαίσιο της τραγωδίας: η εισαγωγή νέων λατρειών στην Αθήνα κατά τα τέλη του 5ου αιώνα. Η επίδραση του μακεδονικού περιβάλλοντος. Γενική ερμηνεία των *Βακχών*: η θέση τους μέσα στο συνολικό έργο του Ευριπίδη. Ερμηνεία και σχολιασμός του κειμένου των *Βακχών*.

Διδακτικό υλικό:

- 1) <http://eclass.uoa.gr/courses/PHIL176/> (μάθημα με κωδικό PHIL176 και τίτλο «Αρχαία Ελληνική Φιλολογία - Ευριπίδης»).
- 2) <http://uoa.academia.edu/loannisKonstantakos/Teaching-Documents>

ΣΤ΄ Εξάμηνο - Εαρινό

ΚΦΑ11 - ΓΦΑ11 Σεμινάριο Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας [Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας - Θέματα εξειδίκευσης στα διδασκόμενα αντικείμενα ή νέα αντικείμενα]

Αικ. Καρβούνη

Ποίηση της Ύστερης Αρχαιότητας

Θέμα του σεμιναρίου είναι η ελληνική ποίηση σε δακτυλικό εξάμετρο κατά τους πρώτους χριστιανικούς αιώνες (περ. 2^ο – 6^ο αι. μ.Χ.). Μετά από μια εκτενή εισαγωγή στο ιστορικό και πολιτιστικό υπόβαθρο της περιόδου αυτής, θα επικεντρωθούμε στα ποιητικά είδη και τους πιο σημαντικούς σωζόμενους ποιητές και τα έργα τους. Οι φοιτητές/τριες που θα παρακολουθήσουν το σεμινάριο θα κάνουν προφορική παρουσίαση σε σχετικό θέμα της επιλογής τους και θα καταθέσουν στο τέλος του εξαμήνου γραπτή εργασία.

B. Βερτουδάκης:

Ερωτική επιστολογραφία

Στο σεμινάριο θα εξετάσουμε έργα ερωτικής λογοτεχνίας μετακλασικής εποχής σε μικρή φόρμα και επιστολική μορφή. Θα μελετήσουμε ερωτικές νουβέλες και μικρά διηγήματα συγγραφέων όπως ο Αλκίφρων, ο Φιλόστρατος και ιδιαίτερος ο Αρισταίνετος, ο οποίος ως ο ύστατος ερωτογράφος του αρχαίου κόσμου συγκεφαλαιώνει τα ερωτικά μοτίβα όλης της προγενέστερης λογοτεχνικής παράδοσης. Τα μέλη του σεμιναρίου θα έχουν την ευκαιρία να εξοικειωθούν με τα βασικά θέματα της αρχαίας ελληνικής ερωτικής λογοτεχνίας και να μελετήσουν πώς αυτά προσαρμόζονται στη λογοτεχνική αισθητική και ερωτική ηθική της αυτοκρατορικής περιόδου και της ύστερης αρχαιότητας. Στόχος του σεμιναρίου είναι επίσης να μυήσει τους φοιτητές στη μέθοδο συγγραφής μιας πανεπιστημιακής εργασίας. Κάθε μέλος του σεμιναρίου θα αναλάβει μια προφορική παρουσίαση και την τελική επεξεργασία του ίδιου θέματος σε γραπτή σεμιναριακή εργασία που θα υποβληθεί στο τέλος του εξαμήνου.

M. Γιόση: Αρχαία Σοφιστική

Εισαγωγή στην Αρχαία Σοφιστική. Εξέταση των σωζόμενων μαρτυριών και αποσπασμάτων από το έργο των σοφιστών (Πρωταγόρα, Γοργία κ.α.).

A. Μπάζου: Φιλοσοφία και επιστήμη στην αρχαία Ελλάδα

Σκοπός του σεμιναρίου είναι να μελετηθούν πτυχές της σύνδεσης της επιστήμης με τη φιλοσοφία στην αρχαία Ελλάδα μέσα από παραδείγματα από την ιατρική, τα μαθηματικά, τη φυσική, την αστρονομία και άλλους επιστημονικούς τομείς στην αρχαιότητα.

E. Ζαμάρου:

Λυρική ποίηση: Ερμηνεία πολιτικών και ερωτικών ποιημάτων.

A. Κουμιώτου I και II: Ευριπίδης

Εισαγωγή στην τραγωδία. Αισχύλος-Σοφοκλής- Ευριπίδης: χαρακτηριστικά της γραφής των τριών τραγικών. Ευριπίδης: η ζωή και το έργο του. Μισογυνισμός, αθεΐα (;) του ποιητή. Ανάλυση θεμάτων : το θεϊκό στοιχείο στις τραγωδίες του Ευριπίδη, η θυσία, η μανία, το ερωτικό στοιχείο κλπ.

I. Κωνσταντάκος: Παραμύθια και λαϊκός αφηγηματικός πλούτος στον αρχαίο κόσμο.'

Θέμα του σεμιναρίου είναι η «αρχαιολογία των λαϊκών αφηγήσεων», δηλαδή η μελέτη των ποικίλων ειδών της παραδοσιακής αφήγησης (παραμυθιών, θρύλων, μύθων, αισώπειων ιστοριών, παραβολών, ανεκδότην κ.ά.) στον αρχαίο κόσμο. Αν και το κύριο σώμα των διεθνώς διαδεδομένων λαϊκών αφηγήσεων πήρε την τωρινή του μορφή στη διάρκεια των μεσαιωνικών χρόνων, τα υλικά που το συνθέτουν είναι πολύ παλαιότερα. Πολλές επιμέρους αφηγηματικές μονάδες ή συνδυασμοί (μοτίβα, αφηγηματικά σχήματα και τύποι), που βρίσκονται στον πυρήνα των γνωστών μας παραμυθιών, μπορούν να ανιχνευθούν στην αρχαιότητα. Το πεδίο της μελέτης περιλαμβάνει όχι μόνο το οικείο μας ελληνορωμαϊκό σύμπαν αλλά επίσης τους αρχαίους πολιτισμούς της Ανατολής από τους οποίους σώζονται αφηγηματικά κείμενα (Αίγυπτος, Συρία, Φοινίκη και Ισραήλ, Ανατολία, Μεσοποταμία, Ιράν, Ινδία). Σε όλον αυτόν τον πελώριο χώρο αφηγήσεις κάθε λογής κυκλοφορούσαν ελεύθερα και γρήγορα, περνώντας από τον έναν πληθυσμό στον άλλον, αφιφώντας τα σύνορα των κρατών και τους περιορισμούς των γλωσσών.

Στη μελέτη του συναρπαστικού όσο και απαιτητικού αυτού υλικού είναι αφιερωμένο το σεμινάριο. Θα εντοπιστούν πολλά παραδείγματα παραμυθιακών μοτίβων και αφηγηματικών σχημάτων σε κείμενα της αρχαιότητας (ελληνικά, ρωμαϊκά και ανατολικά) και θα υποβληθούν σε συγκριτική ανάλυση. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται το πελώριο ψάρι, η Καλοφαγαδοχώρα (Schlaraffenland), οι μαγικές μεταμορφώσεις, ο αγώνας των σοφών, ο διαγωνισμός μαγείας, ο μαθητευόμενος μάγος, ο ήρωας που επιλύει γρίφους, η μάχη των ζώων, το θάνατο νερό, το ιερό δισκοπότηρο (Γκράαλ) κ.ά.

Απολύτως απαραίτητη είναι η καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας για την ανάγνωση της σχετικής βιβλιογραφίας. Φοιτητές που δεν γνωρίζουν καλά αγγλικά δεν θα μπορέσουν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του σεμιναρίου. Γνώση άλλων ευρωπαϊκών γλωσσών (γαλλικά, γερμανικά, ιταλικά) είναι βοηθητική και επιθυμητή, αλλά όχι αναγκαία.

Διδακτικό υλικό:

1) <http://scholar.uoa.gr/iokonstan/classes>

2) <http://uoa.academia.edu/loannisKonstantakos>

Δ. Σταμάτης: Αρχαία Ελληνικά Κείμενα για τους Θεσμούς της Δημοκρατικής Αθήνας

Στο σεμινάριο θα πραγματοποιηθεί παρουσίαση και προβολή των πολιτικών θεσμών της δημοκρατικής Αθήνας μέσα από την εξέταση και τον εκτενή γλωσσικό και ερμηνευτικό σχολιασμό πεζογραφικών και ποιητικών κειμένων της Κλασικής περιόδου.

Υπό αυτό το πρίσμα, κατά τη διάρκεια των συναντήσεων και στην ολοκλήρωση του σεμιναρίου θα επιδιωχθεί η απόκτηση εκ μέρους των συμμετεχόντων κατά το δυνατόν σφαιρικής αντίληψης για το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Αθηναϊκής Δημοκρατίας.

Επί πλέον θα επιχειρηθεί η «Χαρτογράφηση» των θεσμικών μεταβολών που έλαβαν χώρα κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ της Πεντηκονταετίας και της επιβολής της Μακεδονικής κυριαρχίας του Φιλίππου Β΄.

Θα συζητηθούν κείμενα από όλο το φάσμα της αρχαίας ελλ. γραμματείας σχετικά με την εξέλιξη των δημοκρατικών θεσμών, με έμφαση στον Αριστοτέλη (Ηθ. Νικομ. και Αθ. Πολιτεία) τον Πλάτωνα (Νόμοι, Πολιτεία, Πολιτ. κ.ά.) τον ψ.-Ξενοφώντα (Γερο-Ολιγαρχικός), εδάφια από τους Αττ. ρήτορες και μέρη από ποιητικά κείμενα (κυρίως από την Ορέστεια και την αττ. κωμωδία).

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- A. Andrewes, *The Greek Tyrants*, Hutchinson University Library, London 1974
- P. Cartledge, *Η Αρχαία Ελληνική Πολιτική Σκέψη στην Πράξη*, Λιβάνη, Αθήνα 2011
- B. Λεντάκης (ed.), [*Ξενοφώντος*] *Αθηναίων Πολιτεία*, Στιγμή, Αθήνα 2010
- D. M. McDowell, *Το Δίκαιο στην Αθήνα των Κλασσικών Χρόνων*, Παπαδήμα, Αθήνα 1986
- C. Mosse, *Οι θεσμοί στην Κλασική Ελλάδα*, Μεταίχμιο, Αθήνα 2002
- ... , *Μικρή Ιστορία της Αθηναϊκής Δημοκρατίας και η Πρόσληψή της στους Αιώνες*, Πατάκης, Αθήνα 2015
- I.-Θ. Α. Παπαδημητρίου, *Αρίστη Πολιτεία. Ο πολιτικός Στοχασμός στην Αρχαία Ελλάδα*, Α΄ Πεζά κείμενα, Αθήνα 1984
- Ch. G. Starr, *Η Γέννηση της Αθηναϊκής Δημοκρατίας – Η Εκκλησία κατά τον 5^ο αι. π.Χ.*, Ινστιτούτο του Βιβλίου / Καρδαμίτσα, Αθήνα 1999
- G. Thomson, *Aeschylus and Athens*, Lawrence and Wishart, London 1973⁴ (1980)
- I. Σ. Τουλουμάκου, *Η Θεωρητική Θεμελίωση της Δημοκρατίας στην Κλασική Ελλάδα*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1979

Salvatore Costanza, A. Παπαθωμάς: Τα αρχαιοελληνικά παιχνίδια και οι σχέσεις τους με την μαντεία

Λογοτεχνιακές, ιστορικές και λεξικογραφικές πηγές μας δίνουν πολλές πληροφορίες σχετικά με τα αρχαιοελληνικά παιχνίδια, τους παίχτες και την κοινωνική τους πραγματικότητα.

Το παιχνίδι έχει πολλή σημασία και συχνά προετοιμάζει κοινωνικούς ρόλους, υποδεικνύει παραδείγματα που στηρίζονται στις διακρίσεις των φύλων, όπως φαίνεται στη “χελιχελώνη” για τις νύμφες και στη “χυτρίνδα” για τα αγορια. Γι’ αυτό, έχει και μεγάλο ρόλο στο σύστημα της πολιτικής εκπαίδευσης.

Επιπλέον, πολλά παιχνίδια αναφέρουν τις τελετές της μαντείας, της τέχνης της προείδησης του μέλλοντος. Αυτό φανερώνεται για παρ. στό “τηλέφιλον” (βλ. τον Θεόκριτο, Ειδ. γ’ 29), ένα γνωστό παιχνίδι των ερωμένων με σκοπό της πρόβλεψης της ερωτικής τους ιστορίας. Όλα τα παιχνίδια με αστράγαλους, κύβους, κτλ. είναι συνδεδεμένα με την ψηφομαντεία και την αστραγαλομαντεία, οι οποίες ήταν πολύ σημαντικές τέχνης πρόγνωσης στη Ρωμαϊκή εποχή.

Φροντιστήριο Πληροφοριακής Παιδείας

A.Φραντζή,ΕΤΕΠ

Σκοπός του φροντιστηρίου είναι να βοηθήσει τους φοιτητές στην επιτυχή παρακολούθηση των σεμιναρίων μέσα από πληροφοριακή καθοδήγηση. Επιμέρους στόχοι είναι να καλλιεργηθούν οι δεξιότητες χρήσης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών βιβλιοθήκης και εν γένει του διαδικτύου, να εμπεδωθούν ζητήματα λογοκλοπής και πνευματικών δικαιωμάτων και να υποστηριχθεί η διαδικασία συγγραφής μιας επιστημονικής εργασίας σε όλα τα στάδια σύμφωνα με τις υποδείξεις των διδασκόντων. Το πρόγραμμα πραγματοποιείται στο Σπουδαστήριο Κλασικής Φιλολογίας και σε Εργαστήριο Πληροφορικής. Θα διατεθούν επιπλέον ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές-τριες.

ΚΦΑ12 Κωμωδία [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων του Αριστοφάνη]

I. Κωνσταντάκος

Εισαγωγή στην αττική κωμωδία. Καταγωγή του είδους: φαλλικά δρώμενα, ζωόμορφοι χοροί, δωρικές φάρσες. Εκπρόσωποι της Παλαιάς Κωμωδίας: πρόδρομοι, σύγχρονοι και επίγονοι του Αριστοφάνη. Συνθήκες παραγωγής και παράστασης: θεατρικές εορτές, ηθοποιοί και Χορός, σκηνικός χώρος, θεατρικά μηχανήματα, κοστούμια και μάσκες. Ο θεατρικός κόσμος της Αθήνας του 5ου αιώνα: συνεργασίες και διαμάχες των δραματουργών, παράδοση και νεωτερισμοί. Βίος και έργο του Αριστοφάνη: από το τρομερό παιδί στον

πικραμένο μεσήλικα. Οι νέοι συρμοί του 4ου αιώνα (μυθολογική κωμωδία, ερωτική πλοκή) και η προσχώρηση του παλιομοδίτη ποιητή. Θέματα της Παλαιάς Κωμωδίας: πολιτική σάτιρα και φαντασία, πόλεμος και ειρήνη, φιλοσοφία και πνευματικός βίος, τραγωδία και παρωδία, η καθημερινή ζωή και τα προβλήματά της.

Εισαγωγή στις *Νεφέλες* του Αριστοφάνη. Δραματουργικοί πειραματισμοί και καινοτόμες τάσεις του έργου. Η κωμική μορφή του Σωκράτη και η σχέση της με την ιστορική πραγματικότητα. Η πνευματική ζωή (φιλοσοφία και επιστήμη) στην Αθήνα του 5ου αιώνα και η εγκυκλοπαιδική διακωμώδησή της από τον Αριστοφάνη. Οι αντιδράσεις των συντηρητικών και η καχυποψία του Αριστοφάνη έναντι των σοφιστών. Οι *Νεφέλες* και η σάτιρα της φιλοσοφίας στην ελληνική παράδοση. Η ευθύνη του Αριστοφάνη σε σχέση με την καταδίκη του Σωκράτη και οι επιπτώσεις στη μεταγενέστερη πρόσληψη των *Νεφελών*. Ο αγώνας μεταξύ Κρείττονος και Ήπτονος Λόγου και η εκπαίδευση στην κλασική Αθήνα. Ο χαρακτήρας του Κρείττονος Λόγου και η ομοφυλοφιλία στην αρχαιοελληνική κοινωνία. Η αποτυχία της πρώτης εκδοχής των *Νεφελών* και οι αντιπαλότητες των κωμικών ποιητών. Ερμηνεία και σχολιασμός του κειμένου των *Νεφελών*.

Διδακτικό υλικό:

1) <http://eclass.uoa.gr/courses/PHIL177/> (μάθημα με κωδικό PHIL177 και τίτλο «Αρχαία Ελληνική Φιλολογία - Αριστοφάνη Νεφέλες»).

2) <http://uoa.academia.edu/loannisKonstantakos/Teaching-Documents>

ΜΦΑ12 -ΓΦΑ12 Κωμωδία [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων του Αριστοφάνη]

Χ. Φάκας

Εισαγωγή στην αττική κωμωδία. Προέλευση, ιστορικό πλαίσιο και όροι λειτουργίας του αθηναϊκού κωμικού θεάτρου κατά τον 5ο αι. π. Χ. Δομή, θέματα και κυριότεροι εκπρόσωποι της Παλαιάς Κωμωδίας. Ο βίος του Αριστοφάνη, το έργο του και η θέση του στην εξέλιξη του είδους. Εισαγωγή στους Βατράχους του Αριστοφάνη. Το ιστορικό υπόβαθρο της κωμωδίας, η παρατραγική διάστασή της και οι πολιτικές προεκτάσεις της. Σχολιασμός και ερμηνεία του κειμένου.

ΚΦΑ13 Μεταγενέστερη γραμματεία

Δ. Καραδήμας

Ο Αίλιος Αριστείδης, ρήτορας του 2^{ου} αιώνα μ.Χ., είχε καταφέρει να κερδίσει την αναγνώριση των συγχρόνων του και να μνημονεύεται ως πρότυπο αττικού ύφους ήδη από την αρχαιότητα. Η αναγνώριση αυτή εξασφάλισε και τη διάσωση πολλών έργων του. Αυτός, λοιπόν, ο συγγραφέας και η διατριβή του *Προς*

Πλάτωνα υπέρ ρητορικής θα αποτελέσουν το κεντρικό θέμα αυτού του μαθήματος, το οποίο στοχεύει στα εξής:

- (i) Να φέρει τους φοιτητές σε επαφή με τον Αίλιο Αριστείδη, τον βίο και το έργο του, καθώς και με τη Δεύτερη Σοφιστική στην οποία ο ρήτορας ανήκει.
- (ii) Να παρακολουθήσει τον διάλογο της εποχής αυτής με τα κλασικά χρόνια, μέσα από τη μελέτη, τον σχολιασμό και τη μετάφραση επιλεγμένων αποσπασμάτων από το έργο του Αριστείδη *Προς Πλάτωνα υπέρ ρητορικής*.
- (iii) Να μιλήσει τους φοιτητές στο ζήτημα της αντιπαράθεσης μεταξύ ρητορικής και φιλοσοφίας μέσα από τη μελέτη του συγκεκριμένου έργου του Αριστείδη και της επιχειρηματολογίας του.
- (iv) Να εντοπίσει κλασικές επιδράσεις στην αντίληψη του Αριστείδη για τη ρητορική, τη φύση και τον ρόλο της.

ΓΦΑ13 Μεταγενέστερη γραμματεία

Αικ. Καρβούνη

Στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στην ελληνική συγγραφική παραγωγή των αυτοκρατορικών χρόνων. Τα πρώτα μαθήματα εξετάζουν το ιστορικό και πολιτιστικό υπόβαθρο της περιόδου αυτής με έμφαση στο κίνημα της Δεύτερης Σοφιστικής. Το μάθημα στη συνέχεια εστιάζει στους *Παράλληλους Βίους* του Πλουτάρχου και συγκεκριμένα στους βίους του Αλεξάνδρου και του Καίσαρα με γλωσσικό και ερμηνευτικό σχολιασμό σε επιλεγμένα αποσπάσματα και από τους δύο βίους.

ΚΦΑ14 Εισαγωγή στην αρχαία ελληνική θρησκεία και μυθολογία

Σ. Παπαϊωάννου

Το αντικείμενο του μαθήματος περιλαμβάνει τη λεπτομερή μελέτη της φύσης και της λειτουργίας του μύθου στο πλαίσιο της ανθρώπινης εμπειρίας κατά την ελληνική αρχαιότητα. Το αρχικό μάθημα θα επικεντρωθεί σε μια λεπτομερή εισαγωγή στην έννοια και τον ορισμό του μύθου, και θα παρουσιάσει τις διάφορες θεωρίες ερμηνείας του μύθου, αρχαίες και σύγχρονες. Μεταγενέστερες παραδόσεις θα αφορούν τους μύθους της Κοσμογονίας και της καταγωγής του Ανθρώπου, τη σχέση μύθου και θρησκείας, την αλληλεπίδραση μύθου και λογοτεχνίας, την εξάρτηση της ιστορίας από τον μύθο, την σχέση μύθου και πολιτικής, τις διάφορες εκφράσεις πρόσληψης του μύθου κλπ.

Ζ' Εξάμηνο - Χειμερινό

ΚΦΑ15 Ελληνιστική ποίηση [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]

Χ. Φάκας

Εισαγωγή στην ελληνιστική ποίηση. Πολιτικές, κοινωνικές και πνευματικές προϋποθέσεις της ποιητικής παραγωγής του 3ου κυρίως αι. π.Χ. Τα θέματα, οι τεχνικές και οι στόχοι των ελληνιστικών ποιητών ως απόρροια της νεωτερικής ποιητικής τους.

Ο βίος του Καλλίμαχου, το έργο του και τα βασικά χαρακτηριστικά του. Εισαγωγή στους ύμνους του ποιητή και στο θρησκευτικό, πολιτικό και λογοτεχνικό υπόβαθρό τους. Αναλυτικός σχολιασμός τμήματος ή του συνόλου καθενός από τους συγκεκριμένους ύμνους.

ΜΦΑ15 – ΓΦΑ15 Ελληνιστική ποίηση [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]

Το μάθημα δεν θα προσφερθεί για το 2016-2017.

ΚΦΑ16 Θουκυδίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]

A. Παπαθωμάς

Κατά τις παραδόσεις θα αναγνωσθούν και θα σχολιασθούν εκτενή αποσπάσματα από το σύνολο του κειμένου των Ιστοριών του Θουκυδίδη. Θα μελετηθεί η γλώσσα, το λογοτεχνικό ύφος, η ιστορική μέθοδος και η κοσμοθεωρία του ιστορικού. Θα συζητηθούν προβλήματα κριτικής και παραδόσεως του κειμένου και θα γίνει αξιολόγηση της συμβολής του έργου στην εξέλιξη της ιστοριογραφίας ως λογοτεχνικού και επιστημονικού είδους.

ΜΦΑ16 - ΓΦΑ16 Θουκυδίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]

B. Λεντάκης

Προσέγγιση της σκέψης του Θουκυδίδη μέσα από την εκ του σύνεγγυς ανάλυση χαρακτηριστικών αποσπασμάτων από το σύνολο του έργου του. Θα αναλυθούν ενότητες όπως ο Λοιμός και ο Μηλιακός Διάλογος. Η συζήτηση θα εστιαστεί, μεταξύ άλλων, στην πολιτική ιδεολογία του Θουκυδίδη, καθώς και στη στάση του απέναντι στο φαινόμενο του ιμπεριαλισμού και γενικά απέναντι στο πρόβλημα της δύναμης.

Η΄ Εξάμηνο - Εαρινό

ΚΦΑ17- ΜΦΑ17- ΓΦΑ17 Αισχύλος [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]

N. Γεωργαντζόγλου

Εισαγωγή στο έργο του Αισχύλου, ιδιαίτερα στη μοναδική σωζόμενη τριλογία *Ορέστεια*, με επικέντρωση στις *Ευμενίδες*. Θίγονται ποικίλα προβλήματα ερμηνείας του κειμένου, όπως και λεπτομέρειες σκηνικής παρουσίασης του έργου. Ένα έργο του καιρού του, με αιχμές στη σύγχρονη εσωτερική και εξωτερική πολιτική της Αθήνας. Διαμάχη αρχέγονων θεοτήτων με νεώτερους

θεούς. Συμβιβαστική πολιτική της Αθηνάς, και πώς με αυτήν πείθονται να μεταστραφούν οι Ερινύες σε Ευμενίδες. Τραγικότητα τόσο του Ορέστη όσο και των Ερινύων, οι οποίες ασκούν πιστά το έργο τους, που είναι η τιμωρία του μητροκτόνου, η ψηφοφορία, η καταδίκη της μητροκτονίας από τους Αθηναίους ενόρκους. Η απαλλαγή του Ορέστη χάρις στην υπεράσπιση της Αθηνάς και την αθωωτική της ψήφο, με την οποία επέρχεται ισοψηφία και δι' αυτής αθώωση του Ορέστη.

ΚΦΑ18 - ΜΦΑ18 - ΓΦΑ18 Ρητορική (πλην αττικών ρητόρων)

Το μάθημα δεν θα προσφερθεί για το 2016-2017.

ΚΦΑ19 – ΜΦΑ19 - ΓΦΑ19 Αριστοτέλης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]

Β. Λεντάκης

Θα αναλυθεί η *Ποιητική* του Αριστοτέλη. Στο έργο αυτό, που δεν προοριζόταν για δημοσίευση, αλλά απευθυνόταν στον κύκλο των μαθητών του Λυκείου, ο φιλόσοφος αναλύει το έπος και την τραγωδία με την ίδια μέθοδο που εφαρμόζει στη βιολογία, αλλά και στην πολιτική επιστήμη: ανατέμνει έναν οργανισμό, βρίσκει τα βασικά συστατικά του μέρη και εξετάζει τους τρόπους με τους οποίους συνεργάζονται για την επίτευξη ενός σκοπού, και ιεραρχεί τη σημασία του καθενός. Το έργο, που μαζί με το *Περί Ύψους* του «Λογγίνου», είναι η πιο σημαντική πραγματεία λογοτεχνικής κριτικής (και όχι μόνο της αρχαιότητας), θα εξεταστεί στο ευρύτερο πλαίσιο της θεωρίας της λογοτεχνίας. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην πλατωνική αντίληψη περί τέχνης, καθώς ο Αριστοτέλης διαμορφώνει τη σκέψη του στο συγκεκριμένο ζήτημα ως αντίδραση στη στάση του δασκάλου του.

ΚΦΑ20 - ΓΦΑ20 Ομήρου Οδύσσεια [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]

Ε. Ζαμάρου

Οδύσσεια. Εισαγωγή στην ομηρική ποίηση: ομηρικό ύφος και προφορική ποιητική, Όμηρος και γραφή, γλώσσα, μέτρο, παράδοση του κειμένου, Ομηρικό ζήτημα. Εισαγωγή στην Οδύσσεια: θέμα, δομή, αφηγηματική τεχνική, Τηλεμάχεια. Ερμηνεία της ραψωδίας ε. /

ΜΦΑ08 Πλάτων [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]

Α. Μπάζου

Στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στη σκέψη και το έργο του Πλάτωνος. Το μάθημα περιλαμβάνει εισαγωγή για τον βίο

και το έργο του φιλοσόφου, τις οφειλές του και τη συμβολή του στη φιλοσοφική σκέψη γενικότερα. Θα ακολουθήσει εκτενής ανάλυση (φιλολογική και φιλοσοφική) του *Φαίδρου*

ΚΦΑ21 Σεμινάριο Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας Β΄

Το μάθημα δεν θα προσφερθεί για το 2016-2017.

Μαθήματα Λατινικής Φιλολογίας 2016-2017

Α΄ Εξάμηνο - Χειμερινό

ΦΦΛ01 Εισαγωγή στη λατινική γλώσσα και γραμματεία

Σ. Παπαϊωάννου, (Α-Λ)

Α. Μιχαλόπουλος (Μ-Ω)

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η επισκόπηση της Λατινικής λογοτεχνίας από τις αρχές της μέχρι και τον 2ο αι. μ.Χ. Μελετώνται τα λογοτεχνικά είδη στη διαχρονική τους εξέλιξη, καθώς και η ζωή και το έργο των σημαντικότερων εκπροσώπων κάθε είδους. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στους συγγραφείς και τα λογοτεχνικά είδη κατά την εποχή του Αυγούστου. Παράλληλα, επιδιώκεται η διεύρυνση και εμπάθυνση των γνώσεων των φοιτητών στη Γραμματική και το Συντακτικό της λατινικής γλώσσας καθώς και ο εμπλουτισμός του λεξιλογίου τους μέσα από τη μελέτη επιλεγμένων κειμένων της λατινικής πεζογραφίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην αντιμετώπιση μεταφραστικών προβλημάτων και στην εξοικείωση των φοιτητών με τεχνικές μετάφρασης από τη λατινική στην ελληνική.

Φροντιστήριο βιβλιοθήκης

Α. Φραντζή, ΕΤΕΠ

Σκοπός του φροντιστηριακού προγράμματος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με την παραδοσιακή και ηλεκτρονική οργάνωση μιας βιβλιοθήκης στο πλαίσιο των φιλολογικών σπουδών. Επιμέρους στόχοι είναι να γνωρίσουν τη διαδικασία εύρεσης και εντοπισμού κάθε είδους υλικού στις βιβλιοθήκες εντός του ΕΚΠΑ με τη βοήθεια του ταξινόμικού συστήματος και του ηλεκτρονικού καταλόγου, να ενημερωθούν για το περιεχόμενο του ιστότοπου της Βιβλιοθήκης της Φιλοσοφικής Σχολής και να ξεφυλλίσουν ειδικά επιστημονικά βοηθήματα Κλασικής Φιλολογίας περιηγούμενοι στο χώρο. Το πρόγραμμα πραγματοποιείται στο Σπουδαστήριο Κλασικής Φιλολογίας (αιθ. 745) και επαναλαμβάνεται κάθε εβδομάδα. **Η συμμετοχή κάθε φοιτητή-τριας είναι υποχρεωτική για μια φορά μόνον.**

Β΄ Εξάμηνο - Εαρινό

ΦΦΛ02 Λατινική Φιλολογία -Μεταφραστική θεωρία και πράξη

Δ. Μπενέτος

Μεταφραστική Θεωρία και Πράξη

1. Θεωρία και γλωσσικές ασκήσεις για τη μετάφραση από τα λατινικά στα ελληνικά και αντίστροφα.
2. Επιμέρους γνωστικά πεδία
  - Σύγχρονη και παραδοσιακή ορολογία
  - Μορφολογία
  - Σύνταξη
  - Γλωσσολογικές προεκτάσεις
  - Γλωσσικές ασκήσεις πεζού λόγου
  - Δημοφιλή κείμενα
  - Κλασική και μεσαιωνική λατινική γλώσσα
3. Λέξεις Κλειδιά: Μετάφραση, μεταφραστική Θεωρία, Κλασικές γλώσσες, Λατινικά, Λατινική Φιλολογία, Λατινική πεζογραφία

Γ΄ Εξάμηνο - Χειμερινό

ΚΦΛ03 - ΜΦΛ03 - ΓΦΛ03 Λατινική Φιλολογία – Έπος

Ε. Καραμαλέγκου

Βιργιλίου, *Αινειάς*. Εισαγωγή στην εποχή του Αυγούστου, στη λατινική επική ποίηση και στο έργο του ποιητή. Το έπος του Βιργιλίου στο πλαίσιο της λογοτεχνικής παράδοσης και της αυγούστειας κουλτούρας με έμφαση στα ζητήματα του είδους και της διακειμενικότητας. Ανάλυση και ερμηνεία αποσπασμάτων από τα βιβλία I, II, III, IV, VI, VIII, X, XII.

Δ΄ Εξάμηνο - Εαρινό

ΚΦΛ04 Λατινική Φιλολογία – Ρητορεία

Σ. Γεωργακοπούλου

1. Ρωμαϊκή ρητορική ως ιστορική πραγματικότητα και ως ιδεολογικό υπόδειγμα : Συνθήκες, ορολογία (*rhetorica, eloquentia, ars dicendi, elocutio, inventio*), ιστορική ανασκόπηση έως τον 2^ο αι. μ.Χ. («η καινοτομία εντός της παράδοσης»), ο αυτοκράτορας ρήτορας, θεωρητικές πραγματείες, το σύστημα της ρητορικής τέχνης.
2. Κικέρων, *Pro Marcello* : Πολιτική επισκόπηση του έτους 46 π.Χ. στη Ρώμη. Το είδος του λόγου *Υπέρ του Μαρκέλλου*, η χρονική του δόμηση, οι

πολιτικοποιημένοι όροι-κλειδιά, *clementia Caesaris* και *magnanimitas*. Ανάλυση και μετάφραση. Κριτικό υπόμνημα.

ΜΦΛ04 – ΓΦΛ04 Λατινική Φιλολογία – Ρητορεία

Μ. Γκαράνη

Το μάθημα θα εστιάσει σε ένα λόγο του Κικέρωνα, τον πρώτο Κατιλινιακό λόγο (63 π.Χ.). Θα εξετάσουμε τα κοινωνικά και πολιτικά συμφραζόμενα της συνωμοσίας του Κατιλίνα, καθώς και τις ρητορικές τεχνικές που χρησιμοποιούνται στο κείμενο, όπως αυτές σχετίζονται με τον απώτερο σκοπό του ρήτορα. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη γραμματική και το συντακτικό του κειμένου. Συγχρόνως θα γίνει μια γενικότερη εισαγωγή στην ιστορία της Ρητορικής στην Αρχαία Ρώμη.

Ε΄ Εξάμηνο - Χειμερινό

ΚΦΛ05-ΓΦΛ05 Λατινική Φιλολογία - Λυρική ποίηση

Α. Μιχαλόπουλος: “Quintus Horatius Flaccus – *Carmina*”

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εξέταση του είδους της λυρικής ποίησης και της εξέλιξής του σε Ελλάδα και Ρώμη με επίκεντρο τις *Ωδές* του Ορατίου. Παρουσιάζονται η ζωή και το έργο του Ορατίου, η εποχή του και το ιστορικό, ιδεολογικό και πολιτικό πλαίσιο, στο οποίο έζησε και έγραψε. Μέσα από τη μελέτη επιλεγμένων ποιημάτων από τα τέσσερα βιβλία των *Ωδών* του μελετώνται λεπτομερώς η θεματολογία, η τεχνοτροπία, η ιδεολογία, η φιλοσοφία, το ύφος, η γλώσσα και το μέτρο του μεγάλου Αυγούστειου ποιητή.

ΣΤ΄ Εξάμηνο - Εαρινό

ΚΦΛ07 - ΜΦΛ07 - ΓΦΛ07 Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία

Δ. Μπενέτος

1. Εισαγωγή στη Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία. Ιστορικές περίοδοι και αντιπροσωπευτικοί συγγραφείς.
2. Λογοτεχνικά είδη
  - Ιστοριογραφία του 6^{ου} μ.Χ. αι. στη Δύση: Gregorius Turonensis, *Historia Francorum*, αποσπάσματα για τους Φράγκους βασιλείς της δυναστείας των Μεροβιγγείων.
  - Θρησκευτική Μεσαιωνική Ποίηση: *Sequentiae Stabat Mater* και *Dies Irae*. Ρυθμοτονική λατινική μεσαιωνική μετρική.
  - Κοσμική Μεσαιωνική Ποίηση: Venantius Honorius Clementianus Fortunatus (*Ad Radegundem*), *Carmina Burana* (*O fortuna, Imperatrix Mundi*).

- Θρησκευτικό δράμα: *Ludus passionis*. Γέννηση και εξέλιξη του θρησκευτικού δράματος και σύνδεσή του με το ευρωπαϊκό θέατρο.
3. Λέξεις Κλειδιά: Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία, Gregorius Turonensis, Sequentia, Ludus passionis, Historia Francorum

Z´ Εξάμηνο - Χειμερινό

ΚΦΛ06 – ΜΦΛ06- ΓΦΛ06 Λατινική Φιλολογία –Ελεγεία

Σ. Γεωργακοπούλου

Ιστορική επισκόπηση και κλειδιά ανάγνωσης της αυγούστειας ελεγείας. Ανάλυση και ερμηνεία χωρίων που αποτυπώνουν τους ερωτογραφικούς κοινούς τόπους και την ελεγειακή μεταγλώσσα στα *Remedia amoris* του επιγονικού Οβιδίου. Η «γυναικεία» πειραματική φωνή της Σουλπικίας (*Corpus Tibullianum*). Κριτικό υπόμνημα. Ελεγειακό δίστιχο.

ΚΦΛ10 Σεμινάριο Λατινικής Φιλολογίας

Σ. Γεωργακοπούλου Οι θεωρίες του ρητορικού γέλιου στη Ρώμη: Κικέρων και Κοϊντιλιανός

Οι ρωμαϊκές πραγματείες για τον αστευτικό λόγο και τη σύνδεσή του με την *ars rhetorica*. Πηγές του γέλιου, ταξινόμηση των αστείων, παραδείγματα αστείων, κανόνες χρήσης τους από τον ρήτορα. (Η σεμιναριακή εργασία βασίζεται σε ξενόγλωσση βιβλιογραφία).

A. Μιχαλόπουλος: Publius Ovidius Naso – Heroïdes

Συστηματική μελέτη σε βάθος των μονών και διπλών *Ηρωίδων* του Οβιδίου. Οι *Ηρωίδες* ως «καινούριο» λογοτεχνικό είδος, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ποιητικής του Οβιδίου, βασικά θέματα και μοτίβα, διακειμενικότητα, ποιητική, δραματική ειρωνεία, χρήση του μύθου, «γυναικείος» λόγος και «γυναικεία» ψυχολογία, χιούμορ, χειρισμός του δραματικού χρόνου, γλώσσα και ύφος.

Δ. Μπενέτος: Εισαγωγή στη Μεσαιωνική Λατινική Παλαιογραφία

1. Εισαγωγή στη Μεσαιωνική Λατινική Παλαιογραφία. Η εποχή του Καρλομάγνου.
2. Κριτική του κειμένου και Υπομνήματα (Apparatus criticus, apparatus fontium, apparatus sacrae scripturae).
  - Ανάγνωση και έκδοση χειρογράφων.
  - Εκμάθηση του προγράμματος Classical Text Editor (Austrian Academy of Sciences).
  - Εκμάθηση του προγράμματος Endnote (Reuters).

- Σεμιναριακή εργασία: Ανάγνωση και έκδοση λατινικού φιλολογικού χειρογράφου (συνήθως σχολιαστές του Αριστοτέλη)

Λέξεις Κλειδιά: Λατινική παλαιογραφία, Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία, Classical Text Editor, Endnote, Αυστριακή Ακαδημία Επιστημών, κριτικό υπόμνημα, κριτική του κειμένου.

Σ. Παπαϊωάννου: Ελληνικό και Ρωμαϊκό Επύλλιο

Η λέξη *επύλλιον* (δηλ. «μικρό έπος») χρησιμοποιήθηκε ως τεχνικός γραμματολογικός όρος από φιλόλογους του 19ου αι. για να περιγράψει ένα σύντομο αφηγηματικό ποίημα σε δακτυλικό εξάμετρο με μυθολογικό θέμα. Το είδος καλλιεργήθηκε σε μεγάλη έκταση κατά την ελληνιστική και τη ρωμαϊκή περίοδο. Στόχος του σεμιναρίου είναι να μελετήσουμε μια σειρά από ελληνιστικά και, κυρίως, ρωμαϊκά επύλλια, και να τα εξετάσουμε α) ως αυτόνομα δημιουργήματα, β) ως πεδία διακειμενικών και διειδολογικών συσχετισμών, και γ) ως φορείς πολυεπίπεδης λογοτεχνικής καινοτομίας. Το επύλλιο είναι ο αυθεντικός εκπρόσωπος της λεγόμενης «νεωτερικότητας», και μέσα από τη μελέτη τους θα προσεγγίζουμε τον τρόπο διαμόρφωσης της ποιητικής θεωρίας στην ελληνιστική και ρωμαϊκή ποίηση.

Η επιτυχής συμμετοχή στο σεμινάριο προϋποθέτει πολύ καλή γνώση της αγγλικής και υποχρεωτική παρακολούθηση.

Φροντιστήριο Πληροφοριακής Παιδείας I

A. Φραντζή, ΕΤΕΠ

Απευθύνεται σε όσους-όσες φοιτήτριες δεν το παρακολούθησαν στο ΣΤ΄ εξάμηνο, αλλά μπορεί να διοργανωθεί και εκ νέου, κατόπιν υπόδειξης των διδασκόντων. Θα διατεθούν επιπλέον ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές-τριες.

Η΄ - Εαρινό

ΚΦΛ08 - ΓΦΛ08 Λατινική Φιλολογία: Δράμα – Κωμωδία

Σ. Παπαϊωάννου

Εισαγωγή στο Ρωμαϊκό Θέατρο και τη Ρωμαϊκή Κωμωδία, ειδικά στην κωμωδία του Τίτου Μάκκιου Πλαύτου. Ρωμαϊκή Κωμωδία και Ελληνική Νέα Κωμωδία. Ρωμαϊκή Κωμωδία και η κωμική παράδοση της Ιταλίας. Πλαύτος και Τερέντιος. Εξέλιξη του λογοτεχνικού είδους από τον Αριστοφάνη ως τον Τερέντιο. Συστηματική μελέτη της κωμωδίας του Πλαύτου, *Miles Gloriosus* (Ο Καυχησιάρης Στρατιώτης) στο σύνολό της από το πρωτότυπο, τόσο από φιλολογική άποψη όσο και από την οπτική της δραματουργίας. Παράλληλη, συγκριτική μελέτη με επιλογή κειμένων από διάφορες άλλες κωμωδίες τόσο του Πλαύτου, όσο και του Μενάνδρου και του Τερεντίου.

Α' Εξάμηνο - Χειμερινό

ΦΦΝ01 Εισαγωγή στην επιστήμη της Νεοελληνικής Φιλολογίας (κοινό για όλες τις κατευθύνσεις)

Διδάσκων: Δημήτρης Αγγελάτος

Η παράδοση αυτή είναι οργανωμένη σε τρία Μέρη (Α'-Γ'), καθένα από τα οποία αποτελείται από ορισμένο αριθμό ενοτήτων.

Στην παράδοση θα αναλυθούν συστηματικά οι έξι άξονες αναφοράς της επιστήμης της Νεοελληνικής Φιλολογίας (: ορολογία, αντικείμενο, μέθοδοι προσέγγισης, εργαλεία δουλειάς, έρευνα, διδασκαλία), όπως και οι τρεις θεμελιώδεις στόχοι επί του αντικειμένου της επιστήμης: η έκδοση, η ανάλυση και η ερμηνεία των κειμένων της νεοελληνικής λογοτεχνίας.

Το πρώτο Μέρος (Α') αφορά στους βασικούς όρους που χρησιμοποιούνται στην επιστήμη της νεοελληνικής φιλολογίας, στο αντικείμενό της, αποτελούμενο από τα κείμενα της νεοελληνικής λογοτεχνίας, και στις μεθόδους προσέγγισης του αντικειμένου αυτού.

Το δεύτερο Μέρος (Β') επικεντρώνεται αφενός στην εξοικείωση με τα εργαλεία δουλειάς που διαθέτει η επιστήμη, για να επιτύχει τους τρεις θεμελιώδεις στόχους της, αφετέρου στο σωστό τρόπο χρήσης των εργαλείων αυτών στη φιλολογική έρευνα και στη διδασκαλία.

Το τρίτο Μέρος (Γ') συνδέεται με τον τρόπο οργάνωσης όλων των προηγούμενων και την εφαρμογή τους τόσο σε μελέτες επιστημονικού χαρακτήρα, που καλείται να εκπονήσει ο φιλόλογος, όσο και στη διδακτική προσέγγιση των κειμένων της νεοελληνικής λογοτεχνίας.

Η ακριβής ορολογία, η επάρκεια στις μεθόδους προσέγγισης, η εποπτεία της νεοελληνικής λογοτεχνίας και των συμφραζομένων της (ιστορικών, αισθητικών και ευρύτερα πολιτισμικών), η κατάκτηση της υποδομής ως προς τα εργαλεία δουλειάς και το δέοντα τρόπο χρήσης τους, η σωστή οργάνωση επιστημονικών εργασιών και διδακτικών προσεγγίσεων, σηματοδοτούν τις αρμόζουσες επιστημονικές προδιαγραφές των νεοελληνιστών φιλόλογων, ικανών να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις για έκδοση, ανάλυση και ερμηνεία των λογοτεχνικών κειμένων, τόσο στο πεδίο της έρευνας όσο και σ' εκείνο της διδασκαλίας.

Με την επιστημονική έρευνα και τη διδασκαλία οι φιλόλογοι μαθαίνουν πως να αξιοποιούν τις μεθόδους προσέγγισης και τα εργαλεία δουλειάς της επιστήμης τους, κινούμενοι στον άξονα ακριβώς που ορίζεται από το αντικείμενο,

δηλαδή από τη νεοελληνική λογοτεχνία. Μαθαίνουν ως εκ τούτου: *πως* να κάνουν εύλογες υποθέσεις εργασίας· *πως* να οριοθετούν σωστά το πεδίο που θα καλύψει η έρευνα και η διδασκαλία· *πως* να εντοπίζουν, να επεξεργάζονται και να "αποθηκεύουν" με κριτικό τρόπο την αρμόδια για κάθε ζήτημα βιβλιογραφία, βασισμένοι στην αυτοψία επ' αυτών και στο σεβασμό του ερευνητικού μόχθου των προγενέστερων και σύγχρονων μελετητών· *πως* να σχεδιάζουν, τέλος, και να φέρουν σε πέρας την κάθε φορά προσέγγιση του αντικειμένου τους, εκπονώντας επιστημονικές εργασίες και διδάσκοντας στη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΦΦΝ02 Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Ι (Αρχές - 1821) -

Άννα Χρυσογέλου-Κατσή (Α-Λ)

Θεωρία και Πράξη: Η πορεία διά μέσου των αιώνων και η εξέλιξη των ειδών, των ιδεών και της μορφής των λογοτεχνικών κειμένων από τους πρωτονεοελληνικούς χρόνους έως την επανάσταση (βάσει αντιπροσωπευτικών κειμένων).

Γιάννης Ξούριας (Μ-Ω)

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η γραμματολογική επισκόπηση της νεοελληνικής λογοτεχνικής παραγωγής από τις αρχές έως το 1821, ώστε οι φοιτητές/τριες να διαμορφώσουν, μέσα από την παρουσίαση των συνεχειών και των ρήξεων, επαρκή εικόνα της εξέλιξης της νεοελληνικής λογοτεχνίας (γραμματολογικές περιόδους, συγγραφείς, έργα, αισθητικά και πνευματικά ρεύματα). Παράλληλα, το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση με τους μεθοδολογικούς και επιστημολογικούς προβληματισμούς της ιστοριογραφίας της λογοτεχνίας. Η διδασκαλία υποστηρίζεται από τη μελέτη επιλεγμένων κειμένων, τα οποία αξιοποιούνται ως εποπτικά εργαλεία και ως τεκμήρια των γενικών γραμματολογικών διαπιστώσεων.

ΦΦΝ03 Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας ΙΙ (1821 – 20ος αι.)

Μαρία Ρώτα (Α-Λ)

Επισκόπηση της νεοελληνικής ποίησης και πεζογραφίας 19^{ου} και 20^{ου} αιώνα. Κατανόηση των ιστορικών, ιδεολογικών, πολιτισμικών συνθηκών που επηρέασαν τη λογοτεχνική παραγωγή. Ανάδειξη των γενικών γνωρισμάτων κάθε γραμματολογικής περιόδου. Θα εξεταστούν αντιπροσωπευτικά λογοτεχνικά κείμενα (ποιήματα και διηγήματα).

Θανάσης Αγάθος (Μ-Ω)

Γραμματολογική εισαγωγή στη Νεοελληνική Λογοτεχνία του 19^{ου} και του 20^{ου} αιώνα, με παρουσίαση αντιπροσωπευτικών κειμένων της ποιητικής (Κάλβος, Σολωμός, Παλαμάς, Καβάφης, Σικελιανός, Καρυωτάκης, Λαπαθιώτης,

Σεφέρης, Ελύτης, Αναγνωστάκης) και της πεζογραφικής (Παπαδιαμάντης, Βιζυηνός, Θεοτόκης, Θεοτοκάς, Καζαντζάκης, Ιωάννου) παραγωγής της περιόδου.

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ - χειμερινό

ΚΦΝ04 - ΜΦΝ04 - ΓΦΝ04 Νεοελληνική Λογοτεχνία 12ου - 17ου αι. Ι -

Τίνα Λεντάρη

Στο μάθημα θα εξετασθούν κεντρικά ζητήματα της αφηγηματικής παραγωγής της υστεροβυζαντινής περιόδου με έμφαση στο είδος του έπους και της μυθιστορίας, μέσα από τη συστηματική ανάλυση αντιπροσωπευτικών κειμένων. Βασικοί άξονες της μελέτης θα είναι οι ειδολογικές συμβάσεις, η θεματική και ιδεολογία των υπό συζήτηση κειμένων. Θα καλυφθούν ζητήματα ιστορίας, ερμηνευτικής και ποιητικής.

ΜΦΝ06 Νεοελληνική Λογοτεχνία 18ου αι.

Γιάννης Ξούριος

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εξέταση της νεοελληνικής λογοτεχνικής παραγωγής κατά τον 18ο αι. και τις πρώτες δεκαετίες του 19ου αι. έως την Ελληνική Επανάσταση (1821), καθώς και των ιδεολογικών, γλωσσικών, αισθητικών και κοινωνικοπολιτικών παραμέτρων που καθορίζουν τη λογοτεχνία της περιόδου, μέσα από τη μελέτη αντιπροσωπευτικών λογοτεχνικών κειμένων.

Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΜΦΝ05 - Νεοελληνική Λογοτεχνία 12ου -17ου αι. ΙΙ

Γιάννης Ξούριος

Στο μάθημα εξετάζεται η λογοτεχνική παραγωγή της Κρητικής Αναγέννησης με έμφαση στο θέατρο και την ερωτική μυθιστορία. Θα μελετηθούν οι ειδολογικές συμβάσεις, η θεματική και ιδεολογία των κειμένων. Θα καλυφθούν ζητήματα ιστορίας, ερμηνευτικής και ποιητικής μέσα από τη συστηματική ανάλυση αντιπροσωπευτικών κειμένων της περιόδου.

ΜΦΝ07 Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. Ι

Δημήτρης Αγγελάτος

Στην παράδοση θα εξεταστεί το ώριμο έργο του Διον. Σολωμού (1829/1830-1849/1850), βάσει των εκδόσεων των *Απάντων* και των *Αυτογράφων Έργων* του ποιητή, που επιμελήθηκε ο Λ. Πολίτης.

Η πρωτοτυπία του ώριμου σολωμικού έργου όχι μόνο για τον ελληνικό αλλά και για τον ευρωπαϊκό 19^ο αιώνα είναι ειδολογικής τάξεως και συνδέεται με

το δραστικά συνδυαστικό τρόπο που ο ποιητής πέτυχε να αξιοποιήσει, υπάρχοντα ποιητικά είδη, εμβαθύνοντας σ' αυτά ή επινοώντας νέα.

Το ενδιαφέρον της φιλολογικής και ερμηνευτικής προσέγγισης στην παρούσα παράδοση, θα στραφεί στις συναρτήσεις των (ειδολογικών και υπερειδολογικών) κατακτήσεων του ώριμου σολωμικού έργου, με τις λογοτεχνικές (Fr. Schiller, Novalis, W. Wordsworth, S. T. Coleridge) και καλλιτεχνικές -ειδικότερα ζωγραφικές (C. D. Friedrich, Th. Gericault, Eug. Delacroix, J. M. W. Turner)-πραγματώσεις του Ρομαντισμού στη Γερμανία, την Αγγλία και τη Γαλλία (1790-1850). Θα στραφεί επίσης στις συναρτήσεις του σολωμικού έργου αφενός με τις αισθητικές ιδέες του Γερμανικού Ιδεαλισμού (Fr. Schiller, Novalis, Aug. και Fr. Schlegel, Fr. W. J. Schelling: 1790-1810), αφετέρου του G. W. F. Hegel (1817-1829· μεταθανάτια συγκεντρωτική έκδοση της *Αισθητικής* του: 1835-1837). Οι παραπάνω ιδέες θεμελιωμένες στην κριτική φιλοσοφία του Immanuel Kant -ιδιαίτερα δε στην *Κριτική της κριτικής δύναμης* (1790)-, τροφοδότησαν επί της ουσίας τις Ρομαντικές λογοτεχνικές και καλλιτεχνικές πραγματώσεις.

Αυτές οι αισθητικές, λογοτεχνικές και καλλιτεχνικές/ζωγραφικές συναρτήσεις που θα μας απασχολήσουν, εντοπισμένες είτε ως επιδράσεις, είτε ως αναλογίες, θα συνδεθούν με τον *Κρητικό* (1833-1834), τους *Ελεύθερους Πολιορκημένους* (1833-1849/1850), τον *Πόρφυρα* και το *Carmen Seculare* (1847-1849) του Σολωμού.

Η κειμενική ανάλυση και ερμηνεία των σολωμικών έργων της ωριμότητας θα λάβει επίσης υπόψη τις ιδιαίτερες σχέσεις που αναπτύσσει εν γένει η ποιητική τέχνη του Σολωμού τόσο με την ευρωπαϊκή πνευματική και λογοτεχνική παράδοση (Διαφωτισμός και Νεοκλασικισμός, αντίστοιχα), όσο και με τη νεοελληνική λογοτεχνική (είδη και ρεύματα) παράδοση, όπως η τελευταία αποτυπώνεται στο δημοτικό τραγούδι, στη λογοτεχνία της Κρήτης του 17^{ου} αιώνα, στον Αρκαδισμό και τον Ανακρεοντισμό του τέλους του 18ου και της αυγής του 19^{ου} αιώνα, στα πολεμιστήρια άσματα (Θούριοι) και στην πολιτική-σατιρική ποίηση της ίδιας εποχής.

ΚΦΝ17 - ΓΦΝ17 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ου αι. V

Ευριπίδης Γαραντούδης

Στόχος του μαθήματος είναι να αναλυθούν αισθητικά και να ενταχθούν στο ιστορικογραμματολογικό πλαίσιο τους ποιητικά κείμενα Ελλήνων ποιητών του 20ού αιώνα, που εμφανίζονται ύστερα από τη γενιά του 1930 (Γιώργος Σεφέρης, Οδυσσέας Ελύτης, Γιάννης Ρίτσος, Ανδρέας Εμπειρίκος, Νίκος Εγγονόπουλος κ.α.), ύστερα δηλαδή από την εμφάνιση του μοντερνισμού στην ελληνική ποίηση, και συνεπώς λειτουργούν, λιγότερο ή περισσότερο κατά περίπτωση, ως διάδοχη κατάσταση του μοντερνισμού, εξελίσσοντας τον ή ανανεώνοντάς τον προς

διαφορετικές κατευθύνσεις. Επέλεξα να εξεταστούν με μεγαλύτερη έμφαση ορισμένοι ποιητές έναντι άλλων με κριτήριο αφενός τη λογοτεχνική ποιότητα του έργου τους, αφετέρου το γεγονός ότι αντιπροσωπεύουν βασικές εκδοχές της εξέλιξης της ελληνικής ποίησης ύστερα από τη γενιά του 1930 και μέχρι τις μέρες μας. Οι ποιητές αυτοί είναι ο Τάκης Σινόπουλος, ο Μανόλης Αναγνωστάκης, ο Μάρκος Μέσκος, ο Πρόδρομος Μάρκογλου, ο Μανόλης Πρατικάκης, ο Νάσος Βαγενάς, η Τζένη Μαστοράκη και ο Χάρης Βλαβιανός. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα επιχειρηθεί και η συνεξέταση του έργου των παραπάνω ποιητών, ώστε να γίνει αντιληπτή η παράλληλη ανταπόκρισή τους στα αισθητικά ρεύματα και τις ιστορικοκοινωνικές συνθήκες της εποχής τους.

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΦΝ08 Συγκριτική Φιλολογία

Λητώ Ιωακειμίδου

Ύστερα από μια εισαγωγή στον κλάδο της Συγκριτικής Φιλολογίας και την παρουσίαση του ερευνητικού της ενδιαφέροντος για το ζήτημα των λογοτεχνικών ειδών, το μάθημα επικεντρώνεται στην εξέταση του διηγήματος. Μελετώνται τα ειδολογικά χαρακτηριστικά του σε θεωρητικό επίπεδο, αλλά και με τη στήριξη χαρακτηριστικών παραδειγμάτων. Γίνεται εκτενής αναφορά στην εξέλιξη του διηγήματος στο πλαίσιο της δυτικής λογοτεχνικής παραγωγής από την Αναγέννηση μέχρι τις μέρες μας και στους «σταθμούς» της πορείας του. Βάσει επιλογής κειμένων, αναπτύσσονται ζητήματα του ηθογραφικού, του νατουραλιστικού και του μοντερνιστικού διηγήματος στη νεοελληνική και τις ξένες λογοτεχνίες.

ΜΦΝ08 Συγκριτική Φιλολογία

Ζάχος Σιαφλέκης

Ύστερα από μια εισαγωγή στον κλάδο της Συγκριτικής Φιλολογίας και την παρουσίαση του ερευνητικού της ενδιαφέροντος για το ζήτημα των λογοτεχνικών ειδών, το μάθημα επικεντρώνεται στην εξέταση του διηγήματος. Μελετώνται τα ειδολογικά χαρακτηριστικά του σε θεωρητικό επίπεδο, αλλά και με τη στήριξη χαρακτηριστικών παραδειγμάτων. Γίνεται εκτενής αναφορά στην εξέλιξη του διηγήματος στο πλαίσιο της δυτικής λογοτεχνικής παραγωγής από την Αναγέννηση μέχρι τις μέρες μας και στους «σταθμούς» της πορείας του. Βάσει επιλογής κειμένων, αναπτύσσονται ζητήματα του ηθογραφικού, του νατουραλιστικού και του μοντερνιστικού διηγήματος στη νεοελληνική και τις ξένες λογοτεχνίες.

ΚΦΝ09 Θεωρία Λογοτεχνίας

Άννα Τζούμα

Εισαγωγή στη Θεωρία της Λογοτεχνίας. Οι Περιγραφικές θεωρίες του 20ου αι.: Φορμαλισμός, Νέα Κριτική, Τσέχικος δομισμός, Γαλλικός δομισμός, Σημειωτική. Εισαγωγή στη Δομική αφηγηματολογία. Αφηγηματική τυπολογία G. Genette. Παραδειγματισμός από το μυθιστόρημα του Στρατή Τσίρκα **Ακυβέρνητες Πολιτείες**.

ΜΦΝ09 Θεωρία Λογοτεχνίας

Πέγκυ Καρπούζου

Εισαγωγή στη Θεωρία της Λογοτεχνίας. Οι Περιγραφικές θεωρίες του 20ου αι.: Φορμαλισμός, Νέα Κριτική, Τσέχικος δομισμός, Γαλλικός δομισμός, Σημειωτική. Εισαγωγή στη Δομική αφηγηματολογία. Αφηγηματική τυπολογία G. Genette. Παραδειγματισμός από το μυθιστόρημα του Στρατή Τσίρκα **Ακυβέρνητες Πολιτείες**.

ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΓΦΝ08 Συγκριτική Φιλολογία

Ζάχος Σιαφλέκης

Στο μάθημα παρουσιάζονται οι βασικοί ερευνητικοί κλάδοι της φιλολογικής επιστήμης της Συγκριτικής Φιλολογίας και δίνεται έμφαση σε ορισμένους από τους πιο διαδεδομένους μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα. Με βάση το βιβλίο της Ελένης Πολίτου-Μαρμαρινού: *Συγκριτική Φιλολογία, Από τη θεωρία στην πράξη*, (Αθήνα, εκδόσεις Gutenberg, 2015), εξετάζονται θέματα όπως η θέση της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας σε ένα «σταυροδρόμι ετεροτήτων», ο λογοτεχνικός μύθος στη Συγκριτική Φιλολογία μέσα από την επαναλαμβανόμενη ανάδυση του Ορφέα στην ποίηση του Κωστή Παλαμά, η διακαλλιτεχνικότητα (σχέσεις λογοτεχνίας-ζωγραφικής μέσα από την περίπτωση του Νατουραλισμού), ειδολογικά ζητήματα (η διηγηματογραφία του Παπαδιαμάντη ως προς την ευρωπαϊκή διηγηματογραφία της εποχής του). Ιδιαίτερα για το τελευταίο ζήτημα, κατά τη διάρκεια του μαθήματος μελετώνται συγκεκριμένα έργα του Γάλλου Γκυ ντε Μωπασάν και του Ρώσου Α. Τσέχωφ και συγκρίνονται με παπαδιαμαντικά κείμενα βάσει παραμέτρων όπως η σκιαγράφηση των χαρακτήρων και τα περιγράμματά τους, το σκηνικό των έργων, οι τρόποι αφήγησης, η δόμηση της πλοκής και της δράσης, η συμβολοποίηση κ.ά., προκειμένου να αποδειχθεί, ουσιαστικά μέσα από μια συγκριτική ποιητική του διηγήματος, η συμμόρφωση ή η απόκλιση των συγγραφέων αυτών ως προς τις

επιταγές του διηγήματος ως είδους και της νατουραλιστικής ηθογραφίας, στην οποία κατατάσσονται συνήθως από την Ιστορία της Λογοτεχνίας.

Το μάθημα εξετάζεται με γραπτή/γραπτές πρόοδο/προόδους ή με προφορική εξέταση, σε συνεννόηση με τους φοιτητές.

ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΓΦΝ09 Θεωρία Λογοτεχνίας

Πέγκυ Καρπούζου

Εισαγωγή στη Θεωρία της Λογοτεχνίας. Οι Περιγραφικές θεωρίες του 20ου αι.: Φορμαλισμός, Νέα Κριτική, Τσέχικος δομισμός, Γαλλικός δομισμός, Σημειωτική. Εισαγωγή στη Δομική αφηγηματολογία. Αφηγηματική τυπολογία G. Genette. Παραδειγματισμός από το μυθιστόρημα του Στρατή Τσίρκα **Ακυβέρνητες Πολιτείες**.

ΚΦΝ10 Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. II

Άννα Χρυσογέλου-Κατσή

Αφού σταθούμε σε δύο εμβληματικές μορφές του β' ημίσεος του 19ου αι. (Εμμ. Ροΐδη, Άγγ. Βλάχο) και μελετήσουμε τις απόψεις τους για θέματα λογοτεχνίας και αισθητικής, θα περάσουμε στο έργο (διηγήματα) σημαντικών πεζογράφων της ίδιας περιόδου, οι οποίοι εκπροσωπούν την πρώτη φάση της ελληνικής ηθογραφίας (Γ. Βιζυηνός, Γ. Δροσίνης, Α. Παπαδιαμάντης, Α. Εφταλιώτης κ.ά.).

ΜΦΝ10 Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. II

Άννα Χρυσογέλου-Κατσή

Αφού σταθούμε σε δύο εμβληματικές μορφές του β' ημίσεος του 19ου αι. (Εμμ. Ροΐδη, Άγγ. Βλάχο) και μελετήσουμε τις απόψεις τους για θέματα λογοτεχνίας και αισθητικής, θα περάσουμε στο έργο (διηγήματα) σημαντικών πεζογράφων της ίδιας περιόδου, οι οποίοι εκπροσωπούν την πρώτη φάση της ελληνικής ηθογραφίας (Γ. Βιζυηνός, Γ. Δροσίνης, Α. Παπαδιαμάντης, Α. Εφταλιώτης κ.ά.).

ΜΦΝ11 Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. III

Ευριπίδης Γαραντούδης

Στόχος του μαθήματος είναι η παρουσίαση αντιπροσωπευτικών κειμένων της ελληνικής ποίησης της γενιάς του 1880. Το μάθημα θα επικεντρωθεί στην παρουσίαση του έργου του μείζονα ποιητή αυτής της γενιάς Κωστή Παλαμά. Δευτερευόντως και σε σύγκριση με το έργο του Παλαμά θα εξεταστούν ποιήματα των ποιητών Γεωργίου Δροσίνη, Ιωάννη Πολέμη, Ιωάννη Γρυπάρη, Κωσταντίνου Χατζόπουλου, Μιλτιάδη Μαλακάση, Λάμπρου Πορφύρα και Λορέντζου Μαβίλη.

ΜΦΝ12 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ου αι. Ι -**Χριστίνα Ντουινιά**

Στο μάθημα εξετάζεται η ποίηση και η ποιητική του Κ. Π. Καβάφη, με παράλληλη έμφαση στα βασικά κριτικά κείμενα που γράφτηκαν για το έργο του. Στόχος του μαθήματος είναι η ανάδειξη της σχέσης του Καβάφη με την «ανανεωμένη ποιητική παράδοση», η προσέγγιση τεχνοτροπικών και θεματικών παραμέτρων της ποίησης του καθώς και η πρόσληψή του στα χρόνια του μεσοπολέμου. Σε αυτή την προοπτική θα εξεταστούν επίσης όψεις της ποίησης του «αστικού χώρου» της δεκαετίας του 1920 με επίκεντρο το έργο του Κ. Γ. Καρυωτάκη.

ΚΦΝ12 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ου αι. Ι**Χριστίνα Ντουινιά**

Στο μάθημα εξετάζεται η ποίηση και η ποιητική του Κ. Π. Καβάφη, με παράλληλη έμφαση στα βασικά κριτικά κείμενα που γράφτηκαν για το έργο του. Στόχος του μαθήματος είναι η ανάδειξη της σχέσης του Καβάφη με την «ανανεωμένη ποιητική παράδοση», η προσέγγιση τεχνοτροπικών και θεματικών παραμέτρων της ποίησης του καθώς και η πρόσληψή του στα χρόνια του μεσοπολέμου. Σε αυτή την προοπτική θα εξεταστούν επίσης όψεις της ποίησης του «αστικού χώρου» της δεκαετίας του 1920 με επίκεντρο το έργο του Κ. Γ. Καρυωτάκη.

ΚΦΝ13 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ου αι. ΙΙ**Θανάσης Αγάθος**

Εστίαση στη νεοελληνική πεζογραφία των πρώτων δεκαετιών του 20^{ου} αιώνα και στα ποικίλα ρεύματα που επηρέασαν την πεζογραφική παραγωγή, με παράλληλη εξέταση αντιπροσωπευτικών κειμένων της περιόδου (Ξενόπουλος, Θεοτόκης, Χατζόπουλος, Καζαντζάκης).

ΜΦΝ20 Μέθοδοι προσέγγισης στη διδασκαλία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας

Επιλογή αντιπροσωπευτικών κειμένων της περιόδου 1880-1930, σύνδεση με τα λογοτεχνικά ρεύματα της εποχής και ζητήματα διδασκαλίας.

ΜΦΝ17 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ου αι. V**Αικατερίνη Χανή**

Η πρώτη μεταπολεμική ποιητική γενιά

Ο Μοντερνισμός στην Αγγλία στις αρχές του 20^{ου} αι. Επεξεργασία σχετικών κειμένων.

Οι Έλληνες ποιητές αμέσως μετά το τέλος του β' παγκόσμιου πολέμου. Επεξεργασία κειμένων των: Αναγνωστάκη, Σαχτούρη, Παπαδίσσα, Καρούζου. Η

σχέση της γενιάς αυτής με την αμέσως επόμενη. Κείμενα των: Κ. Δημουλά, Δ. Σαββόπουλου, Μ. Ελευθερίου.

ΓΦΝ07 Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. Ι

Αικατερίνη Χανή

Η ελληνική ποίηση κατά τις αρχές της δημιουργίας του νεοελληνικού κράτους. Κείμενα Φαναριωτών και Επτανήσιων. Διονύσιος Σολωμός, Ανδρέας Κάλβος.

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΜΦΝ14 Σεμινάριο Νεοελληνικής Φιλολογίας - (Επιλογή ενός θέματος)

Θανάσης Αγάθος: Η πεζογραφία του Νίκου Καζαντζάκη

Ο στόχος του σεμιναρίου είναι η διερεύνηση του πεζογραφικού έργου του Νίκου Καζαντζάκη. Θα συζητηθούν η θεματολογία, το ιδεολογικό υπόβαθρο, οι χαρακτήρες, οι αφηγηματικές τεχνικές, η κριτική πρόσληψη της καζαντζακικής πεζογραφίας, καθώς και οι κινηματογραφικές και θεατρικές μεταπλάσεις της. Οι φοιτητές/τριες θα συνθέσουν σύντομη εργασία σε θέμα σχετικό με τα περιγραφόμενα ερευνητικά πεδία. Η βαθμολόγηση θα στηριχτεί στην εργασία, στην προφορική παρουσίασή της και στην όλη συμμετοχή της στο σεμινάριο.

Ευριπίδης Γαραντούδης: Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας – Θέματα εξειδίκευσης στα διδασκόμενα αντικείμενα και νέα αντικείμενα

Στόχος του σεμιναρίου είναι η κατανόηση εκείνων των στοιχείων που προσδιορίζουν την τεχνοτροπία του μοντερνισμού στην ελληνική ποίηση, από την εμφάνιση του ελληνικού μοντερνισμού με την ποιητική γενιά του 1930 και εξής μέχρι τη σύγχρονη ποίηση. Βασικό σημείο αναφοράς είναι η μελέτη του Νάσου Βαγενά, *Για έναν ορισμό του μοντέρνου στην ποίηση*. Αντικείμενο των εργασιών των φοιτητών θα είναι ο προσδιορισμός και ο σχολιασμός των μοντέρνων στοιχείων σε ποιήματα ποιητών που εντάσσονται στον ελληνικό μοντερνισμό από την ποιητική γενιά του 1930 μέχρι τη σύγχρονη ποίηση.

Λητώ Ιωακειμίδου: Η πεζογραφία του μοντερνισμού (μέσα από έργα των Γιώργου Σεφέρη, Μέλπωσ Αξιώτη, Κοσμά Πολίτη, Ν.Γ. Πεντζίκη // Τζέμς Τζόυς, Βιρτζίνια Γουλφ, Μαρσέλ Προυστ).

Ο στόχος του μαθήματος είναι διπλός: α) Η διερεύνηση των θεματικών και υφολογικών καινοτομιών που παρουσιάζει η πεζογραφία του λεγόμενου «υψηλού μοντερνισμού» της ευρωπαϊκής λογοτεχνικής παραγωγής κατ' αναλογία με έργα του νεοελληνικού πεζογραφικού μοντερνισμού. Μεταξύ άλλων,

αναλύονται ιδιαίτερα οι τρόποι ενσωμάτωσης θεμάτων και τεχνικών όπως η διάχυτη, κυρίαρχη εσωτερικότητα, η προβληματική, ελλειπτική και αποσπασματική απόδοση χαρακτήρων και εξωτερικής πραγματικότητας, η επιλογή της «ανοικτής δομής» του μυθιστορήματος και οι επιπτώσεις της στην ταυτότητα προσώπου και αφηγητή, το νέο βίωμα της χρονικότητας και του μυθιστορηματικού «γεγονότος», που οδηγεί σε μια ριζική μεταμόρφωση της έννοιας του ρεαλισμού και της μίμησης. β) Μέσα από την ανάπτυξη αυτών των ζητημάτων και τη μελέτη συγκεκριμένων κειμενικών παραδειγμάτων, συστηματοποιείται η μεθοδολογική διαδικασία της έρευνας και της συγγραφής επιστημονικής εργασίας / δοκιμακού λόγου από τους διδασκόμενους. Η υποχρεωτική εκπόνηση γραπτής εργασίας από κάθε εγγεγραμμένο παρακολουθείται συστηματικά σε κάθε φάση της και τα πορίσματά της συζητούνται σε επίπεδο σεμιναρίου και εμπλουτίζουν τον κεντρικό του άξονα.

Πέγκυ Καρπούζου: Πολιτισμική κριτική: αφήγηση, ταξίδι και ζητήματα ταυτότητας

Ζητήματα ατομικής και συλλογικής ταυτότητας στην κατασκευή και την ερμηνεία των λογοτεχνικών κειμένων. Οι άξονες μελέτης του σεμιναρίου θα επικεντρωθούν σε ζητήματα συγκρότησης της ταυτότητας του υποκειμένου που αφορούν: α) το φύλο και τη σεξουαλικότητα (φεμινιστική και έμφυλη κριτική) και β) τις κοινωνικές τάξεις, το έθνος, τη φυλή (μεταμαρξιστική, ανθρωπολογική και μετααποικιοκρατική κριτική). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στις απεικονίσεις της ετερότητας, του διαφορετικού, του περιθωριακού και του ξένου στη λογοτεχνία.

Ειδική εφαρμογή: Ταξιδιωτική λογοτεχνία του 20ου αιώνα (ταξιδιωτική γραφή ως είδος, στόχοι -αφηγηματικά μέσα, έννοια του χώρου). Έμφυλη ταυτότητα (γυναικεία ταξιδιωτική γραφή, απεικόνιση γυναικών στην ανδρική ταξιδιωτική γραφή). Εθνική ταυτότητα (τοπικότητα, ελληνικότητα, σχέσεις Ανατολής και Δύσης, παγκοσμιοποίηση).

Μαρία Ρώτα: Τα διηγήματα του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη

Στο σεμινάριο θα μελετηθεί η "Φόνισσα" και θα εξεταστούν οι διαθεματικές σχέσεις με άλλα διηγήματα του πεζογράφου (αστικές συνήθειες, οι ρόλοι των δύο φύλων, οικονομικές σχέσεις, παιδική ηλικία κ.α.).

Ζάχος Σιαφλέκης: Συγκριτική φιλολογία

Το σεμινάριο περιλαμβάνει καταρχάς μια εισαγωγή στη θεωρία της συγκριτικής φιλολογίας και στη συνέχεια επικεντρώνεται σε επιμέρους ζητήματα που απασχολούν πάντοτε τον κλάδο, όπως: Ορισμός, λειτουργία και σχέσεις μοτίβων και θεμάτων. Από την επίδραση στη θεματολογία. Ο λογοτεχνικός μύθος ανάμεσα στη διακειμενικότητα και την αισθητική της πρόσληψης. Τα λογοτεχνικά

είδη και το πολιτισμικό περιβάλλον. Συγκριτική ποιητική. Στοιχεία μεταφρασεολογίας.

Άννα Τζούμα: *Μεταμοντερνισμός, MICHEL FOUCAULT ή η Ιστορία των συστημάτων σκέψης*

- Ο Λόγος της εξουσίας στη διαμόρφωση των ανθρωπίνων πρακτικών.
- Η σημασία των λεκτικών στρατηγικών ως μέσων υπόγειας άσκησης εξουσίας στο υποκείμενο.
- Η ανάλυση των θεσμών ως οργάνων ελέγχου και καταπίεσης που περιορίζουν την ελεύθερη συμβολή στο κοινωνικό γίγνεσθαι.
- Η χρήση του Λόγου ως ρητορικής πειθούς, ως προσδιοριστικού παράγοντα των ορίων συμπεριφοράς, ως «ανικειμενοποιημένων» λεκτικών μηχανισμών που υποκρύπτουν συγκεκριμένες ιδεολογικές επιταγές.
- Ο σχηματισμός και ο μετασχηματισμός των συστημάτων γνώσης και η επιβολή των «καθεστώτων αληθείας».
- Η διερώτηση και ανάλυση του «προφανούς» και του «κοινού τόπου» ως κατασκευασμένων καθεστώτων αληθείας που εμποδίζουν την ανάδυση νέων μορφών υποκειμενικότητας.

ΜΦΝ15 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ου αι. III

Χριστίνα Ντουινά

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξέταση των αισθητικών και ιδεολογικών προσανατολισμών της ελληνικής ποίησης στη δεκαετία του τριάντα σε συνδυασμό με την παρουσίαση των σημαντικότερων εκπροσώπων της και την κριτική υποδοχή χαρακτηριστικών ποιητικών έργων. Οι πρώτες παραδόσεις θα αφορούν στην εξοικείωση των φοιτητών με τα ευρύτερα πνευματικά και καλλιτεχνικά συμφραζόμενα της εποχής και στην παρουσίαση των ρευμάτων που συνέβαλαν στην διαμόρφωση του ελληνικού μοντερνισμού (αγγλοσαξονικός μοντερνισμός-γαλλικός υπερρεαλισμός). Στη συνέχεια -και έως το τέλος του εξαμήνου- θα εξεταστούν αντιπροσωπευτικά ποιήματα από το έργο των ποιητών Γ. Σεφέρη, Οδ. Ελύτη, Ν. Κάλας/Ν. Ράντου, Α. Εμπειρίκου, Ν. Εγγονόπουλου και Γ. Ρίτσου.

ΚΦΝ15 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ου αι. III

Αικατερίνη Χανή

Η γενιά του '30. Ευρωπαϊκός και ελληνικός υπερρεαλισμός. Ευρωπαϊκοί υπερρεαλιστές στις αρχές του 20^{ου} αι. Κείμενα Φουτουρισμού, Νταντά, Γάλλων Υπερρεαλιστών. Ελληνικός Υπερρεαλισμός. Επεξεργασία κειμένων των Ανδρέα

Εμπειρικού, Νίκου Εγγονόπουλου, Νίκου Γκάτσου, Οδυσσέα Ελύτη, Γιώργου Σεφέρη, Γιάννη Ρίτσου.

ΓΦΝ15 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ου αι. ΙΙΙ

Αικατερίνη Χανή

Η γενιά του '30. Ευρωπαϊκός και ελληνικός υπερρεαλισμός. Ευρωπαίοι υπερρεαλιστές στις αρχές του 20^{ου} αι. Κείμενα Φουτουρισμού, Νταντά, Γάλλων Υπερρεαλιστών. Ελληνικός Υπερρεαλισμός. Επεξεργασία κειμένων των Ανδρέα Εμπειρικού, Νίκου Εγγονόπουλου, Νίκου Γκάτσου, Οδυσσέα Ελύτη, Γιώργου Σεφέρη, Γιάννη Ρίτσου.

ΜΦΝ16 - ΚΦΝ16 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ου αι. ΙV

Θ. Αγάθος

Μελέτη των ιδεολογικών και αισθητικών προσανατολισμών των πεζογράφων της γενιάς του 1930, παρουσίαση αντιπροσωπευτικών κειμένων της περιόδου (Μυριβήλης, Θεοτοκάς, Τερζάκης, Πολίτης, Βενέζης, Καραγάτσης, Νάκου κ.ά.) και εξέταση της κριτικής υποδοχής τους και της θέσης τους στον κανόνα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας.

ΜΦΝ18 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ου αι. VΙ

Μαρία Ρώτα

Η ανανέωση του νεοελληνικού πεζού λόγου κατά τη μεταπολεμική περίοδο. Θεματικές και μορφικές αναζητήσεις, ιδεολογικές τάσεις και καλλιτεχνικά ρεύματα, ο καταλυτικός ρόλος του πρόσφατου ιστορικού παρελθόντος (κατοχή, αντίσταση, εμφύλιος). Προσέγγιση αντιπροσωπευτικών κειμένων των Α. Κοτζιά, Δ. Χατζή, Γ. Ιωάννου, Μ. Αλεξανδρόπουλου, Μ. Χάκκα.

Μαθήματα Βυζαντινής Φιλολογίας 2016-2017

Α΄ Εξάμηνο - Χειμερινό.

ΦΦΒ01 Εισαγωγή στη Βυζαντινή Φιλολογία

Α-Λ Ι. Πολέμης

Σύντομη γραμματολογική επισκόπηση. Τα είδη της βυζαντινής γραμματείας. Στοιχεία ιστορίας των βυζαντινών σπουδών. Ασκήσεις σε αντιπροσωπευτικά κείμενα.

Μ-Ω Α. Παναγιώτου

Θα παρουσιαστούν συνοπτικά οι βυζαντινές σπουδές στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, τα σημαντικότερα εγχειρίδια και σειρές των βυζαντινών σπουδών. Θα

διδαχθούν κάποια κείμενα εισαγωγής στην κοσμοθεωρία του Βυζαντίου.
Εισαγωγή και πρακτικές ασκήσεις στην Παλαιογραφία.

A-Ω Γ. Πιτσινέλης (πρακτική άσκηση)

Β΄ Εξάμηνο – Εαρινό

ΦΦΒ02 Εκλογή Βυζαντινών κειμένων:

A-Λ Θ. Αντωνοπούλου

M-Ω Ι. Πολέμης

A-Ω Γ. Πιτσινέλης (πρακτική άσκηση)

Ανάγνωση αντιπροσωπευτικών κειμένων, ιδίως ομιλητικής, για εξάσκηση των φοιτητών στην μετάφραση και εμπέδωση της ύλης του Α΄ εξαμήνου.

Γ΄ Εξάμηνο - Χειμερινό

ΚΦΒ03 Βυζαντινή Ιστοριογραφία Α

M. Λουκάκη

Ιστοριογραφία της μέσης βυζαντινής περιόδου με έμφαση στον 11ο και τον 12ο αιώνα: Μιχαήλ Ψελλός, Μιχαήλ Ατταλειάτης, Άννα Κομνηνή, Νικήτας Χωνιάτης. Μελέτη επιλεγμένων αποσπασμάτων.

MΦΒ03 – ΓΦΒ03 Βυζαντινή Ιστοριογραφία Α

A. Παναγιώτου

Κείμενα γύρω από την Άλωση της Κωνσταντινουπόλεως (1453). Θα εξεταστούν αποσπάσματα από το έργο των: Δούκα, Σφρατζή, Ψευδο-Φρατζή, Χαλκοκονδύλη και Κριτόβουλου. Εκτός από την παράθεση και τον σχολιασμό των κειμένων, θα γίνει και συγκριτική παρουσίαση σημείων των έργων των πέντε ιστορικών.

Δ΄ Εξάμηνο – Εαρινό

MΦΒ05 Παλαιογραφία

K. Παϊδας

Παρουσίαση της εξέλιξης της ελληνικής γραφής από τον τέταρτο μ.Χ. αιώνα έως τον δέκατο πέμπτο μ.Χ. αιώνα. Μύηση στις βασικές αρχές της επιστήμης της Παλαιογραφίας, εξοικείωση με την ανάγνωση βυζαντινών χειρογράφων και καλλιέργεια της ικανότητας χρονολόγησης των διαφόρων τύπων της ελληνικής γραφής μέσα από την παρουσίαση αντιπροσωπευτικών δειγμάτων (κεφαλαιογράμματης και μικρογράμματης) γραφής. Στο πλαίσιο του μαθήματος

θα παρουσιαστούν επίσης οι βασικές αρχές της επιστήμης της Κωδικολογίας και της εκδοτικής κειμένων.

Ε΄ Εξάμηνο - Χειμερινό

ΜΦΒ06 Κείμενα βίου και πολιτισμού των Βυζαντινών

Τ. Κόλιας

Αξιοποίηση κειμένων της βυζαντινής γραμματείας ως πηγών για τη μελέτη του βυζαντινού πολιτισμού. Παρουσίαση των συγγραφέων, των έργων τους και του ιστορικού πλαισίου εντός του οποίου δρουν. Ανάπτυξη, μέσω των πηγών, διαφόρων όψεων του ιδιωτικού και δημόσιου βίου των Βυζαντινών. Σχολιασμός της ελληνικής και διεθνούς βιβλιογραφίας. Συζήτηση για τις σύγχρονες τάσεις των βυζαντινών σπουδών. Στο πλαίσιο του μαθήματος δίδεται η δυνατότητα σε περιορισμένο αριθμό φοιτητών, που εκδηλώνουν ενδιαφέρον, να αναλάβουν την εκπόνηση φροντιστηριακής εργασίας υπό την καθοδήγηση του καθηγητή.

ΓΦΒ07 Υμνογραφία

Δ. Καλαμάκης

Η εξέλιξη του είδους. Κοντάκιο και κανών. Αντιπροσωπευτικά κείμενα, με έμφαση στα έργα Ρωμανού του Μελωδού, Κοσμά του Μελωδού, Ιωάννου του Δαμασκηνού, Ιωσήφ του Υμνογράφου.

ΣΤ΄ Εξάμηνο – Εαρινό

ΚΦΒ07 Υμνογραφία

Α. Παναγιώτου

Εισαγωγή στην Υμνογραφία. Κοντάκιο – Κανών. Μελωδοί και Υμνογράφοι. Ανάγνωση Ύμνων. Έμφαση στην ποίηση των κανόνων και σε ιδιαίτερα είδη κανόνων.

ΜΦΒ07 Υμνογραφία:

Ι. Πολέμης

Ανάλυση κοντακίων Ρωμανού Μελωδού και κανόνων της περιόδου της ακμής του είδους.

ΚΦΒ06 Κείμενα Βίου και Πολιτισμού

Α. Παναγιώτου

Αξιοποίηση κειμένων της βυζαντινής γραμματείας ως πηγών για τη μελέτη του βυζαντινού πολιτισμού. Παρουσίαση των συγγραφέων, των έργων τους και του

ιστορικού πλαισίου εντός του οποίου δρουν. Ανάπτυξη, μέσω των πηγών, διαφόρων όψεων του ιδιωτικού και δημόσιου βίου των Βυζαντινών.

Ζ΄ Εξάμηνο – Χειμερινό

ΜΦΒ08 - ΓΦΒ08 Βυζαντινή Ρητορική-Επιστολογραφία

Μ. Λουκάκη

Εισαγωγή στη βυζαντινή επιστολογραφία. Επιστολικά βυζαντινά μοτίβα, κύριοι εκπρόσωποι. Μελέτη επιλεγμένων επιστολών.

ΚΦΒ08 Βυζαντινή Ρητορική-Επιστολογραφία

Κ. Παϊδας

Εισαγωγή στη βυζαντινή ρητορική με έμφαση στα *κάτοπτρα ηγεμόνος*.

Ανάγνωση και ανάλυση αντιπροσωπευτικών κειμένων του είδους (*Έκθεσις Κεφαλαίων Παιραινετικῶν* του Αγαπητού Διακόνου, *Κεφάλαια Παιραινετικά* και *Έτέρα Παιραινεσις* του ψευδο-Βασιλείου Α΄) και αντιπαραβολή των κειμένων αυτών με την πρώτη επιστολή του πατρ. Κωνσταντινουπόλεως Φωτίου Α΄ προς τον ηγεμόνα των Βουλγάρων Μπόρις-Μιχαήλ.

Η΄ Εξάμηνο – Εαρινό

ΜΦΒ11- ΓΦΒ11 Βυζαντινή Ιστοριογραφία Β΄

Δ. Καλαμάκης

Ιστορικοί και Χρονογράφοι της Μέσης και Ύστερης Βυζαντινής περιόδου. Αντιπροσωπευτικά κείμενα, κυρίως από τους ιστορικούς της Αλώσεως της Κωνσταντινουπόλεως. Συγκρίσεις με αντίστοιχα κείμενα δυτικών και ανατολικών πηγών δημωδών ασμάτων και θρύλων.

Σεμινάριο Υποχρεωτικό (επιλογή μεταξύ των εξής τριών σεμιναρίων):

ή ΜΦΒ04 Φιλολογία στο Βυζάντιο

Δ. Καλαμάκης

Παιδεία και εκπαίδευση κατά την βυζαντινή περίοδο. Αντιπροσωπευτικά κείμενα, με έμφαση στα λεξικά και στις γραμματικές.

ή ΜΦΒ10 Θεολογική - Φιλοσοφική Γραμματεία

Κ. Παϊδας

Στόχος του σεμιναρίου είναι η κατανόηση των βασικών αρχών της πολιτικής θεωρίας των Βυζαντινών και των αντιλήψεών τους περί του ιδεατού ηγεμόνος.

Θεμελιώδη για τη διαμόρφωση της πολιτικής φιλοσοφίας των Βυζαντινών ήταν τα

έργα του Ευσεβίου Καισαρείας *Βίος Κωνσταντίνου* και *Τριακονταετηρικός λόγος*, στα οποία ο Μέγας Κωνσταντίνος προβάλλεται ως το πρότυπο του ιδεατού ηγεμόνος. Ταυτοχρόνως, καθοριστικότερη κατά τη διαμόρφωση της πολιτικής θεωρίας των Βυζαντινών υπήρξε η επίδραση της Χριστιανικής διδασκαλίας. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες που θα συμμετάσχουν στο σεμινάριο θα κληθούν να συγγράψουν μία ευσύνοπτη εργασία σε θέμα που εμπίπτει στο περιγραφόμενο ερευνητικό πλαίσιο και ως εκ τούτου θα εξοικειωθούν και με τη μεθοδολογία συγγραφής επιστημονικής εργασίας. Οι συμμετέχοντες και συμμετέχουσες στο σεμινάριο θα βαθμολογηθούν με βάση την ποιότητα της γραπτής εργασίας τους, την προφορική παρουσίασή της και τη συνολική συμμετοχή τους καθ' όλη τη διάρκεια του σεμιναρίου.

ή ΜΦΒ12 Κοσμική Ποίηση

Μ. Λουκάκη

Στο σεμινάριο θα μελετηθούν τα επιμέρους είδη κοσμικής βυζαντινής ποίησης της Μέσης κυρίως βυζαντινής περιόδου, οι κυριότεροι εκπρόσωποι και χαρακτηριστικά ποιητικά παραδείγματα.

Μαθήματα Λαογραφίας 2015-2016

Α' Εξάμηνο – Χειμερινό

ΦΦΛ01 Εισαγωγή στη Λαογραφία

Μ. Καπλάνογλου - Β. Χρυσανθοπούλου (συνδιδασκαλία)

Αντικείμενο του μαθήματος είναι ο λαϊκός πολιτισμός ως μία ιδιαίτερη μορφή δημιουργίας ενός λαού (δηλαδή μιας οποιαδήποτε ομάδας ανθρώπων που μοιράζεται έναν τουλάχιστον κοινό συνδετικό παράγοντα, που μπορεί να είναι η εθνικότητα, η θρησκεία, το επάγγελμα, η συγγένεια κ.ά.). Ο λαϊκός πολιτισμός αναφέρεται σε αρκετές εκατοντάδες μορφές ή είδη που περιλαμβάνουν το μύθο, το παραμύθι, το θρύλο, το τραγούδι, την παροιμία, το αίνιγμα, το χορό, τα έθιμα, τις δοξασίες, τα παιχνίδια, τις χειρονομίες, τη διατροφή, την ενδυμασία κ.ά. Η προσέγγισή μας λαμβάνει υπόψη την συνολική ιστορία ζωής του λαϊκού πολιτισμού, από την ανακάλυψη και τον ορισμό του, την έρευνα πεδίου, τη διατήρηση και την ανάλυσή του έως τη δεύτερη ζωή του: την ανακύκλωση και την εφαρμογή του, την αναβίωση και την εμπορική χρήση του, τις πολιτισμικές και πολιτικές λειτουργίες του, τη σχέση του με τις εθνικές, κοινωνικές και τοπικές ταυτότητες.

Το μάθημα διαρθρώνεται σε δύο ενότητες εξετάζοντας τα ακόλουθα θέματα και καλύπτοντας τη θεωρία, μεθοδολογία και το περιεχόμενο των σπουδών στη Λαογραφία σε εισαγωγικό επίπεδο:

Α' ενότητα

Στην πρώτη ενότητα, γίνεται μία εισαγωγή στις βασικές μεθοδολογικές και θεωρητικές προσεγγίσεις της λαογραφικής επιστήμης.

Υποενότητες:

1. Γενική ιστορική εισαγωγή στη σπουδή της Λαογραφίας.
2. Ονοματοθεσία της επιστήμης.
3. Ορισμός και περιεχόμενο της Λαογραφίας.
4. Θέματα Παραδοσιακής Λαογραφίας.
5. Θέματα Νεωτερικής ή Σύγχρονης Λαογραφίας.
6. Επιστημονικοί κλάδοι της Λαογραφίας.
7. Μεθοδολογία της Λαογραφίας. Επιτόπια έρευνα και μελέτη λαογραφικών θεμάτων.
8. Σύντομη αναδρομή στην ιστορία της Λαογραφίας.
9. Η Λαογραφία και οι συγγενείς επιστήμες.
10. Η επιστημονική θεμελίωση των λαογραφικών σπουδών.
11. Σύγχρονες θεωρητικές κατευθύνσεις της λαογραφικής επιστήμης.
12. Η επιστήμη της Λαογραφίας στην Ελλάδα, την Ευρώπη και τις Η.Π.Α.
13. Παιδευτική σημασία της Λαογραφίας.
14. Η Λαογραφία και ο Έλληνας εκπαιδευτικός.
15. Έρευνα και σπουδή λαογραφικών κειμένων.
16. Λαογραφικά ιδρύματα και μουσεία.
17. Βιβλιογραφικά θέματα της Ελληνικής Λαογραφίας.
18. Βιβλιογραφικός οδηγός.

Β' ενότητα

Στη δεύτερη ενότητα εξετάζονται οι μορφές οργάνωσης της παραδοσιακής κοινωνίας, οι σημαντικότερες μορφές του λαϊκού πολιτισμού και ο ρόλος τους στη ζωή τόσο των παραδοσιακών όσο και των σύγχρονων κοινωνιών.

Υποενότητες:

1. Οικογένεια και ευρύτερες ομάδες (Βασικές έννοιες, μορφές της παραδοσιακής οικογένειας στην Ελλάδα, σύμβολα και τελετουργίες).
2. Η κοινότητα.
3. Αγροτική ζωή: μέσα παραγωγής, οργάνωση.
4. Μορφές οργάνωσης της εργασίας και παραδοσιακά επαγγέλματα.
5. Έθιμα του κύκλου της ζωής.
5. Λαϊκή πίστη και λατρεία, ευετηρικά δρώμενα, γιορτές του χειμώνα, της άνοιξης, του καλοκαιριού και του φθινοπώρου.
6. Λαϊκή Τέχνη - Προφορική λογοτεχνία και τα είδη της

Οι φοιτητές αξιολογούνται με τελική γραπτή εξέταση. Έχουν την επιλογή να υποβάλουν εργασίες με θέμα τη συλλογή πρωτογενούς λαογραφικού υλικού προερχόμενου από επιτόπια έρευνα, ενισχύοντας τον βαθμό τους ανάλογα με την ποιότητα της υποβαλλόμενης εργασίας (προαιρετικά). Επιλεγμένες εργασίες συλλογής πρωτογενούς λαογραφικού υλικού κατατίθενται στο Αρχείο Χειρογράφων του Σπουδαστηρίου Λαογραφίας όπου αποτελούν τμήμα του Λαογραφικού Μουσείου και Αρχείου το Τμήματος Φιλολογίας, προς ερευνητική χρήση.

ΜΦΛ03 Συγκριτική Λαογραφία

Μ. Καπλάνογλου

Θα προχωρήσουμε σε μια επισκόπηση της λαϊκής λογοτεχνίας συγκρίνοντας παραδείγματα από το διεθνή χώρο. Θα εξετάσουμε τα βασικά είδη της λαϊκής λογοτεχνίας, το παραμύθι, το τραγούδι, το αίνιγμα, την παροιμία καθώς και μορφές λόγου και παιχνιδιού των παιδιών. Μέσα από τη μελέτη κειμένων, εικονογραφικού, φωτογραφικού και ηχητικού υλικού, θα εξετάσουμε τη χρήση της παράδοσης σε διαφορετικά κοινωνικά πλαίσια, π.χ. πώς ακούγεται μια παροιμία στον καθημερινό λόγο ή πώς λειτουργεί ένα παιδικό τραγούδι στην ανατροφή των παιδιών. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα ενθαρρύνονται να ανακαλύψουν και να αναλύσουν τις παραδόσεις στις δικές τους ζωές, ή τη ζωή της ευρύτερης γειτονιάς τους μέσα από την ανάθεση συγκεκριμένων εργασιών.

ΚΦΛ02 - ΓΦΛ02 Έντεχνος λαϊκός λόγος: παραδοσιακές και σύγχρονες μορφές

Μ. Καπλάνογλου

Το συγκεκριμένο μάθημα στοχεύει στη μελέτη των «μνημείων του λόγου» μέσα από μια διττή οπτική: σε ένα πρώτο επίπεδο, επικεντρώνεται στην εκτενή παρουσίαση και ανάλυση των ειδών του έντεχνου λαϊκού λόγου (δημοτικά τραγούδια, παροιμίες, παραδόσεις-θρύλοι, μύθοι, ξόρκια-επωδές, ευχές-κατάρες, αινίγματα, ευτράπελες διηγήσεις – αστειολογήματα, λαογραφικές λέξεις και ονόματα), μέσα από παρουσίαση σχετικών παραδειγμάτων από κείμενα.

Σε ένα δεύτερο επίπεδο, θα γίνει συσχετισμός των προαναφερθέντων ειδών του έντεχνου λαϊκού λόγου με τις σύγχρονες μετεξελίξεις και τους μετασχηματισμούς τους, τόσο στον αστικό όσο και στον αγροτικό χώρο, υπό τη δραστική επίδραση των κοινωνικο-οικονομικών και πολιτισμικών εξελίξεων των τελευταίων δεκαετιών. Δηλαδή, η εξέταση των παραδόσεων θα γίνεται παράλληλα με την εξέταση των αστικών θρύλων, οι διηγήσεις θα παρουσιάζονται σε σχέση με τις αυτοβιογραφίες και τις αφηγήσεις ζωής, το παραμύθι θα συνεξετάζεται με την παρουσία του παραμυθιού στον κόσμο του θεάματος (κινηματογράφος) και τη μαζική βιομηχανία, τα αινίγματα θα παρουσιάζονται μαζί με τους σύγχρονους μετασχηματισμούς τους (σταυρόλεξα, γρίφοι σε εφημερίδες κ.ά.), οι παραδοσιακές παροιμίες θα συνεξετάζονται με τις τρέχουσες χρήσεις τους στην καθημερινή ζωή κ.λπ., ενώ στις λαογραφικές λέξεις μπορεί να προστεθεί και η μελέτη των σύγχρονων συνθηματικών γλωσσών των οπαδών ή άλλων κοινωνικών ομάδων. Έμφαση θα δοθεί στη μεθοδολογία έρευνας των παραπάνω

φαινομένων, με προαιρετική άσκηση των φοιτητών στο πεδίο για συλλογή, καταγραφή και κριτική ανάλυση λαογραφικού υλικού.

ΚΦΛ04 - ΜΦΛ04 - ΓΦΛ04 Κοινωνική Λαογραφία

Β. Χρυσανθοπούλου

Το μάθημα αυτό εισάγει τους φοιτητές στη μελέτη και ανάλυση διαφόρων όψεων της οργάνωσης της ελληνικής κοινωνίας και του λαϊκού της πολιτισμού. Παρουσιάζονται και συζητούνται στην τάξη θεωρίες, θέματα και παραδείγματα προερχόμενα από την ελληνική αστική και αγροτική κοινωνία και από την ελληνική διασπορά. Μελετώνται κοινωνικές και πολιτισμικές εκφάνσεις της ζωής στην Ελλάδα και στην ελληνική διασπορά και εισάγονται οι φοιτητές και οι φοιτήτριες στις σύγχρονες μεθοδολογικές προσεγγίσεις της λαογραφίας (για παράδειγμα, την κοινωνικο-ιστορική, την ολιστική, την πολυτοπική και τη συγκριτική μέθοδο έρευνας των φαινομένων του λαϊκού πολιτισμού).

Ειδικότερα, το μάθημα εξετάζει τις υλικές, κοινωνικές και συμβολικές διαστάσεις της μνήμης και της ταυτότητας διαφόρων τοπικών ομάδων στην Ελλάδα και στην ελληνική διασπορά, εστιάζοντας σε έθιμα και τελετουργίες του κύκλου της ζωής και του κύκλου του χρόνου, όσον αφορά στις αξίες, τις πρακτικές και τα σύμβολά τους. Επίσης, προσεγγίζονται ορισμένα σύγχρονα κοινωνικά και οικονομικά φαινόμενα του ελληνικού αστικού χώρου (π.χ. δημόσιο τελετουργικό, παρελάσεις και εορταστικές εκδηλώσεις, σύγχρονες επαγγελματικές μορφές και συσσωματώσεις), και αναλύεται η δράση και η οργάνωση διαφόρων κοινωνικών ομάδων στη σύγχρονη πόλη. Ιδιαίτερα διερευνάται ο τρόπος συγκρότησης της συλλογικής (κοινοτικής, λαϊκής) μνήμης και η μεταβίβασή της ως πολιτισμικής κληρονομιάς (heritage) από μια γενιά στις επόμενες στο περιβάλλον της ζωντανής διαπροσωπικής επικοινωνίας (αφήγηση, τελετουργία, π.χ. αναμνηστήριες τελετές) αλλά και στο διαδίκτυο (νέα προφορικότητα) στην περίπτωση της ελληνικής διασποράς.

Οι φοιτητές αξιολογούνται με τελική γραπτή εξέταση. Μπορούν να ενισχύσουν τον βαθμό τους με υποβολή ερευνητικής εργασίας βασισμένης σε πρωτογενές, βιβλιογραφικό ή/και αρχειακό υλικό. Μέσα στα πλαίσια εκπόνησης των εργασιών αυτών δίνεται η δυνατότητα παρακολούθησης ειδικών σεμιναρίων για τη συγκέντρωση λαογραφικού υλικού από το πεδίο της έρευνας, καθώς και πρακτικών ασκήσεων επιτόπιας έρευνας, ώστε οι φοιτητές να κατανοήσουν καλύτερα τη μέθοδο εργασίας και έρευνας στο εθνογραφικό πεδίο.

Υπάρχει και η δυνατότητα εκπόνησης ομαδικής εργασίας μέσω της μεθόδου της Μάθησης μέσω Σχεδιασμού που περιλαμβάνει χρήση του Εργαστηρίου Πληροφορικής του Τμήματος Φιλολογίας (προαιρετικά). Επιλεγμένες εργασίες συλλογής πρωτογενούς λαογραφικού υλικού κατατίθενται στο Αρχείο

Χειρογράφων του Σπουδαστηρίου Λαογραφίας όπου αποτελούν τμήμα του Λαογραφικού Μουσείου και Αρχείου του Τμήματος Φιλολογίας, προς ερευνητική χρήση.

Ε΄ Εξάμηνο – Χειμερινό

ΜΦΛ05 Νεωτερική Λαογραφία

Μ. Αλεξιάδης

Σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή μιας πιο ειδικευμένης μελέτης της Λαογραφίας με ανανεωμένη και διευρυμένη θεματική, όπως νοείται και εφαρμόζεται η επιστήμη αυτή σήμερα στην Ελλάδα και διεθνώς, στη συνεργασία της και με άλλες συγγενείς ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες.

Το μάθημα καλύπτει τις εξής θεωρητικές και θεματικές ενότητες: 1. Σύνομη εισαγωγή στη μελέτη της Λαογραφίας. 2. Ιστορικές περιόδοι Λαογραφίας. 3. Ειδικεύσεις της Λαογραφίας. Θεωρητική - Γλωσσική - Κοινωνική - Μουσική - Εθνολογική - Μουσειολογική, κ.λπ. 4. Νεωτερική Λαογραφία: Ορολογία - Σύγχρονη Λαογραφία - Αστική Λαογραφία - Νέα Λαογραφία. Σύγχρονος ελληνικός λαϊκός πολιτισμός. 5. Ο όρος «Νεωτερική Λαογραφία»: Α. Θεωρητικές απόψεις και αντιθέσεις. Κύριοι εκπρόσωποι των νεωτερικών τάσεων στην Ελλάδα, στην Ευρώπη και στην Αμερική. Β. Διεθνής ορολογία. Θέματα. Γ. Ορολογία στην Ελλάδα. Θέματα. Δ. Θέματα Νεωτερικής Λαογραφίας (Λαογραφία των δρόμων, σύγχρονες μορφές του λαϊκού πολιτισμού: λαϊκή αγορά, παζάρια στις πόλεις, κεντρική αγορά, πανηγύρια στον αστικό χώρο και σύγχρονες εμποροπανηγύρεις στον ελληνικό περιαστικό και επαρχιακό χώρο, πλατείες και πάρκα, λαογραφικά του αυτοκινήτου, κ.ά.). Ε. Νεωτερική Λαογραφία σε έντυπη (εφημερίδες, περιοδικά, διαφημίσεις, αφίσες, αυτοκόλλητα, φυλλάδια κ.λπ.) και ηλεκτρονική μορφή (αστικοί θρύλοι, φήμες, διάδοση ψευδών ειδήσεων στο διαδίκτυο, ιστοσελίδες τοπικών συλλόγων, ηλεκτρονικοί τόποι μνήμης, θέματα και όψεις του λαϊκού πολιτισμού στο διαδίκτυο, μέσα κοινωνικής δικτύωσης (facebook, twitter, κ. ά.). Μεθοδολογία έρευνας και προσέγγισης των φαινομένων του λαϊκού πολιτισμού στο διαδίκτυο – Κυβερνο-εθνογραφία. 6. Βιβλιογραφία.

Οι φοιτητές αξιολογούνται με τελική γραπτή εξέταση. Μπορούν να ενισχύσουν τον βαθμό τους με υποβολή ερευνητικής εργασίας βασισμένης σε πρωτογενές, βιβλιογραφικό ή/και αρχειακό υλικό σε θέματα νεωτερικής λαογραφίας. Μέσα στα πλαίσια εκπόνησης των εργασιών αυτών δίνεται η δυνατότητα παρακολούθησης ειδικών σεμιναρίων για τη συγκέντρωση λαογραφικού υλικού από το πεδίο της έρευνας, καθώς και πρακτικών ασκήσεων επιτόπιας έρευνας, ώστε οι φοιτητές να κατανοήσουν καλύτερα τη μέθοδο εργασίας και έρευνας στο εθνογραφικό πεδίο.

ΚΦΛ06 - ΜΦΛ06 - ΓΦΛ06 Λαογραφία και ιστορία των παραμυθιών

Μ. Καπλάνογλου

Σε αυτό το μάθημα θα ασχοληθούμε με το λαϊκό παραμύθι σε σχέση και με άλλα είδη της πεζής προφορικής αφήγησης. Θα αναφερθούμε στις κυριότερες διεθνείς θεωρήσεις του παραμυθιού από την επιστήμη της λαογραφίας, την τυπολογία και τα χαρακτηριστικά του παραμυθιού και τις σχέσεις των παραμυθιών διαφορετικών λαών. Στη συνέχεια θα μας απασχολήσει η κοινωνική ιστορία του λαϊκού παραμυθιού στην Ελλάδα: θα αναφερθούμε στις κοινωνικές ομάδες δημιουργίας των λαϊκών αφηγήσεων, τους λαϊκούς παραμυθάδες και τον κοινωνικό ρόλο του παραμυθιού στην Ελλάδα στο παρελθόν αλλά και στο σήμερα, σε τοπικές κοινωνίες όπου η αφήγηση είναι μια ζωντανή παράδοση.

Στη διάρκεια των αιώνων, οι στόχοι, ο ρόλος του και το κοινό του παραμυθιού έχουν υποστεί πολυάριθμες μεταμορφώσεις, καθώς, εξαιτίας της ανωνυμίας του αλλά και της απουσίας οριστικής μορφής, ήταν επιδεκτικό πλήθους χειρισμών. Θα παρακολουθήσουμε αυτές τις μεταμορφώσεις του ευρωπαϊκού παραμυθιού στους νεώτερους χρόνους, δηλαδή την ιστορική διαδικασία της μετατροπής του λαϊκού αγροτικού παραμυθιού σε λογοτεχνικό ανάγνωσμα ενός αστικού κοινού και στη συνέχεια σ' ένα θεσμό για παιδιά. Το λαϊκό παραμύθι, φιλτραρισμένο μέσα από το έργο επώνυμων συγγραφέων, φθάνει στα ανερχόμενα τον 19ο αιώνα μεσαία κοινωνικά στρώματα που αναζητούσαν την ίδια εποχή τους δικούς τους τρόπους έκφρασης και βρήκαν σ' αυτά τα παραμύθια τη διατύπωση των αρχών και των επιθυμιών τους.

Τέλος, θα μας απασχολήσουν οι χρήσεις του παραμυθιού στη σύγχρονη εποχή, καθώς το παραμύθι περνάει στη λογοτεχνία, στο ραδιόφωνο, στον κινηματογράφο, στη διαφήμιση και εντάσσεται σε διαφοροποιημένα συστήματα αξιών. Θα παρακολουθήσουμε έργα από διαφορετικές χώρες και κινηματογραφικές σχολές και θα τα σχολιάσουμε.

Μαθήματα Γλωσσολογίας 2016-2017

Α΄ Εξάμηνο - Χειμερινό

ΦΦΓ01 Εισαγωγή στη Γλωσσολογία (κλάδοι, βασικές έννοιες)

Μπέλλα Σπυριδούλα (Α-Λ)

Γούτσος Διονύσης (Μ-Ω)

Το μάθημα προσφέρει μια εισαγωγή στο αντικείμενο, τις βασικές αρχές, τις μεθόδους και τους κλάδους της γλωσσολογίας. Συγκεκριμένα, μελετάται πώς

διαφέρει η επιστημονική μελέτη της γλώσσας από την απλή ενασχόληση με αυτή και γίνεται αναφορά στις βιολογικές, κοινωνικές, ιστορικές και πολιτισμικές πτυχές της γλώσσας, καθώς και στην πολυσημία της έννοιας. Η ανθρώπινη γλώσσα ως σημειωτικό σύστημα συγκρίνεται με άλλα συστήματα επικοινωνίας και με τη γλώσσα των ζώων. Παρουσιάζεται η γλωσσική ποικιλία, η έννοια του ύφους, η διάκριση της γλώσσας σε λόγο και ομιλία και η συγχρονική και διαχρονική προσέγγιση στη γλώσσα. Τέλος, εισάγονται τα βασικά πεδία του γλωσσικού συστήματος και οι κλάδοι της φωνητικής-φωνολογίας, μορφολογίας, σύνταξης και σημασιολογίας, αλλά και πεδία εφαρμογών της γλωσσικής επιστήμης..

Β' Εξάμηνο - Εαρινό

ΦΦΓ02 Ιστορική Γλωσσολογία: Εισαγωγή στην Ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία, Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας **Παντελίδης Νίκος**

1. Εισαγωγή στην Ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία:
  - α. Προεπιστημονική Γλωσσολογία.
  - β. Επιστημονική Γλωσσολογία: Θεωρητικές βάσεις και μέθοδοι της Ιστορικοσυγκριτικής Γλωσσολογίας (γλωσσική μεταβολή, εξωτερική και εσωτερική επανασύνθεση, φωνολογικοί νόμοι, η έννοια της γενετικής συγγένειας γλωσσών, γλωσσικές οικογένειες).
  - γ. Η ινδοευρωπαϊκή οικογένεια.
2. Περίοδοι της ιστορίας της Ελληνικής.
3. Καταγωγή, προϊστορία και πρώιμη ιστορία της ελληνικής γλώσσας: Ινδοευρωπαϊκή, Πρωτοελληνική, προελληνικές γλώσσες. Η διαλεκτική διάσπαση της Ελληνικής.
4. Γραφή: α) Προ-αλφαβητικές γραφές. β) Το ελληνικό αλφάβητο.
5. Μυκηναϊκή Ελληνική.
6. Οι αρχαίες ελληνικές διάλεκτοι και η χρήση τους στην αρχαία ελληνική λογοτεχνία.
7. Η Ελληνική κατά την αλεξανδρινή και ρωμαϊκή περίοδο. Απικισμός.
8. Η Ελληνική κατά τη μεσαιωνική περίοδο και την περίοδο της τουρκοκρατίας.
9. Νεοελληνικές διάλεκτοι.
10. Νεότερη περίοδος (τέλη 18ου-21ος αι.): Το Γλωσσικό Ζήτημα. Η σύγχρονη Ελληνική.

Γ' Εξάμηνο - Χειμερινό

ΓΦΓ03 Φωνητική - Φωνολογία (με έμφαση στη δομή της Νέας Ελληνικής)

Βαρλοκώστα Σπυριδούλα

Στόχος του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών στη φωνητική και στη φωνολογία με έμφαση στη δομή της Ελληνικής. Η φωνητική μελετά τους ήχους/φθόγγους της ανθρώπινης ομιλίας ως φυσικές οντότητες, δηλαδή, πώς παράγονται (αρθρωτική φωνητική), πώς μεταδίδονται ως ηχητικά κύματα (ακουστική φωνητική) και πώς προσλαμβάνονται από τον ακροατή (αντιληπτική φωνητική). Η φωνολογία μελετά τους ήχους/φθόγγους της ανθρώπινης ομιλίας ως γλωσσολογικές μονάδες, δηλαδή, πώς οργανώνονται οι ήχοι/φθόγγοι σε μια γλώσσα για να διαφοροποιήσουν τη σημασία των λέξεων. Οι βασικές έννοιες της φωνητικής και φωνολογίας συζητούνται σε σχέση με την ελληνική γλώσσα. Ειδικότερα στο μάθημα παρουσιάζεται ο μηχανισμός παραγωγής ομιλίας και η άρθρωση των φθόγγων της Ελληνικής και γίνεται εισαγωγή στο Διεθνές Φωνητικό Αλφάβητο και στη φωνητική μεταγραφή. Επιπλέον, εξετάζεται η διαφορά φωνημάτων και αλλοφώνων, οι φωνολογικοί κανόνες, η δομή της συλλαβής, του τόνου και του επιτονισμού.

ΓΦΓ04 Μορφολογία (με έμφαση στη δομή της Νέας Ελληνικής)

Μαρκόπουλος Γεώργιος

Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή στη Μορφολογία, τον κλάδο της Γλωσσολογίας που μελετά την εσωτερική δομή και τις διαδικασίες σχηματισμού των λέξεων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη μορφολογική δομή των λέξεων της Νέας Ελληνικής.

Η Μορφολογία, ως κλάδος της Γλωσσολογίας, ασχολείται με τα μορφήματα, τις μικρότερες γλωσσικές μονάδες που φέρουν σημασία. Ως τμήμα της Γραμματικής, η Μορφολογία εξετάζει τις διαδικασίες σχηματισμού λέξεων και λεξικών τύπων, καθώς και τους μορφοτακτικούς περιορισμούς που εμφανίζει κάθε γλώσσα στη σύνδεση των μορφημάτων. Στο μάθημα θα περιγράψουμε τη μορφολογική θεωρία και την τυπολογία εστιάζοντας στη μορφολογία της Νέας Ελληνικής.

ΚΦΓ28 Δομή της Νέας Ελληνικής: Φωνολογία, Μορφολογία, Σημασιολογία και Λεξιλόγιο

Μαρκόπουλος Γεώργιος

Το μάθημα αυτό έχει σχεδιαστεί ειδικά για τους φοιτητές της Κλασικής Κατεύθυνσης, με σκοπό να τους προσφέρει μια στοιχειώδη κατάρτιση κυρίως στη Σημασιολογία και δευτερευόντως στη Μορφολογία μέσα από τη μελέτη του λεξιλογίου της Νέας Ελληνικής.

Το λεξιλόγιο επελέγη ως αντικείμενο για δύο λόγους:

1. επειδή μπορούν βάσει αυτού να μελετηθούν όλα τα επίπεδα ανάλυσης της γλώσσας (φωνολογία - μορφολογία - σύνταξη - σημασιολογία - πραγματολογία)

2. επειδή ο εμπλουτισμός του λεξιλογίου αποτελεί βασικό μέρος της διδασκαλίας της μητρικής γλώσσας στο σχολείο
3. επειδή η κατάκτηση του λεξιλογίου αποτελεί βασικό στόχο της διδασκαλίας της δεύτερης γλώσσας

Η έμφαση του μαθήματος ΚΦΓ 28 είναι στη σημασιολογία, αλλά με έντονη την παρουσία και στοιχείων παραγωγικής ιδίως μορφολογίας.

ΜΦΓ28 Δομή της Νέας Ελληνικής Φωνολογία, Μορφολογία, Σημασιολογία και Λεξιλόγιο

Μαρκόπουλος Γεώργιος

Στο μάθημα θα εξεταστεί η συγχρονική δομή της Νέας Ελληνικής βάσει της θεωρητικής περιγραφής και ανάλυσης των γλωσσολογικών επιπέδων της Φωνολογίας, Μορφολογίας και Σημασιολογίας με έμφαση στο λεξιλόγιο. Στο επίπεδο της φωνολογικής ανάλυσης αναλύεται με βάση τη δομή της Νέας Ελληνικής ο λειτουργικός ρόλος του φωνήματος, τα διακριτικά του χαρακτηριστικά και οι φωνολογικές διαδικασίες που διαμορφώνουν την πραγμάτωσή του σε συγκεκριμένα μορφο-φωνολογικά περιβάλλοντα. Στο επίπεδο της μορφολογικής ανάλυσης έμφαση δίνεται στην περιγραφή των παραγωγικών διαδικασιών της παραγωγής και της σύνθεσης ως απαραίτητων λειτουργιών για τον σημασιολογικό εμπλουτισμό του λεξικού. Παράλληλα, στο επίπεδο του λεξιλογίου, εξετάζονται τα φαινόμενα εσωτερικού και εξωτερικού δανεισμού, μεταφραστικών δανείων, αντιδανείων και νεολογισμών. Στο σημασιολογικό επίπεδο της γλώσσας εξετάζεται από φιλοσοφικής και γλωσσολογικής σκοπιάς η έννοια της σημασίας των λέξεων και των ευρύτερων γλωσσικών μονάδων (φράσεων-προτάσεων) βάσει των σημασιολογικών τους σχέσεων και ιδιοτήτων.

Δ' Εξάμηνο - Εαρινό

ΓΦΓ05 Σύνταξη Α' (με έμφαση στη δομή της Νέας Ελληνικής)

Σπυρόπουλος Βασίλειος

Το μάθημα αυτό παρουσιάζει το επίπεδο της συντακτικής ανάλυσης μέσα από το πρίσμα της *Γενετικής Θεωρίας*. Πραγματεύεται τον τρόπο με τον οποίο δομούνται και παράγονται οι φράσεις και οι προτάσεις μιας φυσικής γλώσσας και διδάσκεται η μεθοδολογία ανάλυσης συντακτικών φαινομένων. Βασικό πρότυπο περιγραφής αποτελεί η *Θεωρία των Αρχών και Παραμέτρων (Principles & Parameters Theory; Chomsky 1981 κ.εξ.)* όπως αυτή διαμορφώνεται στο πρότυπο της *Κυβέρνησης και Αναφορικής Δέσμευσης (Government and Binding; Chomsky 1981 κ.εξ., Chomsky & Lasnik 1993)*. Επιπλέον αναλύονται τα αποτελέσματα της εφαρμογής των αρχών και των πορισμάτων της θεωρίας στα συντακτικά δεδομένα της

Ελληνικής. Θέματα εξέτασης: Βασικές αρχές της συντακτικής ανάλυσης και της Γενετικής Γραμματικής, συστατικότητα, Θεωρία του Χ-τονούμενο, λεξικό και ορισματική δομή, δομή και παραγωγή της πρότασης.

ΓΦΓ06 Σημασιολογία

Μόζερ Αμαλία

Εισαγωγή στη Σημασιολογία: γλωσσολογικοί και φιλοσοφικοί προβληματισμοί σχετικά με τη φύση της σημασίας. Αναφορά και σημασία. Λέξη: λέξημα, ένταση-έκταση σημασίας, σχέσεις μεταξύ λεξημάτων (συνωνυμία, ομωνυμία, αντωνυμικότητα, υπωνυμία, μερωνυμία), Δομισμός (η σημασία στο σύστημα: αξία, σημασιακά πεδία, σημασιολογικά χαρακτηριστικά), Θεωρία Πρ(ωτ)οτύπων, Αμερικανικός Δομισμός, Συμπεριφορισμός. Ευρύτερες γλωσσικές μονάδες: Λογική πρόταση – γλωσσική πρόταση – εκφώνημα. Λογικό περιεχόμενο και συνθήκες αληθείας. Γενετική γραμματική και σημασία.

ΓΦΓ07 Πραγματολογία

Μπέλλα Σπυριδούλα

Η Πραγματολογία ως κλάδος της Γλωσσολογίας μελετά τον τρόπο με τον οποίο οι ομιλητές χρησιμοποιούν τη γλώσσα σε συγκεκριμένες επικοινωνιακές περιστάσεις, προκειμένου να εξυπηρετήσουν συγκεκριμένους επικοινωνιακούς στόχους. Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται βασικά ζητήματα Πραγματολογίας όπως οι γλωσσικές πράξεις, τα συνομιλιακά υπονοήματα, η δείξη, η γλωσσική ευγένεια και η δομή της συνομιλίας καθώς και οι εφαρμογές τους στη γλωσσική εκπαίδευση.

ΚΦΓ27 - ΜΦΓ27 Δομή της Νέας Ελληνικής: Σύνταξη

Σπυρόπουλος Βασίλειος

Το μάθημα αυτό εξετάζει τη σύνταξη της Ελληνικής με βάση τα πορίσματα της σύγχρονης γλωσσολογικής έρευνας. Η εξέταση αυτή μολονότι χρησιμοποιεί τα μεθοδολογικά εργαλεία της γλωσσολογίας δεν εντάσσεται στα πλαίσια κάποιας συγκεκριμένης γλωσσολογικής θεωρίας αλλά είναι περισσότερο περιγραφική. Σκοπός του μαθήματος είναι η καλύτερη γνώση του συστήματος της σύνταξης της Ελληνικής. Εξετάζονται η συστατικότητα και ο ορισμός των κατηγοριών, η μορφοσυντακτική πραγμάτωση των ονοματικών και ρηματικών γραμματικών χαρακτηριστικών και θέματα προτασιακής σύνταξης, όπως τα κενά υποκείμενα, οι εξαρτημένες προτάσεις, οι ασθενείς αντωνυμίες και η σειρά των όρων

ΓΦΓ08 Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής (Φωνολογία - Μορφολογία)

Παντελίδης Νίκος

Φωνολογία της Αρχαίας Ελληνικής

Ανάλυση της φωνολογικής δομής της Αρχαίας Ελληνικής και οι μεταβολές στο φωνολογικό σύστημα της Αρχαίας Ελληνικής. Συγκεκριμένα εξετάζονται τα εξής θέματα: Το φωνολογικό σύστημα της Αρχαίας Ελληνικής: Φωνήεντα, δίφθογοι και σύμφωνα της Αρχαίας. Διαχρονική προσέγγιση: Προϊστορία του φωνολογικού συστήματος της Αρχαίας (μεταπτώσεις κ.λπ.). Φωνολογικοί νόμοι - μεταβολές στο φωνολογικό σύστημα της Αρχαίας (τροπές, αντεκτάσεις, συναιρέσεις, μεταβολές σε συμφωνικά συμπλέγματα κ.λπ.). Αρχαία ελληνική προφορά, ερασμική και βυζαντινή-νεοελληνική προφορά. Η γραπτή απόδοση της Αρχαίας Ελληνικής.

Μορφολογία της Αρχαίας Ελληνικής

Η συγχρονική και διαχρονική εξέταση του μορφολογικού συστήματος της Αρχαίας Ελληνικής. Συγκεκριμένα εξετάζονται τα εξής θέματα: Βασικές έννοιες της μορφολογικής ανάλυσης. Ονοματικές και ρηματικές κατηγορίες της Αρχαίας. Η προϊστορία του μορφολογικού συστήματος της Αρχαίας και η εξέλιξή του μέχρι την Κλασική Εποχή.

ΓΦΓ09 Ψυχολογολογία - Νευρογλωσσολογία

Βαρλοκώστα Σπυριδούλα

Στόχος του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών στους διεπιστημονικούς κλάδους της Ψυχολογολογίας και της Νευρογλωσσολογίας. Ειδικότερα, το μάθημα πραγματεύεται την παραγωγή και κατανόηση της ομιλίας, την ανάπτυξη της προφορικής γλώσσας στο παιδί, την απόκτηση γλωσσικών ικανοτήτων στα ζώα, τη μάθηση δεύτερης γλώσσας και τα φαινόμενα διγλωσσίας, διαταραχές στη γλωσσική επικοινωνία είτε αναπτυξιακές είτε επίκτητες, τη σχέση γλώσσας και νόησης, καθώς και τις εγκεφαλικές βάσεις του λόγου. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στις μεθοδολογικές αλλά και στις θεωρητικές προσεγγίσεις στους δύο κλάδους.

ΓΦΓ10 Στοιχεία Επιστημονικής Γραφής

Κακριδή Μάρω (Α-Λ)

Στο μάθημα αυτό θα παρουσιαστούν βασικοί τρόποι διεξαγωγής της έρευνας (γλωσσολογικής, αλλά όχι μόνο), όπως η επιλογή του θέματος, η συγκέντρωση της βιβλιογραφίας, η ανάγνωση και οι προϋποθέσεις κατανόησής της, οι τεχνικές

συλλογής υλικού, διάφοροι τρόποι καταγραφής, ανάλυσης, επεξεργασίας και ερμηνείας του υλικού, η συναγωγή συμπερασμάτων.

Στη συνέχεια, θα συζητηθεί ο τρόπος σύνταξης και συγγραφής μιας επιστημονικής εργασίας, όπου θα δοθεί έμφαση στο σχεδιάγραμμα και τη δομή της εργασίας, τα μέρη της και την οργάνωσή τους, τη βιβλιογραφική τεκμηρίωση και τις συμβάσεις της. Επιπλέον, θα αναφερθούν πρακτικές οδηγίες για τον έλεγχο και τη διόρθωσή της σε επόμενες γραφές.

Τέλος, θα παρουσιαστούν οδηγίες για τη σωστή φιλολογική επιμέλεια της εργασίας: ορθογραφία, τονισμός, στίξη, κεφαλαία, συντομογραφίες, μεταγραφή ξένων ονομάτων στα ελληνικά κλπ.

Μικρές πρακτικές ασκήσεις (απόδοση του νοήματος άρθρου, βιβλιογραφικές παραπομπές κ.ά.) θα δίνονται σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου και θα συζητούνται στην τάξη, ώστε να γίνεται ευκολότερα κατανοητό το περιεχόμενο του μαθήματος.

Κουτσουλέλου Σταματία (Μ-Ω)

Οι φοιτητές διδάσκονται και στη συνέχεια ασκούνται στα ακόλουθα θέματα: οργάνωση ενός επιστημονικού βιβλίου, ανάγνωση και παράθεση βιβλιογραφίας /υποσημειώσεων, γλωσσικά χαρακτηριστικά και είδη του ακαδημαϊκού λόγου, σχεδιασμός της επιστημονικής έρευνας, βασικό σχεδιάγραμμα της εργασίας, σημειώσεις, συγγραφή περίληψης, δομή παραγράφου, πρότυπα οργάνωσης του κειμένου (γενικό–ειδικό, πρόβλημα-λύση), δομή και λειτουργία του επιστημονικού ορισμού, δομή και λεξικογραμματικές επιλογές του επιστημονικού άρθρου.

ΣΤ' Εξάμηνο - Εαρινό

ΓΦΓ11 Σύνταξη Β'

Σπυρόπουλος Βασίλειος

Το μάθημα αυτό εμβαθύνει στην ανάλυση του επιπέδου της σύνταξης μέσα από το πρίσμα της Γενετικής Θεωρίας, όπως αυτή διαμορφώνεται στη *Θεωρία των Αρχών και Παραμέτρων* (*Principles&ParametersTheory*; Chomsky 1981 κ.εξ.). Βασικό πρότυπο περιγραφής αποτελεί η τελευταία διατύπωση του προτύπου της *Κυβέρνησης και Αναφορικής Δέσμευσης* (*Government&Binding*; Chomsky&Lasnik 1993) καθώς και οι σύγχρονες εξελίξεις του στο *Μινιμαλιστικό Πρόγραμμα* (*MinimalistProgram*; Chomsky 1993, 1995 κ.εξ.). Επιπλέον αναλύονται τα αποτελέσματα της εφαρμογής των αρχών και των πορισμάτων της θεωρίας στα συντακτικά δεδομένα της Ελληνικής. Θέματα εξέτασης: αρχιτεκτονική της γραμματικής, λειτουργικές κατηγορίες και μορφοσύntαξη, τυπικά χαρακτηριστικά και πιστοποίησή τους, πτώση, μετακίνηση και περιορισμοί, αναφορική δέσμευση και έλεγχος.

ΓΦΓ13 Γλωσσική κατάρκτηση

Βαρλοκώστα Σπυριδούλα

Παρουσιάζονται ορισμένα από τα βασικότερα θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα που απασχολούν τον επιστημονικό κλάδο της Κατάρκτησης Πρώτης (ή Μητρικής) Γλώσσας. Αναλύεται το Λογικό Πρόβλημα της Κατάρκτησης, ο ρόλος της έμφυτης προδιάθεσης του ανθρώπου και ο ρόλος του περιβάλλοντος στην απόκτηση της μητρικής γλώσσας. Γίνεται αναφορά στις βασικότερες μεθοδολογικές προσεγγίσεις συλλογής γλωσσικού υλικού για τη μελέτη της παιδικής γλώσσας. Τέλος, παρουσιάζονται τα βασικότερα στάδια γλωσσικής ανάπτυξης του παιδιού ανά επίπεδο ανάλυσης της γλώσσας (κατάρκτηση φωνολογίας, μορφολογίας, σύνταξης, σημασιολογίας και πραγματολογίας) και οι κυριότερες θεωρητικές προσεγγίσεις για την ερμηνεία αυτής της ανάπτυξης.

ΓΦΓ15 Γνωσιακή Γλωσσολογία

Παναρέτου Ελένη

Η Γνωσιακή Γλωσσολογία προσφέρει μία νέα προσέγγιση στη μελέτη της γλώσσας, την οποία αντιμετωπίζει ως έκφανση των γενικότερων νοητικών ικανοτήτων του ανθρώπου και όχι ως ξεχωριστή ικανότητα. Η γλώσσα αντικατοπτρίζει το εννοιολογικό σύστημα των ανθρώπων, η δημιουργία του οποίου συνδέεται άμεσα με τη βιολογική τους υπόσταση. Βασικά σημεία της προσέγγισης αυτής αποτελούν η έμφαση στη σημασία, στη μελέτη της γλώσσας όπως αυτή χρησιμοποιείται στην επικοινωνία (γλωσσική χρήση) και η παραδοχή ότι οι αφηρημένες έννοιες διαμορφώνονται βάσει σχημάτων που πηγάζουν από την εμπειρία μέσω της (εννοιολογικής) μεταφοράς.

ΓΦΓ19 Γλωσσική Μεταβολή

Αίτια της γλωσσικής μεταβολής. Διαχρονική έρευνα της γλώσσας: Μεθοδολογία και προβλήματα.

Γλωσσική μεταβολή ανά επίπεδο γλωσσικής ανάλυσης (φωνητική, φωνολογία, μορφολογία, σύνταξη, σημασιολογία/λεξιλόγιο) με έμφαση στην ιστορία και τη διαχρονική εξέλιξη της ελληνικής γλώσσας.

Ζ' Εξάμηνο - Χειμερινό

ΚΦΓ08 Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής (Φωνολογία - Μορφολογία)

Παντελίδης Νίκος

Φωνολογία της Αρχαίας Ελληνικής

Ανάλυση της φωνολογικής δομής της Αρχαίας Ελληνικής και οι μεταβολές στο φωνολογικό σύστημα της Αρχαίας Ελληνικής. Συγκεκριμένα εξετάζονται τα εξής θέματα: Το φωνολογικό σύστημα της Αρχαίας Ελληνικής: Φωνήεντα, δίφθογοι και σύμφωνα της Αρχαίας. Διαχρονική προσέγγιση: Προϊστορία του φωνολογικού συστήματος της Αρχαίας (μεταπτώσεις κ.λπ.). Φωνολογικοί νόμοι - μεταβολές στο φωνολογικό σύστημα της Αρχαίας (τροπές, αντεκτάσεις, συναιρέσεις, μεταβολές σε συμφωνικά συμπλέγματα κ.λπ.). Αρχαία ελληνική προφορά, ερασμική και βυζαντινή-νεοελληνική προφορά. Η γραπτή απόδοση της Αρχαίας Ελληνικής.

Μορφολογία της Αρχαίας Ελληνικής

Η συγχρονική και διαχρονική εξέταση του μορφολογικού συστήματος της Αρχαίας Ελληνικής. Συγκεκριμένα εξετάζονται τα εξής θέματα: Βασικές έννοιες της μορφολογικής ανάλυσης. Ονοματικές και ρηματικές κατηγορίες της Αρχαίας. Η προϊστορία του μορφολογικού συστήματος της Αρχαίας και η εξέλιξή του μέχρι την Κλασική Εποχή.

ΓΦΓ17 - ΜΦΓ17 Κειμενογλωσσολογία - Ανάλυση Λόγου

Γούτσος Διονύσης

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η γλωσσολογική ανάλυση των κειμένων (προφορικών και γραπτών, λογοτεχνικών και μη), καθώς και της ευρύτερης διάστασης του λόγου. Στόχος είναι η εξοικείωση με τις αρχές και τις μεθόδους ανάλυσης των κειμένων σε διαφορετικά περιβάλλοντα επικοινωνίας (π.χ. συνομιλία, αφήγηση, ΜΜΕ, νομικός και πολιτικός λόγος, διαφημίσεις κ.λπ.). Συγκεκριμένα, αναλύονται οι αρχές της επικοινωνίας, οι σχέσεις κειμένου και περικειμένου, τα κειμενικά είδη (θεωρία και τύποι), οι μηχανισμοί συνοχής, η διαφοροποίηση γραπτού-προφορικού και αφηγηματικού-μη αφηγηματικού λόγου, οι παράγοντες κειμενικότητας, καθώς και οι ποικίλες κειμενικές ενδείξεις και σχέσεις. Το μάθημα περιλαμβάνει εργασία στον προφορικό λόγο με στόχο την εξοικείωση με την καταγραφή και το σχολιασμό της αυθόρμητης προφορικής συνομιλίας.

ΓΦΓ18 Κατάκτηση - Διδασκαλία Δεύτερης Γλώσσας

Ιακώβου Μαρία

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στην Κατάκτηση της Δεύτερης Γλώσσας, στις διαφορές και τις ομοιότητές της με την Πρώτη Γλώσσα και στον τρόπο που διαφορετικές γλωσσικές και μαθησιακές προσεγγίσεις επηρεάζουν τις διδακτικές μεθόδολογίες της Δεύτερης Γλώσσας. Γίνεται ειδική αναφορά στα επίπεδα γλωσσομάθειας του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς σε σχέση με την Ελληνική, στα Αναλυτικά Προγράμματα για τη Δεύτερη Γλώσσα και δίνονται

εφαρμογές από τη διδασκαλία της Γραμματικής, του Λεξιλογίου και των Δεξιοτήτων στην Ελληνική ως Δεύτερη Γλώσσα.

ΓΦΓ24 Ιστορία Γλωσσολογίας

Κουτσουλέλου Σταματία

Στο μάθημα αυτό θα παρουσιασθούν τα βασικότερα γλωσσικά ρεύματα από την αρχαιότητα ως σήμερα. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στον Δομισμό, Λειτουργισμό και τη Γενετική θεωρία. Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να εξοικειωθούν με τις θεωρητικές σχολές του 20ου αιώνα, να κατανοήσουν τα αίτια εμφάνισής τους σε ένα ορισμένο ιστορικο-πολιτισμικό περιβάλλον, να γνωρίσουν και να εξασκηθούν στη μεθοδολογία τους και στα εργαλεία που χρησιμοποιούν στην ανάλυση του γλωσσικού υλικού και να αξιολογήσουν τη συμβολή των θεωριών αυτών στη διαμόρφωση της (γλωσσικής) επιστήμης, αλλά και γενικότερα, της επιστημονικής σκέψης.

Η' Εξάμηνο - Εαρινό

ΚΦΓ20 - ΜΦΓ2 - ΓΦΓ20 Κοινωνιογλωσσολογία

Κακριδή Μάρω

Το μάθημα συζητεί τους κοινωνικούς παράγοντες που εμπλέκονται στη διαμόρφωση και τη χρήση της γλώσσας και δημιουργούν το φαινόμενο της *γλωσσικής ποικιλότητας*, τις διάφορες δηλαδή ποικιλίες της γλώσσας ανάλογα με τη διαφοροποίηση της κοινωνικής δομής και διεπίδρασης (ποιος, με ποιον, πότε, για ποιο σκοπό μιλάει ή γράφει).

Παρουσιάζεται η έννοια της κοινωνιογλωσσικής ανισότητας στην υπόσταση, τη δομή και τη χρήση των γλωσσικών ποικιλιών, η σχέση της γλώσσας με το γεωγραφικό περιβάλλον (*διάλεκτοι*), με τις κοινωνικές διαστάσεις του φύλου, της ηλικίας («γλώσσα των νέων») και της τάξης, μέσα και από ρηξικέλευθες έρευνες μεγάλων κοινωνιογλωσσολόγων, που σημάδεψαν τον κλάδο (Labov, Bernstein, Hymes, Milroy κ.ά.). Επιπλέον, εξετάζεται ο ρόλος της *νόρμας* (πρότυπης γλώσσας) ως κοινωνικής γλωσσικής ποικιλίας, παράλληλα με την έννοια του γλωσσικού «λάθους», σε σχέση μάλιστα και με τη θεωρία της γλωσσικής μεταβολής. Τέλος, συζητούνται φαινόμενα γλωσσικής επαφής (μειονοτικές γλώσσες, κρεολές γλώσσες, διγλωσσία και κοινωνική διγλωσσία (*diglossia*), γλωσσική συρρίκνωση και θάνατος γλωσσών κ.ά.). Η έμφαση δίνεται σε ελληνικά παραδείγματα, το πλαίσιο του μαθήματος όμως αφορά την αλληλεπίδραση γλώσσας και κοινωνίας *γενικά*.

ΓΦΓ21 Πτυχιακή εργασία

Διδάσκοντες: Καθηγητές του Τομέα Γλωσσολογίας

Βασικός στόχος της πτυχιακής εργασίας είναι η εξοικείωση με τον επιστημονικό τρόπο γραφής στη γλωσσολογία. Στους στόχους περιλαμβάνονται επίσης η παραγωγική ενασχόληση με ένα τμήμα επιστημονικής ύλης και η κατανόησή του, καθώς και η τεκμηρίωση της απόκτησης επιστημονικών γνώσεων και η πρωτότυπη σύνθεση επιστημονικών απόψεων. Το αντικείμενο της πτυχιακής εργασίας μπορεί να αφορά οποιονδήποτε επιστημονικό κλάδο της γλωσσολογίας και εξαρτάται από τους καθηγητές που αναλαμβάνουν την επίβλεψη της εργασίας και τις προδιαγραφές που θέτουν.

ΓΦΓ23 Υφογλωσσολογία

Παναρέτου Ελένη

Η Υφογλωσσολογία αποτελεί έναν από τους κλάδους μελέτης του κειμένου, ο οποίος εστιάζει στη μελέτη του ύφους τόσο των λογοτεχνικών όσο και των μη λογοτεχνικών κειμένων. Η γλωσσολογική προσέγγιση του ύφους διαφέρει από άλλες προσεγγίσεις, όπως εκείνη της Θεωρίας της Λογοτεχνίας, ως προς την έμφαση που δίνεται από την Υφογλωσσολογία στη μελέτη του ύφους μέσω της ανάλυσης της γλώσσας του κειμένου. Το ύφος δεν είναι μία υποκειμενική, αξιολογική και διαισθητικά προσεγγίσιμη έννοια αλλά ένα αντικειμενικά προσδιορίσιμο χαρακτηριστικό των κειμένων, το οποίο αναδύεται από τη γλώσσα του κειμένου.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΣΕ ΆΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

Για τα μαθήματα που προσφέρουν οι Τομείς του Τμήματος Φιλολογίας σε άλλα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής και στο Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας βλ. στο Δικτυακό Τόπο του Τμήματος Φιλολογίας: <http://www.phil.uoa.gr/proptyxiakes-spyodes/maθimata-prosferomena-se-alla-tmimata.html>

Αναβάθμιση εξοπλισμού Τμήματος Φιλολογίας

Τον Δεκέμβριο του 2015 το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών μέσω του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Αττικής 2007-2013 (ΕΣΠΑ 2007-2013) και στο πλαίσιο υλοποίησης **Υποέργου 1 «Προμήθεια πληροφοριακού εξοπλισμού»** της Πράξης «Προμήθεια Εργαστηριακού και τεχνολογικού εξοπλισμού Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με κωδικό MIS 360207, Άξονας προτεραιότητας 2 «Αειφόρος Ανάπτυξη και Βελτίωση Ποιότητας Ζωής» αναβάθμισε τον εξοπλισμό των Τμημάτων και των σχολών του, με σκοπό την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών, των προπτυχιακών φοιτητών του.

Η προμήθεια για το Τμήμα **Φιλολογίας** αφορούσε τον κάτωθι εξοπλισμό

ΕΙΔΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	ΟΜΑΔΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ
Διαδραστικοί Πίνακες με προβολικό (Κατηγορία 3) και notebook	0.3 (Διαδραστικοί Πίνακες)	5
Σύστημα ψηφιοποίησης βιβλίων με μηχανισμό διόρθωσης καμπυλότητας περιθωρίων (Book Scanner)	0.10 (Λοιπός Εξοπλισμός)	2

- Οι πέντε Διαδραστικοί Πίνακες οι οποίοι τοποθετήθηκαν σε εργαστήρια σπουδαστήρια και αίθουσες διδασκαλίας του Τμήματος, στο κτήριο της Φιλοσοφικής, και πιο συγκεκριμένα:
  - Εργαστήριο Πληροφορικής Τμήματος Φιλολογίας (αίθουσα 8^{ου} ορόφου)
  - Εργαστήριο Πληροφορικής Τμήματος Φιλολογίας (αίθουσα 6^{ου} ορόφου)
  - Εργαστήριο Φωνητικής και Υπολογιστικής Γλωσσολογίας (6^{ος} όροφος)
  - Σπουδαστήριο Κλασικής Φιλολογίας (7^{ος} όροφος)

- Αίθουσα σεμιναρίων Τομέα Νεοελληνικής Φιλολογίας (6^{ος} όροφος)
- Οι δύο σαρωτές book scanner τοποθετήθηκαν στις εξής μονάδες:
  - Εργαστήριο Πληροφορικής Τμήματος Φιλολογίας
  - Σπουδαστήριο Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας
- Ο εξοπλισμός έχει κατανεμηθεί σε μονάδες από όλους τους Τομείς του Τμήματος Φιλολογίας ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε πληθώρα μαθημάτων όλων των κατευθύνσεων και όλων των εξαμήνων του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος.

Ενδεικτικά αναφέρονται:

Οι **διαδραστικοί πίνακες** χρησιμοποιούνται για την διδασκαλία των κάτωθι μαθημάτων:

- ΦΦΑ05 Εισαγωγή στην Κλασική Φιλολογία – Παπυρολογία – Παλαιογραφία – Κριτική κειμένου Β' Εξάμηνο
- ΜΦΑ06 - ΓΦΑ06 Αρχαϊκή λυρική ποίηση [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] - Γ' Εξάμηνο
- ΓΦΑ07 – ΜΦΑ07 Όμηρος [Εισαγωγή στα ομηρικά έπη. Ερμηνεία χωρίων της Ιλιάδος] - Δ' Εξάμηνο
- ΚΦΑ08 Πλάτων [Εισαγωγή στην προ Πλάτωνος ελληνική φιλοσοφία. Ερμηνεία κειμένων] - Δ' Εξάμηνο
- ΚΦΑ11 - ΓΦΑ11 Σεμινάριο Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας [Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας - Θέματα εξειδίκευσης στα διδασκόμενα αντικείμενα ή νέα αντικείμενα] - ΣΤ' Εξάμηνο
- ΜΦΝ06 Νεοελληνική Λογοτεχνία 18ου αι. - Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ
- ΜΦΝ05 Νεοελληνική Λογοτεχνία 12ου -17ου αι. ΙΙ - Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ
- ΚΦΝ13 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ου αι. ΙΙ - Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ
- ΜΦΝ14 Σεμινάριο Νεοελληνικής Φιλολογίας -- Η' ΕΞΑΜΗΝΟ
- ΚΦΓ28 - ΜΦΓ28 Δομή της Νέας Ελληνικής: Σημασιολογία και Λεξιλόγιο | Γ' εξάμηνο
- ΚΦΓ27 - ΜΦΓ27 Δομή της Νέας Ελληνικής: Σύνταξη | Δ' εξάμηνο
- ΓΦΓ08 Ιστορική Γραμματική (Φωνολογία - Μορφολογία Α.Ε.) | Ε' Εξάμηνο
- ΓΦΓ09 Ψυχολογία - Νευρογλωσσολογία | Ε' Εξάμηνο
- ΚΦΛ02 - ΓΦΛ02 Έντεχνος λαϊκός λόγος: παραδοσιακές και σύγχρονες μορφές
- ΚΦΛ04 - ΜΦΛ04 - ΓΦΛ04 Κοινωνική Λαογραφία

Τα δύο **συστήματα σάρωσης βιβλίων (Book scanners)** είναι διαθέσιμα στους φοιτητές του Τμήματος Φιλολογίας, όλων των εξαμήνων, για την σάρωση βιβλίων, περιοδικών και εντύπων κάθε είδους και μεγέθους ώστε με απλό και

σύντομο τρόπο να έχουν στη διάθεσή τους απεριόριστο επιστημονικό υλικό σε ψηφιακή μορφή για μελέτη ή συγγραφή επιστημονικών εργασιών.

Η συγκεκριμένη προμήθεια αποτέλεσε σημαντική προστιθέμενη αξία για το Τμήμα αναβαθμίζοντας σημαντικά και ουσιαστικά το Πρόγραμμα σπουδών του, βελτιώνοντας την Ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Τονίζεται ότι λόγω της φύσης του γνωστικού αντικείμενου που θεραπεύεται στο Τμήμα και του συνδυασμού θεωρητικής εμβάθυνσης και πρακτικής προσέγγισης ο εξοπλισμός αποτελεί σημαντικό στοιχείο κάλυψης των ολοένα αυξανόμενων εκπαιδευτικών αναγκών αλλά και διάχυσης και προβολής των επιστημονικών αποτελεσμάτων του.

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Οι εξεταστικές περιόδους είναι τρεις: **Ιανουαρίου** (μαθήματα χειμερινού εξαμήνου), **Ιουνίου** (μαθήματα εαρινού εξαμήνου), **Σεπτεμβρίου** (μαθήματα χειμερινού και εαρινού εξαμήνου).

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Το Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, στην προσπάθειά του να βοηθήσει τις φοιτήτριες και τους φοιτητές του να εμπεδώσουν τις γνώσεις τους με πρακτική άσκηση και κυρίως να έλθουν σε επαφή με το πιθανό αυριανό αντικείμενο της επαγγελματικής ενασχόλησής τους και τους σχετικούς με αυτό φορείς, συμμετέχει στο Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης του ΕΚΠΑ και κατά το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017, όπως και κατά τα προηγούμενα ακαδημαϊκά έτη.

Το πρόγραμμα «Πρακτική Άσκηση Φοιτητών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών» συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, ΕΣΠΑ 2007-2013) και από Εθνικούς Πόρους, και εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση & Διά Βίου Μάθηση» του Υπουργείου Παιδείας.

Το πρόγραμμα της Πρακτικής Άσκησης είναι εγκεκριμένο με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος Φιλολογίας, σύμφωνα με την οποία ορίστηκε ως επιστημονικός υπεύθυνος του προγράμματος ο Καθηγητής Ευριπίδης

Γαραντούδης. Το πρόγραμμα είναι προαιρετικό για τους φοιτητές/φοιτήτριες, απευθύνεται στους φοιτητές/φοιτήτριες του τρίτου και του τέταρτου έτους σπουδών και η έναρξη στο πρόγραμμα γίνεται ύστερα από δημόσια κλήρωση.

Για κάθε πληροφορία γύρω από το πρόγραμμα της Πρακτικής Άσκησης οι φοιτητές μπορούν να απευθύνονται στο Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος (Κτίριο Φιλοσοφικής Σχολής, 6^{ος} όροφος, κυψέλη 605, γραφείο Ευριπίδη Γαραντούδη, στις ώρες λειτουργίας του γραφείου Πρακτικής Άσκησης).

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

❖ **Διευθύντρια της Συντονιστικής Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών (Σ.Ε.Μ.Σ.) του Τμήματος:**

Σοφία Παπαϊωάννου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Λατινικής Φιλολογίας

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) «ΚΟΡΑΗΣ» του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών αναμορφώθηκε πρόσφατα (ΦΕΚ 3592/31.12.2014) και περιλαμβάνει τις:

- ❖ Μεταπτυχιακές Σπουδές και
- ❖ Διδακτορικές

Οι Μεταπτυχιακές Σπουδές έχουν τις ακόλουθες ειδικεύσεις:

- Αρχαία Ελληνική Φιλολογία
- Λατινική Φιλολογία
- Νεοελληνική Φιλολογία
- Γλωσσολογία
- Βυζαντινή Φιλολογία
- Λαογραφικές Σπουδές - Θεωρία και Εφαρμογές του Λαϊκού Πολιτισμού
-

Η φοίτηση στις Μεταπτυχιακές Σπουδές διαρκεί 4 εξάμηνα και ολοκληρώνεται με την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.).

Οι Διδακτορικές Σπουδές περιλαμβάνουν την εκπόνηση και υποστήριξη διδακτορικής διατριβής και ολοκληρώνεται με την απόκτηση του Διδακτορικού Διπλώματος.

ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 1993-1994 Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών με τίτλο **Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας** (ΦΕΚ 951 /31 Δεκεμβρίου 1993), τη διοικητική και την ακαδημαϊκή ευθύνη του οποίου έχει το Τμήμα Φιλολογίας. Έχουν γίνει δύο αναμορφώσεις του Προγράμματος, το 1998 (ΦΕΚ 1208 /26.11.1998) και το 2003 (ΦΕΚ 774/17.6.2003).

ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

«ΓΝΩΣΙΑΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ»

Η συνεργασία ανάμεσα στην τεχνολογία και την πληροφορική, από τη μια πλευρά, και τις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες, από την άλλη, έχει αποδειχθεί σημαντική και αποτελεσματική για την εκπαίδευση νέων επιστημόνων. Χάρη στη διεπιστημονική προσέγγιση οι απόφοιτοι του προγράμματος είναι εξοικειωμένοι με τις μεθόδους για τη διαμόρφωση και τον έλεγχο εμπειρικών θεωριών αλλά και με τις τεχνικές υπολογιστικής προσομοίωσης.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε αποφοίτους τμημάτων θετικών, τεχνολογικών, θεωρητικών και κοινωνικών σπουδών που ενδιαφέρονται για την κατανόηση του νου μέσα από τη διεπιστημονική συνεργασία. Ειδικότερα, για να μπορούν να κατανοήσουν και να αξιοποιήσουν τις προσεγγίσεις υπολογιστικών προσομοιώσεων, οι ενδιαφερόμενοι για το πρόγραμμα πρέπει να έχουν στέρεο τεχνολογικό υπόβαθρο ή να είναι διατεθειμένοι να εργαστούν σκληρά για να το αναπτύξουν.

Με το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών στη γνωσιακή επιστήμη επιδιώκεται:

- Η ανάπτυξη της συστηματικής, βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας και η προαγωγή της γνώσης σε θέματα που αφορούν την ανθρώπινη νόηση και μάθηση.
- Η αποτελεσματικότερη αλληλεπίδραση ανάμεσα στην πληροφορική και τις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες.
- Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού επιστημονικού δυναμικού σε τομείς με ανάπτυξη και ζήτηση στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια επιστημονική κοινότητα.
- Η ανάπτυξη δεξιοτήτων για σχεδίαση, διεξαγωγή, επίβλεψη, ερμηνεία και αξιοποίηση ερευνών και εφαρμογών τους.

- Η προσέλκυση και εκπαίδευση άξιων φοιτητών για την προώθηση μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών και για την ανάπτυξη και υποστήριξη της έρευνας στα συνεργαζόμενα τμήματα.
- Η αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και της υλικοτεχνικής υποδομής των συνεργαζόμενων τμημάτων.
- Απώτερος στόχος του προγράμματος είναι η δημιουργία νέων επιστημόνων που θα στελεχώσουν εκπαιδευτικά ιδρύματα, ερευνητικά κέντρα, δημόσιους οργανισμούς και επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα.

Το Πρόγραμμα λειτουργεί σε συνεργασία με τα τμήματα:

1. Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης,
2. Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών,
3. Ψυχολογίας,
4. Φιλολογίας

Το Πρόγραμμα απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) και ο αριθμός εισακτέων κατ' έτος είναι είκοσι (20). Η χρονική διάρκεια φοίτησης είναι τέσσερα (4) εξάμηνα η ελάχιστη και έξι (6) εξάμηνα η μέγιστη.

Τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Προγράμματος αναλαμβάνει το Τμήμα Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης του Ε.Κ.Π.Α.

Για να δείτε με λεπτομέρειες του στόχους του Προγράμματος μεταφερθείτε στον ιστότοπο του «ΠΜΣ «Γνωσιακή Επιστήμη», <http://cogsci.phs.uoa.gr/>

ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ - ΔΙΔΡΥΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «Τεχνολογισσία»

* Δεν θα εισάγονται νέοι φοιτητές στο ΠΜΣ "Τεχνολογισσία"

Στον Τομέα Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 1998-1999 το Διεπιστημονικό-Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο **Τεχνολογισσία** σε συνεργασία με τον Τομέα Σημάτων, Ελέγχου και Ρομποτικής του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (ΦΕΚ 1085/ 16.10.1998). Η τελευταία αναμόρφωση του Προγράμματος έγινε το 2003 (ΦΕΚ 1022/24.7.2003). Τη διοικητική και ακαδημαϊκή ευθύνη του Προγράμματος έχει ο Τομέας Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας.

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΑ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

<http://phil.lib.uoa.gr/bibliothikes-spoydastiria/spoydastirio-klasikis-filologias/plirofories.html>

Αίθουσα 745, 7ος όροφος
Τηλ. 210 7277785-86, 210 7277790
e-mail: klassfilologia@lib.uoa.gr

❖ **Διευθυντής:**

Καθηγητής **Αμφιλόχιος Παπαθωμάς**

❖ **Αναπληρώτρια Διευθύντρια**

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια **Σοφία Παπαϊωάννου**

ΕΤΕΠ

Αργυρώ Φραντζή, Βιβλιοθηκονόμος

Βιβλιοθηκονόμοι

Μιχαήλ Βγόντζας

Σταματία Δελή

Θεώνη Μοιραλιώτη

Κυριακή Ξανθοπούλου

Ωράριο Λειτουργίας

Δευτέρα-Πέμπτη: 09.00-18.00, Παρασκευή: 09.00-16.00

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

<http://phil.lib.uoa.gr/bibliothikes-spoydastiria/spoydastirio-byzantinis-kai-neoellinikis-filologias/plirofories.html>

Αίθουσα 829, 8ος όροφος
Τηλ. 210 7277 843-844-775
Fax: 210 7277 477
e-mail: viznelfilologia@lib.uoa.gr

❖ **Διευθυντής:**

Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας **Δημήτρης Αγγελάτος**

Βιβλιοθηκονόμοι

Ουρανία Καρυπίδου

Ειρήνη Ρέππα

Ωράριο Λειτουργίας

Δευτέρα Τρίτη Τετάρτη: 08.30-18.00, Πέμπτη Παρασκευή: 08.30-16.00

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

<http://phil.lib.uoa.gr/bibliothikes-spyodastiria/spoydastirio-glossologias/plirofories.html>

Αίθουσα 830, 8ος όροφος

Τηλ.: 210 7277 853-859

Fax: 210 7277 872

ΕΤΕΠ

Λάμπρος Σιαπέρας, Βιβλιοθηκονόμος

Ωράριο Λειτουργίας

Δευτέρα-Παρασκευή: 09.00-14.30

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ

<http://phil.lib.uoa.gr/bibliothikes-spyodastiria/spoydastirio-laografias/plirofories.html>

Αίθουσα 734, 7ος όροφος

Τηλ.: 210 7277 777-778

e-mail: laografia@lib.uoa.gr

❖ Διευθύντρια:

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Λαογραφίας **Μαριάνθη Καπλάνογλου**

Βιβλιοθηκονόμος

Ζωή Ζούπα

Ωράριο Λειτουργίας

Δευτέρα, Τετάρτη, Πέμπτη, Παρασκευή: 09.00-15.00, Τρίτη: 13.00-19.00

✓ Πρόσβαση στον Κατάλογο βιβλίων και περιοδικών μέσω του δικτυακού τόπου των ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑ
(<http://www.lib.uoa.gr>)

- ▣ Παρέχεται υπηρεσία Διαδανεισμού βιβλίων και Παραγγελίας άρθρων από τα Σπουδαστήρια Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας, Κλασικής Φιλολογίας και Λαογραφίας.
- ▣ Το Σπουδαστήριο Κλασικής Φιλολογίας διοργανώνει προγράμματα εκπαίδευσης των φοιτητών/τριών του Τμήματος Φιλολογίας στη χρήση βιβλιοθήκης σε συνεργασία με διδάσκοντες του Τομέα Κλασικής Φιλολογίας. Στόχος των εκπαιδευτικών προγραμμάτων είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές/ριες τόσο με την παραδοσιακή όσο και με την ηλεκτρονική οργάνωση των βιβλιοθηκών και να συνδεθεί η χρήση της βιβλιοθήκης με τις σπουδές τους. Για δηλώσεις συμμετοχής οι φοιτητές/ριες μπορούν να απευθύνονται στην κυρία Α. Φραντζή τηλ. 210 7277790, e-mail: afrantzi@lib.uoa.gr

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Παραπλεύρως Κυψέλης 802, Αίθουσα 1, 8ος όροφος

Τηλ. 210 72 77 683

e-mail: philab@phil.uoa.gr

❖ **Διευθυντής**

Καθηγητής **Αμφιλόχιος Παπαθωμάς**, Πρόεδρος του Τμήματος

❖ **Υπεύθυνη Εργαστηρίου**

Αναστασία Χριστοπούλου, Πληροφορικός, anchris@phil.uoa.gr

Το Εργαστήριο Πληροφορικής εκπαιδεύει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες, αλλά και τα μέλη ΔΕΠ και άλλες κατηγορίες εργαζομένων του Τμήματος Φιλολογίας, στη χρήση της τεχνολογίας της πληροφορίας και των ψηφιακών μέσων γενικά και, ειδικότερα, στα πεδία της γλωσσικής και φιλολογικής έρευνας και διδασκαλίας. Προσφέρει (δωρεάν) Προγράμματα εκπαίδευσης στη χρήση υπολογιστικών εφαρμογών και ειδικότερα: α) βασικές υπολογιστικές εφαρμογές (εισαγωγή στη χρήση λειτουργικών συστημάτων, επεξεργασία κειμένου, λογιστικά φύλλα, διαχείριση βάσεων δεδομένων, ηλεκτρονικές παρουσιάσεις, πλοήγηση στο διαδίκτυο, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο κ. ά.) και β) εξειδικευμένα προγράμματα για φιλόλογους (ειδικές εφαρμογές επεξεργασίας κειμένου, χρήση εργαλείων αναζήτησης στις βάσεις δεδομένων των αρχαίων ελληνικών και λατινικών κειμένων κ. ά.).

Δικαίωμα συμμετοχής στα Προγράμματα αυτά έχουν όλα τα μέλη του Τμήματος Φιλολογίας ύστερα από εγγραφή σε για συγκεκριμένο πρόγραμμα. Εγγραφές γίνονται μέχρι τη συμπλήρωση τμημάτων 20 ατόμων (τηρείται αυστηρά σειρά προτεραιότητας).

Επίσης, το Εργαστήριο υποστηρίζει τη φιλολογική έρευνα με την ανάπτυξη υπολογιστικών εφαρμογών (βάσεις δεδομένων, λεξικά, ιστοσελίδες), όποτε αυτό απαιτείται, και ενισχύει το διδακτικό έργο με τη χρήση της Τεχνολογίας της Πληροφορίας.

Ωράριο Λειτουργίας

Καθημερινά 9.30'—15.30'

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΦΩΝΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

(<http://linglab.phil.uoa.gr>)

Αίθουσα 622, 623, 6ος όροφος

Τηλ. 210 72 77 668

e-mail: linglab@phil.uoa.gr

❖ **Διευθυντής**

Γιώργος Μαρκόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής, gmarkop@phil.uoa.gr

❖ **ΕΤΕΠ**

Αθηνά Κοντοσταυλάκη, akonto@phil.uoa.gr

Το Εργαστήριο στηρίζει εκπαιδευτικά και ερευνητικά τις δραστηριότητες του Τομέα Γλωσσολογίας και του Τμήματος Φιλολογίας γενικότερα, ενώ παράλληλα παράγει ερευνητικό έργο στους χώρους της αρμοδιότητάς του. Στο εκπαιδευτικό έργο δίνεται έμφαση στην εξοικείωση των φοιτητών/ριών με τα σύγχρονα συστήματα επεξεργασίας της γλώσσας. Επίσης παρέχει ιδιαίτερη βοήθεια σε μεταπτυχιακούς φοιτητές, οι οποίοι εργάζονται σε σχετικά με την ερευνητική φυσιογνωμία του εργαστηρίου γνωστικά αντικείμενα, είτε σε επίπεδο σεμιναριακών εργασιών, είτε σε επίπεδο προετοιμασίας της διπλωματικής εργασίας ή της διδακτορικής διατριβής.

Ωράριο Λειτουργίας

Δευτέρα ως και Παρασκευή από τις 10.00΄ ως τις 16.00΄

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Αίθουσα Σπουδαστηρίου Κλασικής Φιλολογίας, 7ος όροφος

Τηλ. 210 72 77 790

Το Εργαστήριο ιδρύθηκε το 2010 και έχει εγκατασταθεί στο χώρο του Σπουδαστηρίου Κλασικής Φιλολογίας. Ένας από τους κύριους στόχους του είναι η ενίσχυση της εργαστηριακής εκπαίδευσης που παρέχεται στους φοιτητές του Τομέα Κλασικής Φιλολογίας. Εκεί οι φοιτητές μαθαίνουν να διαχειρίζονται τις πηγές και με τη βοήθεια της τεχνολογίας να εξάγουν τις πληροφορίες που χρειάζονται σε ψηφιακή μορφή. Τα εργαστήρια γίνονται υπό την καθοδήγηση των μελών ΔΕΠ του Τομέα Κλασικής Φιλολογίας.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Κυψέλη 610, 6ος όροφος

Τηλ. 210 72 77 651

❖ Διευθυντής: Καθηγητής Αμφιλόχιος Παπαθωμάς

Το Εργαστήριο Κυπριακών Μελετών (ΕΡ.ΚΥ.ΜΕ.) ιδρύθηκε το 2012 στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών και έχει ως στόχο να ενισχύσει την επιστημονική έρευνα σχετικά με την αρχαία, τη μεσαιωνική και τη σύγχρονη Κύπρο και να στηρίζει εκπαιδευτικά και ερευνητικά το Τμήμα Φιλολογίας στις σχετικές δραστηριότητές του. Παρέχει ιδιαίτερη βοήθεια σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές που έχουν επιλέξει σεμιναριακές, διπλωματικές ή διδακτορικές εργασίες σχετικές με κυπριακά θέματα καθώς και σε ερευνητές που ασχολούνται με γνωστικά αντικείμενα που άπτονται της ερευνητικής φυσιογνωμίας του εργαστηρίου.

Το εργαστήριο στεγάζεται σε δική του αίθουσα που βρίσκεται στην κυψέλη 610 (έκτος όροφος). Τα εργαστήρια γίνονται επί του παρόντος υπό την καθοδήγηση μελών ΔΕΠ του Τομέα Κλασικής Φιλολογίας.

Από το ακαδημαϊκό έτος 2012–2013 το Ίδρυμα Α. Γ. Λεβέντη χορηγεί σε συνεργασία με το Εργαστήριο Κυπριακών Μελετών ετήσιες υποτροφίες σε δευτεροετείς φοιτητές του πρώτου μεταπτυχιακού κύκλου και σε υποψήφιους διδάκτορες του τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Κατά τα δύο πρώτα έτη λειτουργίας του θεσμού έχουν δοθεί έξι υποτροφίες που έχουν οδηγήσει στη συγγραφή μελετών σχετικών με την αρχαία και τη μεσαιωνική Κύπρο στις ελληνικές και λατινικές πηγές.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Στο εργαστήριο Παλαιογραφίας, εξετάζονται η εξέλιξη της ελληνικής γραφής, η χρονολόγηση, οι γραφείς και η ιστορία των χειρογράφων κωδίκων της ύστερης αρχαιότητας, της βυζαντινής και της μεταβυζαντινής περιόδου, τα χειρόγραφα ως φυσικά αντικείμενα, η χειρόγραφη παράδοση, οι μέθοδοι της κριτικής και εκδοτικής των κειμένων και η εφαρμογή τους στη λόγια και δημώδη γραμματεία. Το εργαστήριο στεγάζεται σε δική του αίθουσα που βρίσκεται αυτή τη στιγμή υπό διαμόρφωση-ανακαίνιση στην κυψέλη 610 (έκτος όροφος) και στην κυψέλη 704 (έβδομος όροφος). Τα εργαστήρια γίνονται υπό την καθοδήγηση μελών ΔΕΠ ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ των Τομέων Βυζαντινής Φιλολογίας & Λαογραφίας και Κλασικής Φιλολογίας.

Υπό ίδρυση

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΟ

Το Λαογραφικό Μουσείο και Αρχείο είναι αυτή τη στιγμή υπό αναδιοργάνωση και στεγάζεται στον χώρο του Σπουδαστηρίου Λαογραφίας (κυψέλη 734 στον έβδομο όροφο), με το οποίο είναι άρρηκτα συνδεδεμένο. Ξεκίνησε τη λειτουργία του το 1965 ως «Αρχείο Χειρογράφων Πρωτογενούς Λαογραφικής Ύλης» με προσηρτημένη «Λαογραφική Μουσειακή Συλλογή». Σήμερα αριθμεί 4.000 περίπου χειρόγραφα λαογραφικού υλικού από διάφορα μέρη της Ελλάδας, από την Κύπρο και από την ελληνική διασπορά που αφορούν καταγραφές διαφόρων εκφάνσεων του ελληνικού λαϊκού πολιτισμού στο γλωσσικό ιδίωμα των πληροφορητών τους. Οι χειρόγραφες αυτές συλλογές, έχουν υποβληθεί από φοιτητές και φοιτήτριες της Φιλοσοφικής Σχολής ως εργασίες στα μαθήματα της Λαογραφίας, ενώ 1.303 συλλογές χειρογράφων έχουν ψηφιοποιηθεί και είναι διαθέσιμες σε ερευνητές μέσα από το Ολοκληρωμένο Σύστημα Ψηφιακής Βιβλιοθήκης “Πέργαμος” (<http://pergamos.lib.uoa.gr/>). Επιστήμονες από την Ελλάδα και το εξωτερικό συμβουλευονται τακτικά το σημαντικό αυτό αρχείο που είναι το δεύτερο σε μέγεθος Αρχείο λαογραφικού υλικού στην Ελλάδα. Εξακολουθεί να εμπλουτίζεται με συλλογές πρωτογενούς λαογραφικής ύλης που καταθέτουν προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές, ενώ περιλαμβάνει επίσης Αρχείο Εγγράφων της περιόδου 18^{ου} έως και 20^{ου} αιώνα που αφορούν κυρίως στο εθιμικό δίκαιο, Αρχείο Μικροφωτογραφιών, Συλλογή Μουσικής Ύλης, Αρχείο Φωνών, καθώς και Αρχείο Αυτοβιογραφιών και Αφηγήσεων Ζωής λαϊκών ποιητών, τραγουδιστών, οργανοπαικτών και χορευτών και Αρχείο Αυτοβιογραφιών και Αφηγήσεων Ζωής Μεταναστών, Προσφύγων και Ελλήνων της Διασποράς. Όσον αφορά στο τμήμα του Λαογραφικού Μουσείου, βασίζεται σε 1.100 περίπου αντικείμενα του λαϊκού πολιτισμού και της λαϊκής τέχνης που έχουν επίσης κατατεθεί από φοιτητές και φοιτήτριες της Φιλοσοφικής Σχολής και εν μέρει ψηφιοποιηθεί.

Το Λαογραφικό Μουσείο και Αρχείο λειτουργεί υπό την καθοδήγηση μελών ΔΕΠ του Τομέα Βυζαντινής Φιλολογίας & Λαογραφίας και με τη σημαντική συνεισφορά των βιβλιοθηκονόμων του Σπουδαστηρίου Λαογραφίας. Συμμετέχουν ενεργά μεταπτυχιακοί κυρίως φοιτητές του ΠΜΣ «Λαογραφικές Σπουδές και Λαϊκός Πολιτισμός» με στόχο την απόκτηση δεξιοτήτων διαχείρισης πολιτισμικού υλικού μέσω της οργάνωσης, τεκμηρίωσης, μετεγγραφής και ψηφιοποίησης των συλλογών του.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Εγγραφή στο σύστημα διαχείρισης Γραμματειών του ΕΚΠΑ

Μετά την απόκτηση αριθμού μητρώου στο Τμήμα Φιλολογίας, και σε όλη τη διάρκεια των σπουδών τους, οι φοιτητές/ριες θα πρέπει **υποχρεωτικά** να χρησιμοποιούν το διαδικτυακό σύστημα διαχείρισης της Γραμματείας του Τμήματος Φιλολογίας, για να δηλώνουν τα μαθήματα στα οποία θα εξετάζονται σε κάθε εξάμηνο, καθώς και τα σχετικά συγγράμματα. Το ίδιο σύστημα παρέχει μια σειρά λειτουργιών, όπως εμφάνιση προσωπικών στοιχείων, εξαγωγή βαθμολογίας και ιστορικό επισκέψεων στο σύστημα.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη χρήση αυτών των υπηρεσιών είναι η εγγραφή στο σύστημα μέσω διαδικτύου. Για την εγγραφή κάθε φοιτητής/ρια μεταβαίνει στο δικτυακό τόπο **<http://webadm.uoa.gr>**, ο οποίος υποστηρίζεται από το Κέντρο Λειτουργίας και Διαχείρισης Δικτύου (Κ.ΛΕΙ.ΔΙ – <http://www.noc.uoa.gr>). Η εγγραφή γίνεται **μία μόνο φορά**, και ολοκληρώνεται σε δύο στάδια: α) Αίτηση Νέου Λογαριασμού και β) Ενεργοποίηση Λογαριασμού μέσω PIN.

Αποτέλεσμα της ολοκλήρωσης αυτών των διαδικασιών είναι η απόκτηση δύο αναγνωριστικών, του **Όνόματος Χρήστη** (UserName) και του **Κωδικού** (Password), τα οποία είναι μόνιμα και εξασφαλίζουν την πρόσβαση στο σύστημα, για όσο χρόνο ο κάτοχός τους διατηρεί την ιδιότητα του φοιτητή του Τμήματος Φιλολογίας. Για τις συναλλαγές τους με την ηλεκτρονική Γραμματεία, οι φοιτητές/ριες πρέπει να έχουν κάθε φορά διαθέσιμα αυτά τα αναγνωριστικά, και ιδιαίτερα τον Κωδικό.

«Εύδοξος»: Η ηλεκτρονική υπηρεσία διαχείρισης συγγραμμάτων

Ο «Εύδοξος» είναι ηλεκτρονική υπηρεσία για την άμεση και ολοκληρωμένη παροχή των Συγγραμμάτων στους φοιτητές των Πανεπιστημίων και των ΤΕΙ.

Προσφέρει

- Πλήρη ενημέρωση των φοιτητών για τα διαθέσιμα Συγγράμματα σε κάθε μάθημα.
- Δυνατότητα άμεσης δήλωσης και παραλαβής των Συγγραμμάτων.

Η διεύθυνση της υπηρεσίας είναι **<http://eudoxus.gr>** και η πρόσβαση σε αυτήν είναι εφικτή με τη χρήση των αναγνωριστικών (όνομα χρήστη, κωδικός) που αποκτήθηκαν κατά την εγγραφή στο σύστημα διαχείρισης Γραμματειών (βλέπε παραπάνω).

Ηλεκτρονική Υπηρεσία Απόκτησης Δελτίου Ειδικού Εισιτηρίου (Πάσο)

Οι φοιτητές των Α.Ε.Ι. της χώρας παραλαμβάνουν το δελτίο ειδικού εισιτηρίου (ΠΑΣΟ), μετά από ηλεκτρονική αίτηση. Σκοπός αυτής της υπηρεσίας είναι η διάθεση του ΠΑΣΟ με ενιαίο τρόπο και κεντρικό έλεγχο των κριτηρίων.

Η Ηλεκτρονική Υπηρεσία Απόκτησης Δελτίου Ειδικού Εισιτηρίου παρέχεται από το Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και τον Οργανισμό Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (ΟΑΣΑ), με την τεχνική υποστήριξη του Εθνικού Δικτύου Έρευνας και Τεχνολογίας (ΕΔΕΤ).

Διεύθυνση υπηρεσίας: <http://paso.minedu.gov.gr>

Η-Τάξη (e-class)

Η ηλεκτρονική πλατφόρμα η-τάξη (e-class) αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης ηλεκτρονικών μαθημάτων στο ΕΚΠΑ. Διδάσκοντες του Τμήματος Φιλολογίας διαθέτουν στην ηλεκτρονική τάξη υλικό που σχετίζεται με τα μαθήματα που διδάσκουν. Για την πρόσβαση στα μαθήματα της ηλεκτρονικής τάξης που προσφέρονται από το Τμήμα Φιλολογίας, αλλά και από άλλα Τμήματα, απαιτείται εγγραφή των φοιτητών/ριών στη διεύθυνση: <http://eclass.uoa.gr> (γίνεται με τη χρήση του συνδέσμου "Εγγραφή φοιτητή").

Δικτυακή περιοχή των Γραμματειών του ΕΚΠΑ

Στο δικτυακό τόπο <http://my-studies.uoa.gr>, οι φοιτητές/ριες μπορούν, μεταξύ άλλων, να ενημερωθούν για το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματός τους, να κάνουν δήλωση μαθημάτων και να πληροφορηθούν τη βαθμολογία τους.

Συνιστάται θερμά να αποκτήσουν όλοι/ες οι φοιτητές/ριες ηλεκτρονική διεύθυνση (e-mail) και να εγγραφούν έγκαιρα στην η-τάξη (e-class).

Δικτυακοί τόποι του ΕΚΠΑ χρήσιμοι για τους φοιτητές του Τμήματος Φιλολογίας

- ❖ **Δικτυακός Τόπος του ΕΚΠΑ:** <http://www.uoa.gr>
- ❖ **Το Κέντρο Λειτουργίας και Διαχείρισης Δικτύου:** <http://www.noc.uoa.gr>
- ❖ **Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης** (Πρόσβαση στις Βιβλιοθήκες του ΕΚΠΑ για αναζήτηση τίτλων στον ηλεκτρονικό κατάλογο, πρόσβαση σε ψηφιακές βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων κλπ) : <http://www.lib.uoa.gr>
- ❖ **Δικτυακός Τόπος του Τμήματος Φιλολογίας:** <http://www.phil.uoa.gr>
- ❖ **Γραφείο Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Σωκράτης - Erasmus:**
<http://www.interel.uoa.gr/socrates-erasmus/>

- ❖ **ΕΥΡΥΠΥΛΗ** - Πύλη για την ελληνική και ρωμαϊκή αρχαιότητα (επιλεγμένες διαδικτυακές πηγές σε θεματικές κατηγορίες, ημερολόγιο εκδηλώσεων κλπ): <http://portal.lib.uoa.gr/elrwa/>
- ❖ **Το Ταμείο Αρωγής Φοιτητών του ΕΚΠΑ:** <http://tafra.uoa.gr>

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

Το ΕΚΠΑ χορηγεί κάθε χρόνο υποτροφίες (με επιλογή ή με διαγωνισμό) για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές, καθώς και βραβεία σε φοιτητές/ριες, συγγραφείς επιστημονικής πραγματείας κλπ. Για περισσότερες πληροφορίες: *Διεύθυνση Κληροδοτημάτων – Τμήμα Υποτροφιών και Βραβείων*, Χρήστου Λαδά, 6 (6^{ος} όροφος). Προϊσταμένη: Α. Καββαδά-Ρουμελιώτη, τηλ. 210 3689131-4.

Ιστοσελίδα:

<http://www.uoa.gr/foihtes/paroxes-drasthriothtes/ypotrofies-brabeia.html>

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS

Αποτελεί το κύριο τομεακό πρόγραμμα του Προγράμματος Διά Βίου Μάθηση (LLP) για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Συμπεριλαμβάνει την κινητικότητα (ανταλλαγή) φοιτητών για σπουδές και την κινητικότητα φοιτητών για πρακτική άσκηση, την κινητικότητα καθηγητών, εντατικά προγράμματα μικρής διάρκειας, σχέδια από κοινού ανάπτυξης προγραμμάτων σπουδών, Ακαδημαϊκά Δίκτυα Erasmus (Erasmus Academic Networks) κ.α. Περισσότερες πληροφορίες στη διεύθυνση <http://www.interel.uoa.gr/erasmus.html>.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

Γραμματεία

Ιπποκράτους 7, 2ος όροφος, Τ.Κ. 106 79 .

Δέχεται τους φοιτητές κάθε Δευτέρα, Τετάρτη και Παρασκευή και ώρες 11:00 – 13:00.

Τηλέφωνα: 210–3613261, 210–3688204, 210-3688232, 210-3688265, 210-3688266, 210-3688263

Fax: 210 – 3632316

email: secr@didaskaleio.uoa.gr

Ιστοσελίδα: <http://www.uoa.gr/to-panepistimio/yphresies-panepisthmiakes-monades/didaskaleio-3enwn-glwsson.html>

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού και του ευρύτερου επιμορφωτικού έργου του, παρέχει στους φοιτητές του τη δυνατότητα κατά τη

διάρκεια των σπουδών τους να αποκτήσουν τη γνώση μιας ή περισσότερων γλωσσών, που είναι αναγκαία όργανα επιστημονικής ολοκλήρωσης.

Το έργο αυτό επιτελείται από το Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Οι γλώσσες οι οποίες διδάσκονται είναι: Αγγλική, Αλβανική, Αραβική, Βουλγαρική, Γαλλική, Γερμανική, Δανική, Ιαπωνική, Ινδική (Hindi- Σανσκριτική), Ισπανική, Ιταλική, Κινεζική, Νορβηγική, Ολλανδική, Περσική, Πορτογαλική, Ρωσική, Σερβική, Σουηδική, Τουρκική, Τσεχική, Φινλανδική.

Επιπλέον προσφέρονται και Ειδικά Προγράμματα.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Νέο Κτήριο στο χώρο της Πανεπιστημιούπολης

Τηλ.: 2107277672-3

Fax: 2107277673

e-mail: info@ greekcourses.uoa.gr

Ιστοσελίδα: <http://www.greekcourses.uoa.gr>

Λειτουργεί από το 1994 ως ανεξάρτητο Διδασκαλείο της Νέας Ελληνικής και υπάγεται στο *Διατμηματικό Πρόγραμμα Διδασκαλίας της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας*. Αυτό το πρόγραμμα έχει διπλό χαρακτήρα: προσφέρει διδασκαλία της Ελληνικής σε τμήματα ξένων σπουδαστών και μεταπτυχιακή εκπαίδευση πτυχιούχων στο αντίστοιχο αντικείμενο, η οποία και καταλήγει στην χορήγηση μεταπτυχιακού διπλώματος. Αποτελεί συνεργασία του Φιλολογικού Τμήματος και του Τμήματος Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας και διοικείται από μια πενταμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ των εκάστοτε κοσμήτορα. Το Διδασκαλείο της Νέας Ελληνικής Γλώσσας ανήκει στην ALTE (Association of Language Testers in Europe) και πιστοποιεί το επίπεδο γνώσης της Νέας Ελληνικής για τους/τις υποψήφιους/ες φοιτητές/ριες των ελληνικών Α.Ε.Ι.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΛΕΣΧΗ

Ιπποκράτους 15, 10679 Αθήνα

Τηλεφωνικό κέντρο: 210 3688223-24, 210 3688237

❖ **Μουσικό Τμήμα:** Τηλ. 210 3688229

❖ **Γραφείο Δημοσίων Σχέσεων και Ευρέσεως Εργασίας Φοιτητών:**

Τηλ. 210 3688251, 8227

- ❖ **Γραφείο Πολιτιστικού Ομίλου Φοιτητών:**
Τηλ. 210 3688205
- ❖ **Φοιτητικά Αναγνωστήρια:** Τηλ. 21- 3688213, 19
- ❖ **Τμήμα Συσσιτίου:** Τηλ. 210 3688216,30
- ❖ **Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο (Πανεπιστημιούπολη):**
Τηλ. 210 7275549, 54
- ❖ **Υγειονομική Υπηρεσία:** Τηλ. 210 3628218, 41

Στην Υγειονομική Υπηρεσία υπάγονται τα:

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ

Πληροφορίες: κυρία Βασιλική Παλληκάρη-Καρούζου. Τηλ. 210 368 8218

Τα Πανεπιστημιακά Ιατρεία, συνολικά 5 σε διάφορα κτήρια του ΕΚΠΑ, λειτουργούν όλο το χρόνο. Ακολουθούν τακτικό ωράριο λειτουργίας, το οποίο καθορίζεται στις αρχές κάθε εξαμήνου και οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να το πληροφορηθούν τηλεφωνικά. Τα ιατρεία βρίσκονται στα ακόλουθα κτήρια:

- ❖ **ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΛΕΣΧΗ 1ος ΟΡΟΦΟΣ**
  - **Παθολογικά Ιατρεία:** Τηλ. 210 368 8241 και 210 368 8243
  - **Γυναικολογικό ιατρείο:** Τηλ. 210 368 8242
  - **Δερματολογικό ιατρείο:** Τηλ. 210 368 8209
  - **Ακτινολογικό εργαστήριο:** Τηλ. 210 368 8212
  - **Οδοντιατρείο:** Τηλ. 210 368 8210
  - **Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Παρέμβασης:** 4ος ΟΡΟΦΟΣ, Τηλ. 210 368 8226
- ❖ **ΚΤΗΡΙΟ Α΄ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ ΕΚΠΑ, ΙΣΟΓΕΙΟ**
  - **Παθολογικό Ιατρείο:** Τηλ. 210 727 5567
  - **Γυναικολογικό ιατρείο:** Τηλ. 210 727 5579
  - **Δερματολογικό ιατρείο:** Τηλ. 210 727 5582
  - **Οδοντιατρείο:** Τηλ. 210 727 5581
  - **Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Παρέμβασης:** τηλ. 210 727 5580
- ❖ **ΚΤΗΡΙΟ Α΄ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ ΕΚΠΑ, ΥΠΟΓΕΙΟ**
  - **Ιατρείο Κολυμβητηρίου και Γυμναστηρίου:** καθημερινά Δευτέρα μέχρι Παρασκευή από 15.00 έως 20.00 και Εφημερία Ετοιμότητας: όλες τις ώρες λειτουργίας των εγκαταστάσεων
Τηλ. 210 727 5568-9
- ❖ **ΚΤΗΡΙΟ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ, ΙΣΟΓΕΙΟ**
  - **Παθολογικό Ιατρείο:** καθημερινά από Δευτέρα μέχρι Παρασκευή από 8.30 μέχρι 13.00
Τηλ. 210 727 7873

❖ ΚΤΗΡΙΟ ΣΧΟΛΗΣ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

- **Ιατρείο Εργασιακής Υγιεινής:** καθημερινά από 8.00 μέχρι 20.30
Τηλ. 210 727 4391

Χρήσιμες πληροφορίες για το κτήριο της Φιλοσοφικής Σχολής

- ❖ **Κεντρική Είσοδος:** 2^{ος} όροφος (άλλες εισοδοί: στους ορόφους 3^ο, 4^ο, 5^ο)
- ❖ **Θυρωρείο:** 2^{ος} όροφος
- ❖ **Αίθουσα τελετών και εκδηλώσεων (AULA), Βιβλιοπωλείο, Ταχυδρομείο και Φωτοτυπείο:** 2^{ος} όροφος
- ❖ **Μουσείο:** εισοδοί στους ορόφους 2^ο και 3^ο
- ❖ **Τηλεφωνικό Κέντρο της Σχολής:** Τηλ. 210 7277 000, 999
- ❖ **Γραφείο Επιστασίας:** Τηλ. 210 7277 497,8
- ❖ **Κυλικείο:** 4^{ος} όροφος, 2^{ος} όροφος
- ❖ **Αμφιθέατρα:** 2^{ος}, 3^{ος}, 4^{ος} όροφος (με το πρώτο ψηφίο κάθε αριθμού δηλώνεται ο όροφος, το ίδιο ισχύει για όλους τους χώρους της Σχολής, π.χ. αμφιθέατρο 311= 3ος όροφος)
- ❖ **Αίθουσες Διδασκαλίας:** σε όλους τους ορόφους
- ❖ **Γραφεία και τηλέφωνα διδασκόντων:** βλ. κατάλογο μελών ΔΕΠ
- ❖ **Φοιτητικό Εστιατόριο:** στο ισόγειο δίπλα στις σκάλες που οδηγούν στην Κεντρική Είσοδο.

✓ *Αναλυτικός Πίνακας της διάταξης της Σχολής υπάρχει στην Κεντρική Είσοδο στον 2^ο όροφο*

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ

Όνοματεπώνυμο	Τομέας	Τηλέφωνο	Γρ.	Όρ.	e-mail
1. Αγάθος Θανάσης Επίκουρος Καθηγητής	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 602	609	6ος	thagathos@phil.uoa.gr
2. Αγγελάτος Δημήτριος Καθηγητής	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 627	605	6ος	dangel@phil.uoa.gr
3. Αντωνοπούλου Θεοδώρα Καθηγήτρια	Βυζαντινής Φιλολογίας	210 7277 732	704	7ος	antono@phil.uoa.gr
4. Βαρλοκώστα Σπυριδούλα Καθηγήτρια	Γλωσσολογίας	210 7277 642	601	6ος	svarlokosta@phil.uoa.gr
5. Βερτουδάκης Βασίλειος Λέκτορας	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277619	706	7ος	vasvert@phil.uoa.gr
6. Γαραντούδης Ευριπίδης Καθηγητής	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 625	605	6ος	egaran@phil.uoa.gr
7. Γεωργακοπούλου Σοφία Επίκουρη Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 938	608	6ος	sophiag262@yahoo.fr sgeorga@phil.uoa.gr
8. Γεωργαντζόγλου Νικόλαος Καθηγητής	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 637	603	6ος	ngeorg@phil.uoa.gr
9. Γίωση Μαίρη Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 616	606	6ος	maryosi@phil.uoa.gr
10. Γκαράνη Μυρτώ Επίκουρη Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 692	606	6ος	mgarani@phil.uoa.gr
11. Γούτσος Διονύσιος Καθηγητής	Γλωσσολογίας	210 7277 644	601	6ος	dgoutsos@phil.uoa.gr
12. Δρακωνάκη-Καζαντζάκη Ευανθία Επίκουρη Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 605	609	6ος	edrakonak@phil.uoa.gr
13. Ζαμάρου Ειρήνη Επίκουρη Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 716	706	7ος	ezamarou@phil.uoa.gr
14. Ιακώβου Μαρία Επίκουρη Καθηγήτρια	Γλωσσολογίας	210 7277 861	830	8ος	mariak@phil.uoa.gr
15. Ιωακειμίδου Λητώ Επίκουρη Καθηγήτρια	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 305	829	8ος	lioaki@phil.uoa.gr

Όνοματεπώνυμο	Τομέας	Τηλέφωνο	Γρ.	Όρ.	e-mail
16. Κακριδή-Φερράρι Μαρία Επίκουρη Καθηγήτρια	Γλωσσολογίας	210 7277 648	601	6ος	mariafer@phil.uoa.gr
17. Καλαμάκης Διονύσιος Αναπληρωτής Καθηγητής	Βυζαντινής Φιλολογίας	210 7277 707	708	7ος	dkalam@phil.uoa.gr
18. Καπλάνογλου Μαριάνθη Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Λαογραφίας	210 7277 277	704	7ος	mkaplanog@phil.uoa.gr
19. Καραδήμας Δημήτριος Αναπληρωτής Καθηγητής	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 653	611	6ος	dimkaradimas@phil.uoa.gr
20. Καραμαλέγκου Ελένη Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 617	606	6ος	ekaram@phil.uoa.gr
21. Καρβούνη Αικατερίνη-Νίνα Λέκτορας	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 613	608	6ος	kcarvounis@phil.uoa.gr
22. Κάρλα Γραμματική Επίκουρη Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 620	606	6ος	gkarla@phil.uoa.gr
23. Καρπούζου Παναγιώτα Λέκτορας	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 918	609	6ος	pkarpouzou@phil.uoa.gr
24. Κόλιας Ταξιάρχης Καθηγητής	Βυζαντινής Φιλολογίας	210 7277 731	704	7ος	kolias@phil.uoa.gr
25. Κουμιώτου-Παπαδοπούλου Αδαμαντίνη Λέκτορας	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 635	603	6ος	akoumiotou@phil.uoa.gr
26. Κουτσουλέλου-Μίχου Σταματία Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Γλωσσολογίας	210 7277 822	807	8ος	skout@phil.uoa.gr
27. Κωνσταντάκος Ιωάννης Αναπληρωτής Καθηγητής	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 638	603	6ος	ekonst@tee.gr iokonstan@phil.uoa.gr
28. Λεντάκης Βασίλειος Αναπληρωτής Καθηγητής	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 650	610	6ος	vlentakis@phil.uoa.gr
29. Λεντάρη Σταματίνα Επίκουρη Καθηγήτρια	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 626	605	6ος	tlendari@phil.uoa.gr
30. Λουκάκη Μαρίνα Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Βυζαντινής Φιλολογίας	210 7277 876	704	7ος	mloukaki@phil.uoa.gr
31. Μακρυγιάννη Ευγενία Επίκουρη Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 719	706	7ος	emakrigi@phil.uoa.gr

Όνοματεπώνυμο	Τομέας	Τηλέφωνο	Γρ.	Όρ.	e-mail
32. Μαρκόπουλος Γεώργιος Επίκουρος Καθηγητής	Γλωσσολογίας	210 7277 857	830	8ος	gmarkop@phil.uoa.gr
33. Μιχαλόπουλος Ανδρέας Αναπληρωτής. Καθηγητής	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 618	606	6ος	amichalop@phil.uoa.gr
34. Μόζερ Αμαλία Καθηγήτρια	Γλωσσολογίας	210 7277 645	806	8ος	amoser@phil.uoa.gr
35. Μπάζου Αθηνά Λέκτορας	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 837	603	6ος	bazouath@phil.uoa.gr
36. Μπέλλα Σπυριδούλα Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Γλωσσολογίας	210 7277 819	806	8ος	sbella@phil.uoa.gr
37. Μπενέτος Διονύσιος Επίκουρος Καθηγητής	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 607	608	6ος	dionysisbenetos@yahoo.gr dionbenetos@phil.uoa.gr
38. Ντουνιά Χριστίνα Καθηγήτρια	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 632	604	6ος	cdounia@phil.uoa.gr
39. Ξούριας Γιάννης Επίκουρος Καθηγητής	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 718	609	6ος	yxourias@phil.uoa.gr
40. Παΐδας Κωνσταντίνος Επίκουρος Καθηγητής	Βυζαντινής Φιλολογίας	210 7277 728	705	7ος	kpaidas@phil.uoa.gr
41. Παναγιώτου Αντώνιος Καθηγητής	Βυζαντινής Φιλολογίας	210 7277 701	709	7ος	anpanagio@phil.uoa.gr
42. Παναρέτου-Τσίρη Ελένη Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Γλωσσολογίας	210 7277 647	601	6ος	epanar@phil.uoa.gr
43. Παντελίδης Νικόλαος Αναπληρωτής Καθηγητής	Γλωσσολογίας	210 7277 596	16	8ος	npantel@phil.uoa.gr
44. Παπαθωμάς Αμφιλόχιος Καθηγητής	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 304	603	6ος	papath@phil.uoa.gr
45. Παπαϊωάννου Σοφία Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 380	706	7ος	spapaioan@phil.uoa.gr
46. Πολέμης Ιωάννης Καθηγητής	Βυζαντινής Φιλολογίας	210 7277 890	705	7ος	jpolemis@phil.uoa.gr
47. Ρώτα Μαρία Επίκουρη Καθηγήτρια	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 371	604	6ος	mrota@phil.uoa.gr
48. Σιαφλέκης Ζαχαρίας Καθηγητής	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 631	604	6ος	siaflekis@phil.uoa.gr

Όνοματεπώνυμο	Τομέας	Τηλέφωνο	Γρ.	Όρ.	e-mail
49. Σπυρόπουλος Βασίλειος Επίκουρος Καθηγητής	Γλωσσολογίας	210 7277 646	601	6ος	vspyrop@phil.uoa.gr
50. Φάκας Χρήστος Λέκτορας	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 540	706	7ος	cfakas@phil.uoa.gr
51. Χανή Αικατερίνη Λέκτορας	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 851	829	8ος	achani@phil.uoa.gr
52. Χατζηλάμπρου, Ροζαλία Λέκτορας	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 610	608	6ος	rosahatz@phil.uoa.gr
53. Χρυσανθοπούλου Βασιλική Λέκτορας	Λαογραφίας	210 7277 737	704	7ος	vchrys@phil.uoa.gr chryssanthopoulou@yahoo.co.uk
54. Χρυσογέλου-Κατσή Άννα Επίκουρη Καθηγήτρια	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 850	829	8ος	achryso@phil.uoa.gr

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2016-2017

- ❖ **Εξεταστική Σεπτεμβρίου 2016:**
5/9/2016-30/9/2016

- ❖ **Χειμερινό Εξάμηνο (διδασκαλία):**
03/10/2016-13/1/2017
  - **Εξεταστική Φεβρουαρίου 2017:** 23/1/2017- 17/2/2017

  - **Εθνική εορτή:** Παρασκευή, 28/10/2016 .
  - **Πολυτεχνείο:** Πέμπτη, 17/11/2016
  - **Τριών Ιεραρχών:** Δευτέρα, 30/1/2017

- ❖ **Εαρινό Εξάμηνο (διδασκαλία):** 27/2/2017-9/6/2017
  - **Εξεταστική Ιουνίου:** 12/6/2017-7/7/2017

  - **Καθαρά Δευτέρα:** 27/2/2017,
  - **Εθνική Εορτή,** Σάββατο, 25/3/2017,
  - **Πάσχα:** Κυριακή, 16/4/2017
  - **Πρωτομαγιά:** Δευτέρα, 1/5/2017
  - **Αγίου Πνεύματος:** Δευτέρα, 5/6/2017

- ❖ **Εξεταστική Σεπτεμβρίου 2017:**
4/9/2017-29/9/2017

- ❖ Με άμεση πρόσβαση στη Φιλοσοφική Σχολή (Θεολογική - Τέρμα):
  - Λεωφορείο **220**: Ακαδημία - Άνω Ιλίσια
  - Λεωφορείο **221**: Ακαδημία - Πανεπιστημιούπολη
  - Λεωφορείο **235**: Ακαδημία - Ζωγράφου
  - Λεωφορείο **250**: Πανεπιστημιούπολη - Ευαγγελισμός
  - Λεωφορείο **E90 (Express)**: Πειραιάς, Πανεπιστημιούπολη
- ❖ Με πρόσβαση στην Πανεπιστημιούπολη (Νεκροταφείο Ζωγράφου - Τέρμα):
  - Λεωφορείο **608**: Γαλάτσι - Ακαδημία - Νεκροταφείο Ζωγράφου
  - Λεωφορείο **230**: Ακρόπολη - Ζωγράφου

Μονάδα Προσβασιμότητας Φοιτητών με Αναπηρία (ΦμεΑ)

Στόχος της Μονάδας Προσβασιμότητας ΦμεΑ του Πανεπιστημίου Αθηνών είναι: *η επίτευξη στην πράξη της ισότιμης πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής προσαρμογών στο περιβάλλον, Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Υπηρεσιών Πρόσβασης.*

Η Μονάδα Προσβασιμότητας ΦμεΑ περιλαμβάνει:

- Υπηρεσία Καταγραφής Αναγκών των ΦμεΑ.
- Τμήμα Ηλεκτρονικής Προσβασιμότητας.
- Τμήμα Προσβασιμότητας στο Δομημένο Χώρο.
- Υπηρεσία Μεταφοράς.

Επικοινωνία και περισσότερες πληροφορίες:

Τηλέφωνο: 210 7275183

Fax: 210 7275135

Ιστοσελίδα: <http://access.uoa.gr/index.html>

